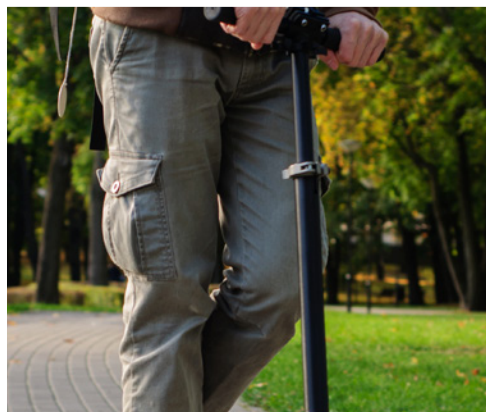

ACTIVITEITENVERSLAG 2017

ALGEMENE DIRECTIE KWALITEIT EN VEILIGHEID

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie bestaat erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid deze publicatie uitgegeven om een overzicht van haar voornaamste activiteiten van 2017 te geven.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>

tel. 0800 120 33 (gratis)

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 youtube.com/user/FODEconomie

 linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Wettelijk depot: D/2018/2295/37

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Inhoud

1. 2017 in een oogopslag	10
1.1. Gaan voor een duurzame en competitieve economie	10
1.1.1. Stijgend aantal accreditatiecertificaten en meer uitgebreide competenties	10
1.1.2. Intensief normeringswerk	11
1.1.3. Hausse van de erkenning van aannemers	11
1.1.4. Elektronische vertrouwensdiensten	11
1.2. De veiligheid van de consument waarborgen door toezicht uit te oefenen in domeinen met hoge risico's	12
1.2.1. Controlecampagnes: veiligheid van kinderen, machines en liften als belangrijkste aandachtspunten in 2017	12
1.2.2. Het Centraal Meldpunt voor Producten houdt toezicht op gevaarlijke producten	14
1.2.3. Bouwproducten: toename van het aantal acties en controles	14
1.2.4. Controles van weeginstrumenten	15
1.2.5. Springstoffen en gassen: veilig gebruik en transport	16
1.3. Een kenniscentrum en een "level playing field" inrichten, zodat bedrijven kunnen concurreren en consumenten betrouwbare producten en diensten kunnen kopen	17
1.3.1. Ontwikkeling van een kenniscentrum voor metrologie	17
1.3.2. Stabiliteit van de Belgische seconde	17
1.3.3. Markante tussenkomsten	18
2. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid binnen de FOD Economie	19
2.1. Onze missie en doelstellingen	20
2.1.1. Onze visie	21
2.1.2. Onze zes strategische doelstellingen	21
2.2. Relaties met de andere algemene directies van de FOD Economie	22
2.2.1. Met de Algemene Directie Economische Inspectie	22
2.2.2. Met de Algemene Directie Energie	23

2.2.3. Met de stafdiensten	23
2.2.4. Met de diensten van het Bureau van de Voorzitter	23
2.3. Een structuur ten dienste van de economische spelers	24
2.3.1. Onze vestigingen	24
2.3.2. Ons kwaliteitsbeleid	25
2.3.3. Interne controle	27
2.4. Budget en Personeel	27
2.4.1. Budget	27
2.4.2. Personeel	29
3. Activiteitenoverzicht en statistieken 2017 van de AD Kwaliteit en Veiligheid...	30
3.1. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid reglementeert en ziet toe op de veiligheid	30
3.1.1. Gas	30
3.1.2. Springstoffen en feestvuurwerk	33
3.1.3. Proefbank voor vuurwapens	38
3.1.4. Veiligheid van producten	39
3.1.5. Veiligheid van diensten	48
3.2. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid reglementeert en ziet toe op correcte en kwalitatieve metingen	49
3.2.1. In het wegverkeer	49
3.2.2. Voorverpakte goederen	50
3.2.3. Meet- en weeginstrumenten	53
3.3. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid staat garant voor kwaliteit	62
3.3.1. Wetenschappelijke ondersteuning	62
3.3.2. Accreditatie in nationale en internationale context	67
3.3.3. Kwaliteit in de bouw	72
3.3.4. Voor elektronische vertrouwensdiensten	79
3.4. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid en Innovatie	81
3.4.1. Wetenschappelijk onderzoek	81
3.4.2. De innovatiepremie, een ondersteuning aan innoverende processen	89

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

3.4.3. Octrooicellen.....	89
3.4.4. Normalisatie.....	90
3.5. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid als enig contactpunt.....	91
3.5.1. Productcontactpunt wederzijdse erkenning.....	91
3.5.2. Het Centraal Meldpunt voor Producten	92
3.5.3. Belnando.....	93
3.5.4. Notificaties van technische reglementeringen (belspoc/belnotif).....	93
4. Reglementeringen onderworpen aan het toezicht van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid.....	94
4.1. Veiligheid	95
4.1.1. Wetboek van economisch recht (WER)	95
4.1.2. Werking (uitvoeringsbesluiten)	95
4.1.3. Veiligheid van producten en diensten	95
4.1.4. Springstoffen en vuurwapens	97
4.1.5. Seveso	98
4.1.6. Domein welzijn op het werk (fabrieken en opslagplaatsen explosieven)	99
4.1.7. Gas	99
4.1.8. Tussenkommende organismen	100
4.1.9. Commissie Veiligheid Consumenten	100
4.2. Bouw	101
4.2.1. Voorschriften in de Bouw	101
4.2.2. Erkenning van aannemers in de bouw	101
4.3. Normalisatie en Competitiviteit	102
4.3.1. Collectieve centra	102
4.3.2. Normalisatie	102
4.4. Accreditatie	103
4.5. Metrologie	104
4.5.1. Algemene wet	104
4.5.2. Algemeen	104

4.5.3. Specifieke regelgeving	105
4.5.4. Controle en delegatie	106
4.6. Dienst Continentaal Plat	107
4.6.1. Het Belgische deel van de Noordzee	107
4.6.2. Zee- en oceaانبodem voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht	107
5. Bijlagen.....	108
5.1. Onze nieuwe publicaties.....	108
5.2. Afkortingenlijst.....	113

Lijst van tabellen

Tabel 1.	Behandelde dossiers over productveiligheid.....	13
Tabel 2.	Meldingen die in 2017 door het Centraal Meldpunt werden behandeld.....	14
Tabel 3.	Controles van weeginstrumenten.....	15
Tabel 4.	Controles van ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	32
Tabel 5.	Onderzoek van gasincidenten in verband met ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	32
Tabel 6.	Onderzoek van klachten over ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie.....	32
Tabel 7.	Adviezen die in 2017 gegeven werden over ondergrondse gasopslag en gasvervoer.....	33
Tabel 8.	Activiteiten en controles van springstoffen voor civiel gebruik en pyrotechnische artikelen in 2017.....	37
Tabel 9.	Behandelde dossiers in verband met productveiligheid	40
Tabel 10.	Dossiers over productveiligheid geopend in 2017 op vraag van de douane.....	41

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 11.	Controles uitgevoerd door de dienst Reglementering Metrologie in 2017	50
Tabel 12.	Controles van voorverpakkingen, uitgevoerd door de controlediensten Metrologie Noord en Zuid	50
Tabel 13.	Controles campagne "Huisvuilzakken"	51
Tabel 14.	Controles campagne broodgewicht	52
Tabel 15.	Controles campagne voorverpakkingen op markten	53
Tabel 16.	Overzicht van de meetinstrumenten waarvoor Europese geharmoniseerde regels bestaan	54
Tabel 17.	Overzicht van het aantal erkende keuringsinstellingen, bevoegd voor het uitvoeren van de herijk in België (situatie eind 2017)	55
Tabel 18.	Overzicht van de in 2017 afgeleverde modelgoedkeuringen	56
Tabel 19.	Totaaloverzicht van de controles van meetinstrumenten, uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid	57
Tabel 20.	Technische en administratieve controles van de balansen in slachthuizen en uitsnijderijen	58
Tabel 21.	Administratieve controles van de weeginstrumenten in ziekenhuizen	59
Tabel 22.	Technische en administratieve controles van de weeginstrumenten op markten	59
Tabel 23.	Technische en administratieve controles van de weeginstrumenten in apotheken	60
Tabel 24.	Technische en administratieve controles van weegbruggen	60
Tabel 25.	Controles van meetinstallaties op brandstoftankwagens	61
Tabel 26.	Controles van meetinstallaties op laadstations voor brandstoffen	61
Tabel 27.	Antwoorden over bouwproducten	74
Tabel 28.	Regelmatig toezicht van bedrijven in verband met bouwproducten	74
Tabel 29.	Proactieve markttoezichtscampagnes van bouwproducten	76
Tabel 30.	Notificaties die door het Centraal Meldpunt werden behandeld	92

Lijst van grafieken

Grafiek 1.	Investeringskosten.....	28
Grafiek 2.	Werkingskosten.....	28
Grafiek 3.	Het personeel bij de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid tussen 2014 en 2017.....	29
Grafiek 4.	Aantal afgeleverde accreditatiecertificaten.....	69
Grafiek 5.	Aantal erkenningsaanvragen aan de dienst Erkenning van Aannemers in de Bouw.....	78
Grafiek 6.	Herkomst aanvragen uit buitenland voor aannemers in de bouw.....	79

Lijst van figuren

Figuur 1.	Organigram van de FOD Economie.....	19
Figuur 2.	Overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid in 2017.....	20
Figuur 3.	Organigram van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid.....	24
Figuur 4.	Deelname BE call 2017 EMPIR-projecten R&D metrologie.....	65
Figuur 5.	Geografisch gedekt door de controles bouwproducten.....	77
Figuur 6.	Publicatie Nanoparticles.....	86
Figuur 7.	Een ontginningsvaartuig tijdens de ontginning. De sedimentpluim is zichtbaar aan stuurboord.....	87
Figuur 8.	De intense ruimtelijke druk in het Belgische deel van de Noordzee heeft een aanzienlijke invloed op de beschikbare zandreserves.....	88
Figuur 9.	Kaart van bathymétrie en van backscatter (geel = fijn zand, blauw = grof zand) van het centrale deel van de Hinderbanken.....	89

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Woord vooraf

Beste lezer,

Tempus fugit, de tijd vliegt.

Dit is reeds het derde activiteitenverslag van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid (E6) van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O, Middenstand en Energie.

Om in te spelen op de nieuwshonger van onze stakeholders is er ook nu weer een uitgebreid activiteitenverslag in het Nederlands en het Frans beschikbaar en daarnaast een verkorte versie in de drie landstalen en het Engels.

2017 was een zeer boeiend jaar: de laatste hand werd gelegd aan het meerjarencontroleprogramma, de opvolging op technisch vlak van de Brexit-onderhandelingen was en is hectisch en op wetenschappelijk vlak volgden de diensten van het Continentaal Plat en het metrologisch laboratorium de internationale ontwikkelingen op de voet. De wereld van accreditatie en normalisatie draait op volle toeren en op wetgevend vlak wordt de metrologie 2.0 voorbereid.

Ook voor heel wat medewerkers brak een nieuwe periode in hun leven aan, met name deze van het pensioen. Voor hen een zegen, voor E6, zoals voor de andere algemene directies, een uitdaging om de steeds maar toenemende taken op een kwaliteitsvolle manier uit te voeren. Tot op heden slagen we daarin, maar eenvoudig is het niet.

E6 is waarschijnlijk de meest geauditeerde/gecontroleerde algemene directie van de FOD Economie. We zijn dit aan onszelf verplicht, gezien de benaming van onze algemene directie: "Kwaliteit en Veiligheid". Het is van belang om te benadrukken dat alle ingevoerde kwaliteitsmanagementsystemen (ISO 9001:2015, ISO/IEC 17020:2012, ISO/IEC 17025:2017, ISO/IEC 17011:2004, ISO 14001:2015, EMAS.) maar een doel beogen: onze missie ten uitvoer brengen op een respectvolle en kwaliteitsvolle manier, namelijk "zorgen voor een competitieve en evenwichtige werking van de technische goederen- en dienstenmarkt door te reglementeren, te vergunnen, te handhaven, te onderzoeken en te coördineren".

Ik wens u veel leesgenot.

Geert De Poorter
Directeur-generaal

2017

© Tierney - Adobe Stock.com

1. 2017 in een oogopslag

Tijdens 2017 is invulling gegeven aan de drie strategische assen van het managementplan, via een groot aantal acties, controles, nieuwe of vereenvoudigde reglementeringen, wetenschappelijke investeringen, ... Ter illustratie volgen enkele voorbeelden van het dagelijkse werk van onze medewerkers, gericht op het versterken van de Belgische economie en de bescherming van de consumenten.

1.1. Gaan voor een duurzame en competitieve economie

Wij ondersteunen de bedrijven bij hun innovatie, zodat ze kwaliteitsvolle producten en diensten kunnen afleveren. Daarvoor gebruiken wij conformiteitsbeoordelingen, kennisoverdracht en een doelmatig en doeltreffend normalisatiebeleid.

1.1.1. Stijgend aantal accreditatiecertificaten en meer uitgebreide competenties

In 2017 werden **569 actieve accreditatiecertificaten** afgeleverd (+ ruim 2 % ten opzichte van 2016) en **3.000 auditdagen** gepresteerd met de ondersteuning van **ongeveer 250 externe auditors**. Op vraag van de markt heeft BELAC, het Belgisch nationaal accreditatie-organisme voor instellingen voor conformiteitsbeoordeling, accreditatieactiviteiten ontwikkeld in hoogtechnologische sectoren. Deze aanvragen getuigen van de belangstelling voor de toegevoegde waarde van de accreditatie en vormen tegelijk een uitdaging voor BELAC, dat voortdurend zijn competenties moet uitbreiden. Onze

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

bedrijven kunnen zo rechtstreeks in België betrouwbare partners vinden om de noodzakelijke conformiteitsbeoordelingen uit te voeren.

1.1.2. Intensief normeringswerk

In 2017 heeft de FOD Economie sensibiliserings- en informatieacties financieel ondersteund m.b.t. intellectuele eigendom (**4 octrooicellen**) en normalisatie (**35 normen-antennes**) evenals 26 projecten van prenormalisatie voor ongeveer 4,5 miljoen euro. In 2017 hebben de normalisatiecommissies waarvoor de FOD Economie sectoraal operator is, deelgenomen aan de opstelling van **16 normen**, waarvan er al 9 zijn goedgekeurd. In de betrokken domeinen zijn 3 normontwikkelingsactiviteiten gestart in 2017.

De dienst Voorschriften in de Bouw is de bevoegde overheid voor de uitvoering van de Europese Verordening 305/2011 die geharmoniseerde voorwaarden vaststelt voor het in de handel brengen van bouwproducten. Deze dienst heeft de **oprichting** afgerond van de **Technische Commissie voor de Bouw** en het Belgisch wetgevend kader geactualiseerd. Het toepassingsgebied van 63 geharmoniseerde normen werd bestudeerd en als gevolg werden vier lijsten gepubliceerd op de website van de FOD Economie. Verder hebben vijf instanties in 2017 een uitbreiding gekregen van hun toepassingsgebied.

1.1.3. Hausse van de erkenning van aannemers

Het aantal **aanvragen voor erkenning** als aannemer is gestegen in 2017. Het bedroeg **3.911**, wat neerkomt op een gemiddelde van 326 adviesaanvragen per maand. 3.790 aanvragen werden ingediend door Belgische bedrijven en 121 door buitenlandse bedrijven, vooral uit de buurlanden. Het **totale aantal erkende aannemers** is stabiel gebleven in 2017 en bedraagt **10.500**.

1.1.4. Elektronische vertrouwensdiensten

Op het vlak van de elektronische diensten komt het er niet alleen op aan om te controleren, maar vooral om de bedrijven te gidsen door een labrynt van complexe regels en procedures. Dat is de rol van de cel "**eIDAS**" van de dienst Reglementering Metrologie, die als controleorgaan is aangesteld om toezicht uit te oefenen op de vertrouwensdiensten in België, om de identiteit van de betrokken partijen te valideren en de integriteit en oorsprong van de elektronische gegevens te waarborgen. De eIDAS-Verordening is op **1 juli 2016** in werking getreden en de cel eIDAS heeft sindsdien een enorme inspanning geleverd om de betrokken partijen op dit vlak te informeren. Op het einde van 2016 heeft België **vier bedrijven** opgenomen in zijn lijst van **gekwaliificeerde verstrekkers van vertrouwensdiensten**.

© zinkevych - Adobe Stock.com

1.2. De veiligheid van de consument waarborgen door toezicht uit te oefenen in domeinen met hoge risico's

1.2.1. Controlecampagnes: veiligheid van kinderen, machines en liften als belangrijkste aandachtspunten in 2017

Om de veiligheid van de gebruikers te waarborgen en tegelijk te zorgen voor een eerlijke concurrentie tussen de marktdeelnemers, voeren wij elk jaar proactief controlecampagnes. Naast onze nationale campagnes hebben wij ook deelgenomen aan Europese toezichtscampagnes om een groter marktsegment te kunnen controleren.

In 2017 was, naast de veiligheid van kleine kinderen, de veiligheid van **machines** een prioriteit. De afdeling Veiligheid was actief betrokken bij controlecampagnes van draagbare cirkelzagen, voertuighefbruggen en ook van elektrische fietsen.

De veiligheid van **liften** blijft een prioriteit. De controlecampagne op de modernisering van liften blijft een gunstig effect hebben op de veiligheid van de beoogde liften. Er werden daarnaast zowat 350 vragen beantwoord van eigenaars, beheerders en bedrijven over dit thema.

In 2017 werden in totaal **815 dossiers** behandeld over **productveiligheid**. 530 daarvan werden geopend naar aanleiding van een adviesvraag van de douane. Meer dan 51 % (273) van deze dossiers gingen over handspinners.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Het fenomeen "**handspinners**" (handtollen) of "**fidgetspinners**" ("frutseldraaiers") was in 2017 wereldwijd een echte hype. Ze bestaan in allerlei vormen, kleuren en materialen (plastic, metaal, ...). Het waren erg populaire gadgets in scholen en in allerlei winkels. Ze voldeden meestal niet aan de speelgoedwetgeving.

Tabel 1. Behandelde dossiers over productveiligheid

Reglementering	Aantal dossiers
Algemene productveiligheid	94
Drukapparatuur	4
Producten met misleidend uiterlijk	2
Nieuwe liften	1
Machines	91
Persoonlijke beschermingsmiddelen	106
Speelgoed	500
Speeltoestellen	17
Totaal	815

Bron: FOD Economie.

De afdeling Metrologie heeft, naast de ijkverrichtingen en de routinecontroles, 11 specifieke controlecampagnes uitgevoerd op de inhoud van voorverpakte goederen en op meetinstrumenten:

- huisvuilzakken,
- broodgewicht,
- voorverpakkingen op markten,
- balansen in slachthuizen en vleesuitsnijderijen,
- karkassen in slachthuizen,
- weeginstrumenten in ziekenhuizen,
- weeginstrumenten op markten,
- weegbruggen voor vrachtwagens,
- meetinstallaties op brandstoftankwagens,
- meetinstallaties in laadstations voor brandstoffen,
- ademanalysetoestellen.

1.2.2. Het Centraal Meldpunt voor Producten houdt toezicht op gevaarlijke producten

De producenten en distributeurs zijn verplicht om het Centraal Meldpunt onmiddellijk op de hoogte te brengen wanneer zij beschikken over informatie over het gevaarlijke karakter van producten of diensten die zij op de markt hebben gebracht, of bij een ongeval dat is veroorzaakt door een dergelijk gevaarlijk product of dienst. Het Centraal Meldpunt ontvangt ook klachten van consumenten/gebruikers over gevaarlijke producten. Ten slotte is het Meldpunt ook het Belgisch contactpunt voor RAPEX, het Europees systeem voor informatie-uitwisseling over producten met een ernstig risico.

Tabel 2. Meldingen die in 2017 door het Centraal Meldpunt werden behandeld

		Veiligheid	Mobiliteit	Energie	Volksgezondheid	Bouw	Springstoffen	BIPT (a)	Totaal	Belgische	Douane
RAPEX (b)	Artikel 12	719	440	249	451	4	18	0	1.881	7	849
	Artikel 11	97	2	21	22	4	6	0	152	1	81
	Ter info	76	1	10	103	0	0	0	190	0	117
Klachten		34	0	3	6	0	0	1	44	0	0
Recalls		108	113	48	13	0	0	0	282	0	0
Totaal		1.034	556	331	595	8	24	0		8	1.047
Totaal aantal meldingen									2.549		
Totaal aantal Rapex									2.223		

(a) Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie.

(b) Art. 11 en art. 12 van de Richtlijn inzake algemene productveiligheid (2001/95/EG): art. 12: ernstig risico, art. 11 niet ernstig risico, ter info: geen risico vastgesteld maar gebrekkige informatie.

Bron: FOD Economie.

1.2.3. Bouwproducten: toename van het aantal acties en controles

Voor 2017 werden 16 **formele klachten** geregistreerd. De proactieve markttoezicht-campagnes geven een beeld van de wijze waarop de reglementering wordt nageleefd in een bepaalde sector. In totaal werden **319 bedrijven bezocht**.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1.2.4. Controles van weeginstrumenten

De controlediensten van de afdeling Metrologie keurden **16.943 niet-automatische weeginstrumenten** (weegschalen) en **1.666 automatische weeginstrumenten**. Een beperkt aantal instrumenten werd buiten gebruik gesteld. Deze diensten breidden in 2017 hun accreditatie volgens **ISO/IEC 17020:2012**, als keuringsinstelling voor de keuringen op automatische en niet-automatische weeginstrumenten, uit met een accreditatie voor de keuringen van brandstofpompen in benzinestations. In 2017 werden **3.525 brandstofpompen** (benzine/diesel/gasolie) en **77 lpg-pompen** gecontroleerd.

Tabel 3. Controles van weeginstrumenten

Type	Aantal controles
Gewichten en massa's	13.361
Watermeters	27.368
Gasmeters	53
IJkvaten	74
Automatische hoogtemeters	21
Landtanks	296
Cng-pompen	70
Lpg-pompen	313
Tweetaktpompen	64
Brandstofpompen (benzine/diesel/gasolie)	7.307
Meetinstallaties en additiefpompen op tankwagens	293
Turbinemeters voor vloeistoffen	18
Laadstations vloeistoffen	29
Niet-automatische weeginstrumenten	17.411
Automatische weeginstrumenten	1.342
Uitlaatgasanalysatoren	249
Taximeters	214
Snelheidsmeters, trajectcontrolesystemen, roodlichtcamera's en ademanalysetoestellen	39
Partijen voorverpakte goederen	1.483

Bron: FOD Economie.

1.2.5. Springstoffen en gassen: veilig gebruik en transport

Op het vlak van springstoffen worden de vervaardiging, de opslag, het vervoer en het gebruik wettelijk omkaderd en wordt er toezicht op uitgeoefend. In 2017 leverde de afdeling Veiligheid 570 nationale en 72 Europese vergunningen af voor het vervoer van springstoffen en heeft zij technische controles uitgevoerd op de voertuigen waarmee deze producten werden vervoerd.

Er werden 106 technische adviezen gegeven aan de plaatselijke overheden die vergunningen afleveren aan de springstoffabrikanten en aan de marktdeelnemers die springstoffen en vuurwerk willen opslaan. Daarnaast werden in 2017 ook 55 adviezen gegeven voor folkloristische marsen.

De herziening en vereenvoudiging van de wetgeving over springstoffen is op kruissnelheid. Een interne werkgroep werkt intens samen met de andere betrokken gesprekspartners (bedrijven, steden en gemeenten, havens, ...), via het Forum Explosieven. De plenaire vergadering van dit overlegplatform is in 2017 vier keer samengekomen, daarnaast zijn ook kleinere werkgroepen over specifieke thema's meermaals samengekomen. Het is de bedoeling om dit herzieningsproces in 2018 af te ronden.

Op het vlak van de reglementering in het domein van het transport via leidingen van gas en andere producten werd in 2017 de laatste hand gelegd aan de volledige herziening van de wetgeving, in overleg met de netwerkbeheerders en de keuringsinstellingen. Het koninklijk besluit van 19 maart 2017 en de bijbehorende technische codes werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Voor de distributie van aardgas via leidingen loopt momenteel een identieke herziening van de wetteksten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

1.3. Een kenniscentrum en een "level playing field" inrichten, zodat bedrijven kunnen concurreren en consumenten betrouwbare producten en diensten kunnen kopen

1.3.1. Ontwikkeling van een kenniscentrum voor metrologie

De dienst Nationale Standaarden heeft in 2017 haar sectie nanometrologie verder ontwikkeld. De activiteiten in nanometrologie richten zich vooral op de dimensionele karakterisatie van nanodeeltjes en de concentratie van nanodeeltjes in functie van hun afmetingen. De metingen zijn geconcentreerd op het gamma van de nanodeeltjes van 10 nanometer tot 100 nanometer, de afmetingen waarvan wordt aangenomen dat ze de meeste risico's meebrengen.

In het voorjaar van 2017 werd bij de **ISO/IEC 17025:2005** audit door BELAC de bestaande accreditatie voor kalibraties van de dienst Nationale Standaarden behouden en verder uitgebreid met de kalibratie van gelijkspanningsreferenties en condensatoren type 2TP, met de dimensionele kalibratie van nanodeeltjes en met de kalibratie van "step standards" voor nanometrologie. De dienst Nationale Standaarden is hiermee het eerste laboratorium in Europa dat geaccrediteerd wordt voor de dimensionele kalibratie van nanodeeltjes.

In de domeinen van nanometrologie, temperatuur en dimensionele metrologie werd deelgenomen aan een aantal **EMPIR** (European Metrology Programme for Innovation and Research) onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten die in het raam van Horizon 2020 via EURAMET (The European Association of National Metrology Institutes) georganiseerd worden om tegemoet te komen aan de vraag van de Europese industrie naar steeds nauwkeurigere metrologische processen.

1.3.2. Stabiliteit van de Belgische seconde

In het domein van tijd en frequentie dragen onze referentieklokken bij aan de internationale tijd en zijn de nodige voorbereidingen gestart voor de actualisering van de definitie van de tijd in België en voor het verdelen ervan. De sectie tijd/frequentie realiseert de seconde en de tijd op basis van atoomklokken en vergelijkt continu onze tijd- en frequentiestandaarden met andere referentieklokken en andere tijdschalen. Zo kunnen we de stabiliteit van de Belgische seconde bereiken met een maximale afwijking van enkele nanoseconden per dag.

1.3.3. Markante tussenkomsten

World Metrology day 2017: Measurements for transport

De Werelddag van de Metrologie 2017 stond in het teken van het thema “Metingen voor het vervoer”. Naar aanleiding van deze Werelddag van de Metrologie heeft de afdeling Metrologie op vrijdag 19 mei 2017 een evenement georganiseerd waarvoor de fabrikanten van meetinstrumenten, testlaboratoria en keuringsinstellingen in de sector van de verkeersveiligheid waren uitgenodigd om:

- wetenschappelijke en/of technische presentaties te geven over innovaties in de sector;
- een stand open te houden waar ze hun recente producten presenteerden.

Deze studiedag was hoofdzakelijk bestemd voor diensten belast met de handhaving van de reglementering (politie, rechtbanken), met het infrastructuurbeheer, voor besluitnemers (mobiliteit), en andere gespecialiseerde diensten.

Meer dan 70 personen hebben actief deelgenomen aan deze dag die een succes was, gezien de kwaliteit van de spreekbeurten en de lovende commentaren van de verschillende deelnemers aan het einde van deze dag.

Beschrijving van de zeezandvoorraden

In het kader van de driejaarlijkse studiedag die de Dienst Continentaal Plat organiseert, werd het centrale probleem van de zeldzaamheid van de “zeezandvoorraden” vanuit verschillende oogpunten beschouwd. Op basis van de geschatte volumes van de voorraden ten opzichte van het nieuwe referentieoppervlak voor de verschillende zandkwaliteiten en verschillende ontginningsscenario's, kan men de duurzaamheid van de rijkdommen op lange termijn evalueren. Een volledige samenvatting van de informatie over deze kwestie is beschikbaar op het [web](#).

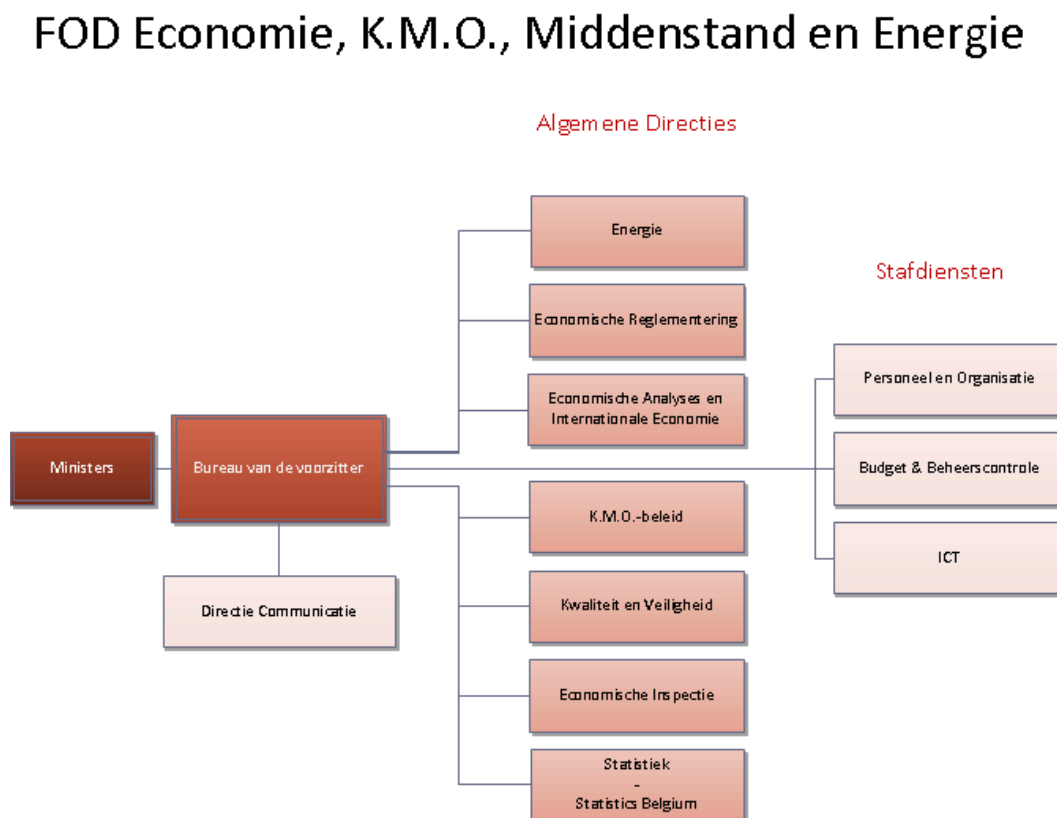
Het probleem van de zeldzaamheid van de zeezandvoorraden vormde het centrale thema van de studiedag van 09.06.2017, georganiseerd door de Dienst Continentaal Plat.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid binnen de FOD Economie

De Algemene Directie van Kwaliteit en Veiligheid is een van de zeven algemene directies van de FOD Economie. Het algemene activiteitenverslag van de FOD Economie en verslagen van deze en andere directies zijn te raadplegen op de website¹.

Figuur 1. Organigram van de FOD Economie

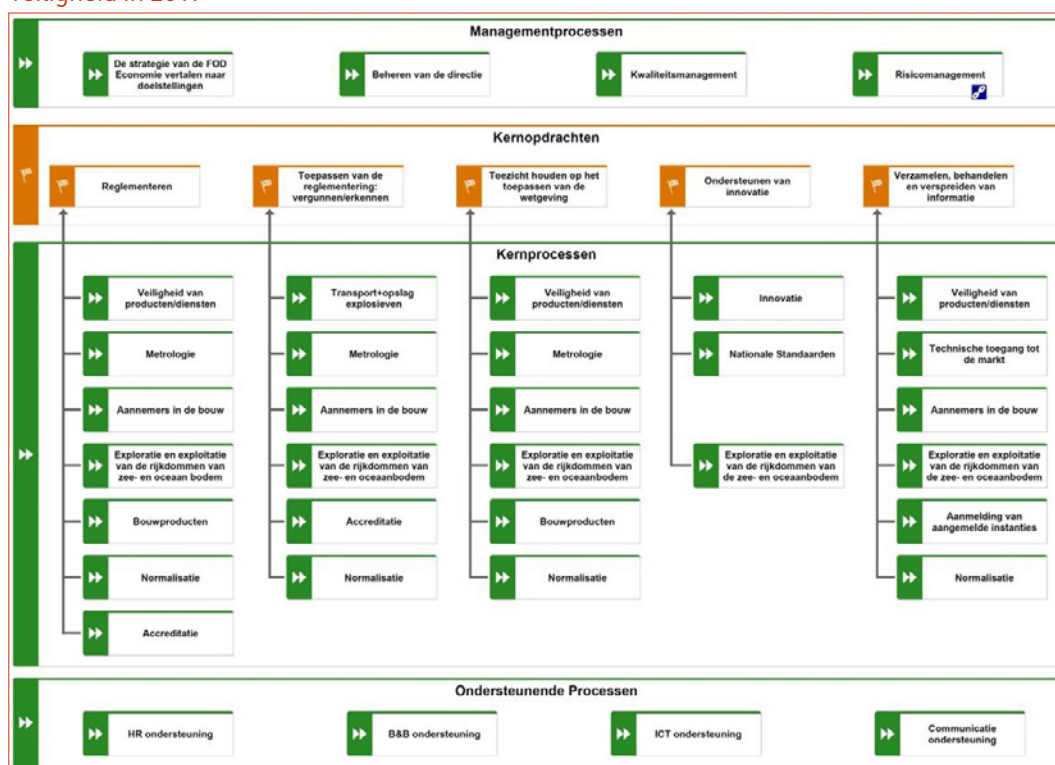
1 Alle jaarverslagen van de FOD Economie: <https://economie.fgov.be/nl/over-de-fod/strategische-publicaties/activiteitenverslagen-van-de>

2.1. Onze missie en doelstellingen

Onze algemene directie heeft haar missie gedefinieerd op basis van de missie en visie van de FOD Economie. Bij alles wat we dag na dag doen, moeten we ons telkens afvragen: helpen we zo de bedrijven en in het bijzonder de kmo's? Beschermen we zo de consument en is onze actie maximaal efficiënt en effectief?

De bedrijven moeten zoveel mogelijk de reglementering inzake bescherming van de consument naleven. Niettemin zijn we ons bewust van het feit dat een nulrisico niet bestaat en dat alle reglementaire en uitvoerende maatregelen moeten uitgaan van het proportionaliteitsprincipe.

Figuur 2. Overzicht van de belangrijkste activiteiten van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid in 2017

De opdracht van de algemene directie kan dus als volgt worden verwoord:

“Zorgen voor een competitieve en evenwichtige werking van de technische goederen- en dienstenmarkt door te reglementeren, te vergunnen, te handhaven, te onderzoeken en te coördineren.”

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2.1.1. Onze visie

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid streeft ernaar om een betrouwbare partner te zijn voor al haar stakeholders. Ze communiceert transparant naar alle betrokken partijen. Bij haar acties besteedt ze specifiek aandacht aan de consumenten, de ondernemingen en meer bepaald de kmo's. Haar initiatieven moeten gedragen worden door het geheel van de betrokken partijen en moeten zo eenvoudig mogelijk en praktisch toepasbaar zijn. De medewerkers blinken uit door hun technische en wetenschappelijke kennis en door hun neutraliteit zijn zij de referentie bij vragen over de toepassing van de wetgeving.

2.1.2. Onze zes strategische doelstellingen

Uitgaande van de missie en de visie van de algemene directie kunnen de hoofddoelstellingen omschreven worden in drie strategische assen die perfect overeenkomen met de strategische matrix van de FOD Economie:

1. de veiligheid van consumenten waarborgen door toezicht uit te oefenen in de domeinen met de grootste risico's;
2. gaan voor een duurzame en competitieve economie: de bedrijven ondersteunen die innoveren om kwaliteitsvolle producten en diensten af te leveren. Dit gebeurt via conformiteitsbeoordelingen, kennistransfer en een efficiënt en effectief normalisatiebeleid;
3. de algemene directie als kenniscentrum ontwikkelen: een "level playing field" installeren, zodat ondernemingen competitief kunnen werken en consumenten betrouwbare producten en diensten kunnen aankopen. Dit wordt gerealiseerd via toegepast onderzoek (bv. in de wetenschappelijke metrologie, het mariene milieu en de nanometrologie).

Deze drie krachtlijnen kunnen worden vertaald naar zes strategische doelstellingen van de directeur-generaal van de algemene directie:

1. "Efficiënte bescherming van de gebruikers (consumenten) wat de kwaliteit en de veiligheid van producten en diensten betreft": met de beschikbare middelen zich richten op die diensten en producten die het grootste risico vormen voor de consumenten/gebruikers.
2. "De rol van de FOD Economie versterken als Belgische centrale speler in het Europese kader van technische reglementeringen."
3. "Uitblinken door technische en wetenschappelijke kennis."
4. "Het vertrouwen in de eengemaakte goederen- en dienstenmarkt verhogen voor economische operatoren, gebruikers (consumenten) en organismen."
5. "Een beleid uitwerken dat gunstig is voor concurrentievermogen en innovatie."
6. "Het beleid uitvoeren in een organisatie die de waarden van de FOD Economie respecteert, met gemotiveerde medewerkers en volgens het concept van 'het nieuwe werken'."

2.2. Relaties met de andere algemene directies van de FOD Economie

De acties/projecten voor het realiseren van de doelstellingen hebben een aantal raakpunten met de activiteiten van de andere algemene directies en zijn onmisbaar bij het beheer van het gehele scala van activiteiten. Daarom worden er wederzijdse overeenkomsten gesloten tussen algemene directies, waarin de competenties, verantwoordelijkheden en wederzijdse verwachtingen zijn beschreven.

2.2.1. Met de Algemene Directie Economische Inspectie

De samenwerking gaat met name over de volgende aspecten:

- uitwerken en beheren van het controleprogramma;
- aanvragen van de gewenste analyses;
- technische ondersteuning;
- opleiding over (nieuwe) reglementering;
- uniformiteit in de hoogte van de bedragen van transacties;

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- het op eenvoudige wijze ter beschikking stellen van normen en een eerste interpretatie daarvan, aan de hand van de ingevoerde normen;
- actiegrenzen en drempelwaarden;
- bemonsteringen.

2.2.2. Met de Algemene Directie Energie

De samenwerking tussen beide algemene directies is toegespitst op volgende punten:

- het uitwerken en beheren van bemonsteringsprocedures in het domein van Fapetro;
- wat de bevoegdheid "gas" betreft, is een herziening van de reglementering lopende in overleg tussen beide algemene directies;
- expertise in het beheer van laboratoriumanalyses (Fapetro);
- veiligheid van gastransport: duidelijke verdeling van de bevoegdheden over adviezen.

2.2.3. Met de stafdiensten

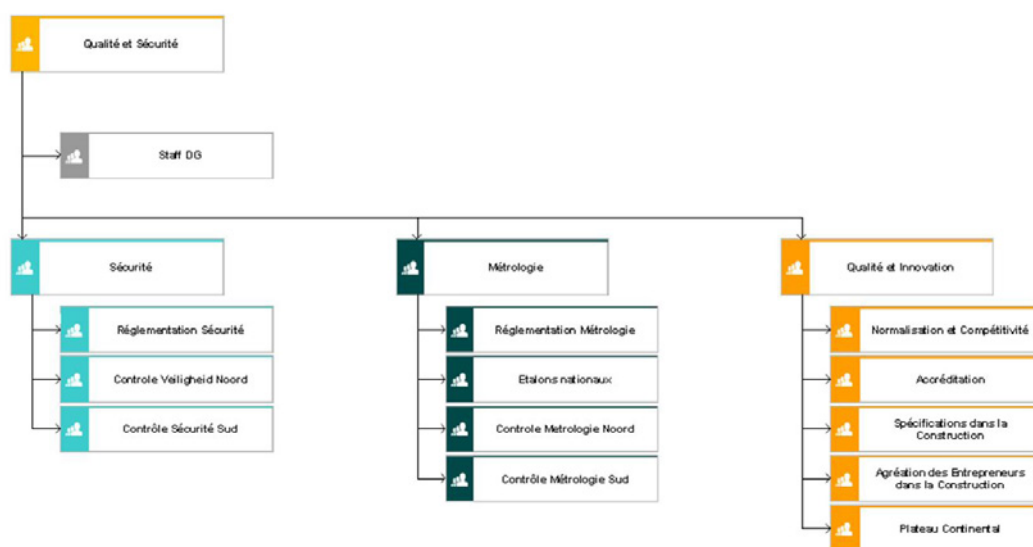
De drie stafdiensten worden geraadpleegd als verleners van consultancy- en andere diensten in volgende domeinen: logistiek, ICT, begroting, personeelsbeheer, aankoopbeheer, facturatie.

2.2.4. Met de diensten van het Bureau van de Voorzitter

De diensten van het Bureau van de Voorzitter zorgen voor het opvangen en coördineren van het geheel van activiteiten van de FOD Economie. Ze zijn ook belast met de crisiscel, interne controle en preventie/bescherming op het werk. Met de directie Communicatie wordt nauw samengewerkt voor externe communicatie of het organiseren van evenementen. Vanzelfsprekend vereisen deze activiteiten dat regelmatig informatie wordt uitgewisseld tussen de algemene directie en het Bureau van de Voorzitter.

2.3. Een structuur ten dienste van de economische spelers

Figuur 3. Organigram van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

2.3.1. Onze vestigingen

De algemene directie beschikt over acht vestigingen:

[Brussel \(Hoofdbestuur\)](#): Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel;

[Antwerpen](#): Theaterbuilding, Italiëlei 124 bus 85, 2000 Antwerpen;

[Gent](#): Zuiderpoort Office Park, Gaston Crommenlaan 6, 9050 Gent;

[Hasselt](#): AC Verwilghen, Voorstraat 43, 3500 Hasselt;

[Haren](#): Haachtsesteenweg 1795, 1130 Brussel;

[Luik](#): Saint Jean, Boulevard de la Sauvenière 73-75, 4000 Liège;

[Bergen](#): Avenue Mélina Mercouri, bloc 10, 7000 Mons;

[Namen \(Belgrade\)](#): Business Center, Route de Louvain-la-Neuve 4 (bus 8, 9, 10), 5001 Belgrade.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2.3.2. Ons kwaliteitsbeleid

Een kwaliteitsbeleid in een organisatie kan slechts effectief zijn als het management dit beleid ten volle ondersteunt en de nodige middelen ervoor ter beschikking stelt.

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid richt zich op **vijf kwaliteitsnormen: ISO 9001:2015, ISO/IEC 17025:2005, ISO/IEC 17020:2012, ISO/IEC 17011:2004 en ISO 14001:2015**, EMAS. Het toepassen van deze normen is geen doel op zich, maar een middel om aan te tonen dat de output van onze algemene directie de missie ervan ten volle ondersteunt.

Al de processen zijn opgebouwd volgens het **KISS**²-principe en worden gere-engineerd volgens het **Lean**³-principe. De doelstellingen worden bepaald in het managementplan en operationeel plan van de directeur-generaal; vervolgens worden ze vertaald naar doelstellingen per afdeling en per dienst.

Elk jaar vindt een directiebeoordeling ("management review") plaats voor midden februari, eerst op topniveau en nadien op niveau van de diensten. Tijdens deze beoordeling wordt een kritische evaluatie gemaakt van wat geweest is, wat beter kan en wat komt. Het doel is om op termijn toe te werken naar een geïntegreerd management-systeem, dat niet alleen als voorbeeld kan dienen voor de andere algemene directies van de FOD Economie, maar ook voor andere overheidsorganisaties. Enkel op die manier kunnen we onze toegevoegde waarde voor de bedrijven en de consumenten aantonen. Dit alles moet samengaan met professionalisme en de waarden van onze FOD, namelijk "Tot uw dienst", "Respect", "Samen sterk" en "Uitmuntend".

Enkele cijfers

Interne audits

Interne audits worden gevoerd om de goede werking van het kwaliteitssysteem te controleren en de doeltreffendheid ervan te verbeteren. Deze interne audits, die worden opgelegd door de vier normen, spelen een belangrijke rol in de interne controle (deontologie, interne audit en begrotingscontrole).

Alle diensten worden jaarlijks intern geauditeerd voor hun activiteiten. Bij iedere audit worden een aantal activiteiten grondig geëvalueerd, zodat fundamentele verbeteringen kunnen worden doorgevoerd op een ernstige basis. Om de frequentie van deze interne audits en de onpartijdigheid ervan te verhogen, startte de algemene directie vanaf 2015 met het inschakelen van externe auditors en organiseerde ze een opleidingssessies voor geïnteresseerde personeelsleden.

2 "Keep it simple and straight": ontwerprichtlijn die eenvoud in het ontwerp aanbeveelt, door het zoveel mogelijk vermijden van elke niet-noodzakelijke complexiteit.

3 Managementfilosofie, ook "beheer zonder verspilling" of "slank beheer" genoemd.

In totaal beschikt de algemene directie momenteel over twee interne auditors met ISO 9001-kwalificatie en daarnaast over drie interne auditors met een ISO 17025-kwalificatie.

In 2017 werden 30 dagen interne audits volgens de verschillende normen gepresteerd. Daarnaast vonden er ook externe audits plaats voor de verschillende normen, waardoor de certificatie en accreditatie bevestigd en zelfs uitgebreid werd.

Sinds 2016 is de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid geaccrediteerd als keuringsinstelling type A voor haar keuringsactiviteiten inzake automatische en niet-automatische weegwerktuigen, alsook voor personenliften. Een eerste uitbreiding vond plaats met de activiteiten speelterreinen en brandstofpompen. Een volgende uitbreiding is in voorbereiding voor de activiteiten voorverpakking en ADR.

Afwijkingen

De verschillende audits resulteren in auditverslagen met de bevindingen voor de verschillende geauditeerde aspecten van de norm en voor de activiteiten waarop zij werden nagegaan. Deze bevindingen worden opgenomen in een specifieke databank en onderverdeeld in belangrijke afwijkingen, kleinere afwijkingen en mogelijkheden voor verbetering.

In 2017 resulteerden de interne en externe audits in 132 afwijkingen, waarvan er 61 nog niet waren opgelost op 31.12.2017. Voor dertig daarvan was de voorziene uitvoeringsdatum overschreden en werd het nodige gedaan om ze zo snel mogelijk op te lossen.

Transversaal kwaliteitsmanagement binnen de FOD

In 2008 verkreeg de FOD de Europese EMAS-registratie (Eco-Management en Audit Scheme), een veeleisende registratie die berust op een continue verbetering van de milieuprestaties. Elke directie heeft een EMAS-facilitator die de medewerkers sensibiliseert en de bijdragen van E6 coördineert. De focus van het milieubeleid ligt op het verminderen van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de uitstoot van vervuillende stoffen en afvalreductie. De cel Duurzame Ontwikkeling coördineert de transversale acties voor duurzame ontwikkeling van het departement. E6 heeft een vertegenwoordiging in de cel Duurzame Ontwikkeling en heeft een actieplan voorgesteld. Duurzame ontwikkeling steunt op een harmonieuze ontwikkeling van drie pijlers van gelijke waarde: milieu, sociale en economische activiteiten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

De federale overheid en alle FOD's trachten de recente en snelle ontwikkeling van de deeleconomie in al haar vormen regelgevend te ondersteunen. Om dit te bereiken heeft de FOD een transversale werkgroep opgericht waar E6 in vertegenwoordigd is. Dit resulteerde onder meer in verschillende publicaties op het internet van de FOD.

2.3.3. Interne controle

De interne controle, zoals gedefinieerd door het Netwerk Interne Controle, wordt toegepast als aanvulling bij het kwaliteitssysteem. De nieuwe versie 2015 van de norm ISO 9001 helpt ook bij het realiseren van de interne controle. ISO 9001:2015 vraagt immers om een risicobeoordeling uit te voeren van:

- de kwaliteit van de gepresteerde diensten;
- de verwezenlijking van de vastgelegde doelstellingen.

Het ACFO⁴ legt aan de federale overheden de verplichting op om de vastgestelde doelstellingen te halen. Het invoeren van een "risicoreflex" en een risicobeoordeling wordt een duidelijk omschreven taak van de algemene directie, van haar afdelingen en diensten, in overeenstemming met de richtlijnen van de interne controle.

2.4. Budget en Personeel

2.4.1. Budget

De verdeling van de uitgaven van de algemene directie E6 ziet er als volgt uit:

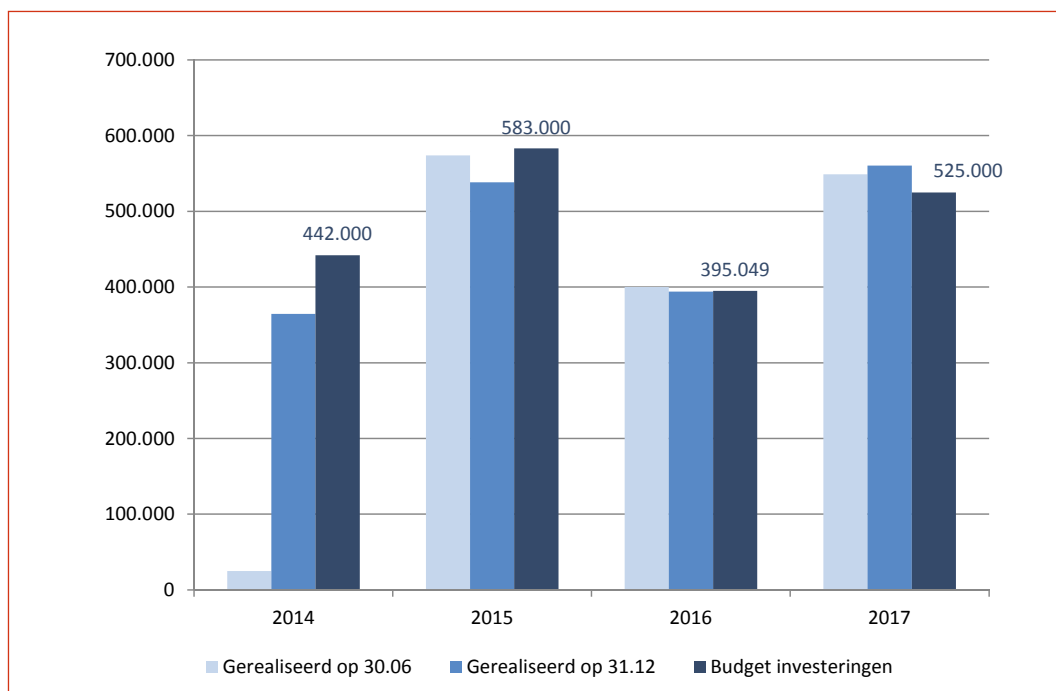
- 52 % voor het personeel;
- 31 % voor de betaling van subsidies/toelagen/bijdragen;
- 4 % voor investeringen;
- 13 % voor de algemene werking van de algemene directie.

4 Auditcomité van de federale overheid.

Budgettaire middelen van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid in 2017

Grafiek 1. Investeringskosten

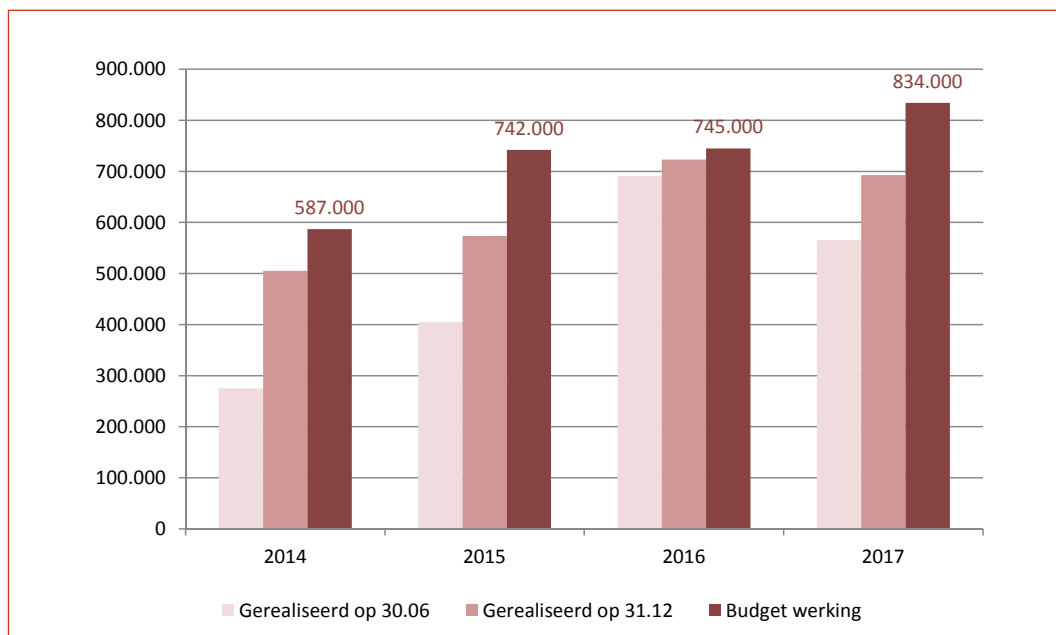
In euro.

Bron: FOD Economie.

Grafiek 2. Werkingskosten

In euro.

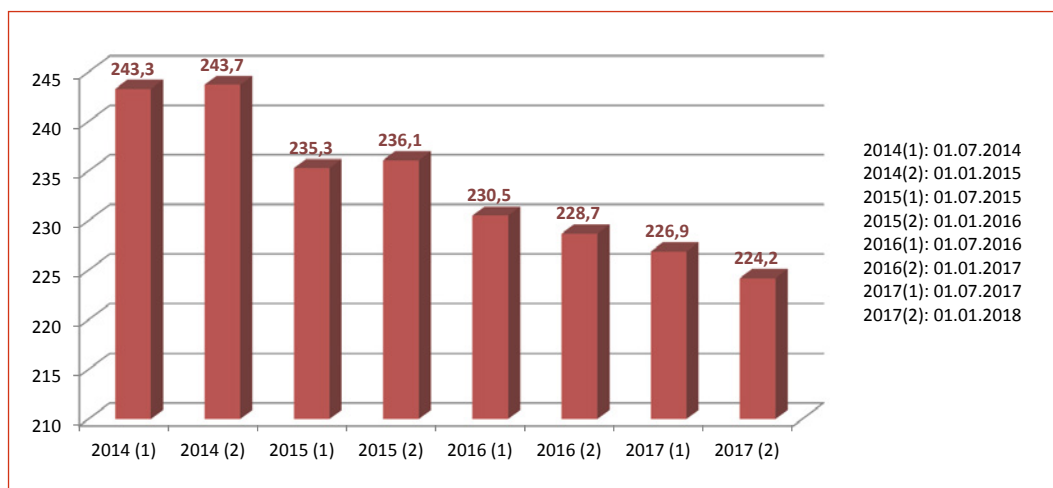
Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

2.4.2. Personeel

Op 31.12.2017 werkten iets meer dan 224 voltijdse equivalenten bij de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid. De onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van het personeelsbestand sinds 2014, welke neerkomt op een daling met ongeveer 10 % sinds 2014.

Grafiek 3. Het personeel bij de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid tussen 2014 en 2017
In voltijdsequivalent.

Bron: FOD Economie.

3. Activiteitenoverzicht en statistieken 2017 van de AD Kwaliteit en Veiligheid

3.1. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid reglementeert en ziet toe op de veiligheid

3.1.1. Gas

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid waakt over de openbare veiligheid in verband met ondergrondse gasopslag, gasvervoer door leidingen en gasdistributie.

Taken in verband met ondergrondse gasopslag zijn:

- het leveren van technische adviezen in het kader van nieuwe vergunningsaanvragen of wijziging en vernieuwing van bestaande vergunningen (verlengingen);
- het leveren van technische adviezen in het kader van aanvragen waarvoor geen vergunning moet worden verleend;
- de follow-up van de driemaandelijke exploitatieprogramma's die ons worden meegedeeld;
- het bijwonen van de zesmaandelijke vergaderingen in Loenhout over de opvolging van de toestand van de gasopslagplaats;

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- het bijwonen van de [Seveso](#)⁵-inspecties te Loenhout;
- het controleren van gemelde speciale werken;
- het onderzoeken van gemelde incidenten;
- het onderzoeken van ontvangen klachten.

De voornaamste activiteiten in verband met het vervoer van gas en andere producten door leidingen zijn:

- het leveren van technische adviezen in het kader van nieuwe vergunningsaanvragen of wijziging en vernieuwing van bestaande vergunningen (verlengingen);
- het leveren van technische adviezen in het kader van aanvragen waarvoor geen vergunning moet worden verleend;
- het uitvoeren van controles op het terrein om na te gaan of voldaan is aan de technische voorwaarden die in de verschillende vergunningen worden opgelegd;
- het uitvoeren van controles op het terrein bij werken aan de netwerken;
- het voeren van onderzoek naar incidenten en ongevallen (lekken, ontploffingen, ...) en klachtenbehandeling;
- het uitvoeren van controles op het terrein bij bedrijven die werken uitvoeren in de nabijheid van gasvervoerinstallaties;
- het bijwonen van Seveso-inspecties bij de lng-terminal in Zeebrugge;
- het bijwonen van de interministeriële werkgroep over de lng-terminal in Zeebrugge;
- het toezicht uitoefenen op de gasvervoerleidingen op het continentaal plat;
- het deelnemen aan technische werkgroepen en aan werkgroepen over de herziening van de reglementering.

De voornaamste taken in verband met toezicht op gasdistributie-installaties zijn:

- het uitvoeren van controles op het terrein bij werken aan de netwerken;
- het voeren van onderzoek naar incidenten en ongevallen (lekken, ontploffingen, ...) en klachtenbehandeling;
- het uitvoeren van controles op het terrein bij bedrijven die werken uitvoeren in de nabijheid van gasvervoerinstallaties;

⁵ De benaming "Seveso" verwijst naar een industrieel ongeval in 1976 nabij de stad Seveso in Italië. Naar aanleiding van die ramp zijn Europese richtlijnen aangenomen, die alle veiligheidsvoorschriften en beschermingsmaatregelen voor de betrokken risico-ondernemingen vastleggen.

- het analyseren van de statistische gegevens over lekken die werden ontvangen van netwerkbeheerders en ze verzamelen in een reglementering;
- het deelnemen aan werkgroepen over de herziening van de reglementering;
- het voeren van sensibiliseringsacties bij aannemers die werken uitvoeren in de nabijheid van gasdistributie-installaties.

Hieronder volgen details over het aantal uitgevoerde controles en gegeven adviezen.

Overzicht van uitgevoerde controles in 2017

Tabel 4. Controles van ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort controle	Aantal
Ondergrondse gasopslag	1
Gasvervoer door leidingen	35
Gasdistributie door leidingen	275
Werken in de nabijheid van leidingen	206
Totaal	517

Bron: FOD Economie.

Tabel 5. Onderzoek van gasincidenten in verband met ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort	Aantal
Ondergrondse gasopslag	0
Gasvervoer door leidingen	1
Gasdistributie door leidingen	116
Totaal	117

Bron: FOD Economie.

Tabel 6. Onderzoek van klachten over ondergrondse gasopslag, gasvervoer en gasdistributie

Soort	Aantal
Ondergrondse gasopslag	0
Gasvervoer door leidingen	26
Gasdistributie door leidingen	4
Totaal	30

Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 7. Adviezen die in 2017 gegeven werden over ondergrondse gasopslag en gasvervoer

Soort dossier	Aantal
Dossiers betreffende goedkeuringen van exploitatieprogramma's over ondergrondse gasopslag	4
Dossiers van het gasvervoer in verband met nieuwe vergunningen, wijzigingen en opheffingen van vergunningen	58
Dossiers van het gasvervoer in verband met aanpassingen waarvoor geen wijziging van de vergunning vereist is	15
Dossiers van het gasvervoer in verband met definitieve adviezen voor de verlenging van de vergunningen	11
Dossiers in verband met afwijkingen van de reglementering betreffende het gasvervoer	8
Totaal	96

Bron: FOD Economie.

3.1.2. Springstoffen en feestvuurwerk

Reglementering

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid heeft deelgenomen aan de Europese expertenwerkgroepen en ADCO-groepen. De Belgische vertegenwoordiging wordt ook verzekerd in de internationale werkgroepen United Nations – Economic Commission for Europe – Economic and Social Council Body – Transport Dangerous Goods - Subcommittee of experts on the transport of dangerous goods - Explosives.

De huidige reglementering in verband met de fabricage, de opslag, het transport, de afgifte en het gebruik van ontplofbare en voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen is verouderd.

Om tegemoet te komen aan een sterk veranderde realiteit, loopt de herziening en vereenvoudiging van de reglementering in verband met ontplofbare en voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de ermee geladen tuigen. Een interne werkgroep met experts van de afdeling Veiligheid werkt intens samen met de andere betrokken gesprekspartners.

Het nieuwe ontwerp van reglementering over de fabricage, de opslag, het vervoer, de afgifte en het gebruik is gebaseerd op het "Nieuwe Aanpak"-principe.

Examencommissie Veiligheidsadviseur

De Commissie vergadert verscheidene malen per jaar. Zij stelt de examenvragen op voor het opleidingscertificaat van veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke

goederen van klasse 1, organiseert de examens, verbetert de examenkopijen en levert opleidingscertificaten af die op Europees niveau erkend zijn.

Examencommissie Bestuurder van transporteenheden

De Commissie vergadert verscheidene malen per jaar. Zij stelt de examenvragen op voor het opleidingscertificaat van bestuurders van transporteenheden voor het vervoer over de weg van gevaarlijke goederen van klasse 1, organiseert de examens, verbetert de examenkopijen en levert opleidingscertificaten af die op Europees niveau erkend zijn.

Vergunningen

In 2017 werden 570 nationale vervoersvergunningen voor springstoffen afgeleverd. Bovendien werden in 2017 72 Europese documenten afgeleverd voor de intracommunautaire overbrenging van explosieven voor civiel gebruik.

106 technische adviezen werden verstuurd aan lokale overheden die vergunningen verleenden of weigerden aan springstoffenfabrikanten en economische operatoren die explosieven en vuurwerk wilden opslaan (opslagplaatsen A, B, C, D, E, F, G).

Er werden ook 85 explosieven erkend.

Markttoezicht

In het kader van de Europese campagne Joint Action 2014 Fireworks II heeft de FOD Economie op de Belgische markt stalen genomen van vuurwerk om ze te controleren. Het ging hier om vuurwerk dat door particulieren aangekocht kon worden tijdens de jaarovergang 2015-2016 en 2016-2017.

Het gecontroleerde assortiment vuurwerk betrof voor België 59 CE-gemarkeerde artikelen die behoren tot 13 verschillende types van vuurwerk. In totaal werden tijdens de controlecampagne 424 artikelen gecontroleerd in negen lidstaten van de Europese Unie.

De campagne spitste zich in België toe op volgende types: vuurpijlen, vuurwerkbatterijen, knallers en sterretjes. De technische eisen die aan vuurwerkartikelen gesteld worden, hebben het veilige gebruik door de consument tot doel.

De etiketten van 73 % (43 stalen) van de artikelen voldeden aan de Europese eisen. Slechts 37 % (22 stalen) van dat CE-gemarkeerde vuurwerk voldeed aan de technische vereisten.

Acht artikelen vertoonden een hoog risico en 18 artikelen een ernstig risico. Daarom heeft de FOD Economie actie ondernomen om die artikelen uit de handel te laten

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

nemen. Bovendien heeft de FOD Economie RAPEX-meldingen uitgestuurd zodat de verschillende Europese lidstaten op de hoogte zouden zijn van het gevaar van die artikelen.

Globaal gezien was slechts 32 % (19 stalen) van de Belgische stalen in deze campagne in overeenstemming met zowel de technische veiligheidseisen als de etiketteringsvereisten.

Het volledige [controlerapport](#) kunt u nalezen op de website van de FOD Economie.

Controlecampagne feestvuurwerk einde 2017

In december 2017 werd een controlecampagne over feestvuurwerk georganiseerd.

CE-markering van de producten

Er werden in totaal 54 producten gecontroleerd.

30 producten, ofwel 55,6 %, waren niet in overeenstemming met de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 oktober betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen.

De tekortkomingen hadden betrekking op onvolledige informatie in de aanduidingen op de producten (problemen met de taal/talen en de gebruiksaanwijzing – 24 producten) en op producten zonder CE-markering (zes producten).

Internetverkoop

Er werden 21 controles op de internetverkoop uitgevoerd: 15 websites of socialemediakanalen waren in orde; dit wil zeggen dat het vuurwerk:

- niet met de post geleverd werd,
- niet geleverd werd aan de verkeerde leeftijdscategorieën,
- niet verkocht werd vanuit een niet-vergunde opslagplaats,
- niet geleverd werd in hoeveelheden groter dan 1kg NEC pyrotechnische sas per koper.

Bij de zes andere websites werden inbreuken vastgesteld; deze websites hebben naar aanleiding van onze interventies hun onlineactiviteiten stopgezet.

Controles op het terrein

Op 29.12.2017 werd deelgenomen aan een controleactie bij 73 nachtwinkels, in samenwerking met de politiezone Brussel-Noord. Met het oog hierop had de politiezone vooraf een sensibiliseringsactie gevoerd; dit verklaart waarom er geen overtredingen werden vastgesteld.

Er werden daarnaast in totaal 246 controles van opslagplaatsen uitgevoerd. 30 opslagplaatsen waren niet in orde. De drie belangrijkste types van inbreuken die werden vastgesteld zijn:

- verkoop zonder vergunning;
- overschrijding van de opslagcapaciteit;
- opslagplaats niet conform technische vereisten.

Er werden zeven inbeslagnames uitgevoerd voor ongeveer 180 kg NEQ, wat ongeveer overeenkomt met één ton bruto. Voor deze dossiers werden processen-verbaal opgesteld ten behoeve van de respectievelijke parketten. Er werden daarnaast 23 waarschuwingen opgesteld, die verder opgevolgd worden met het oog op regularisatie.

Bijkomend werd een beroep gedaan op onze diensten om verschillende door de politiediensten uitgevoerde inbeslagnames over te nemen, waarbij goederen werden herverpakt, geïnventariseerd en overgebracht naar de opslagplaats van het Ministerie van Defensie te Zutendaal.

Andere activiteiten en overige controles 2017 in het domein van vuurwerk en springstoffen

Volgende taken behoren tot de routineactiviteiten:

- het permanent uitoefenen van controle en markttoezicht: het op de markt brengen, goedkeuring van producten, fabricatie, opslag, transport, verkoop, gebruik, seveso-bedrijven, ...;
- het verlenen van technische bijstand, met name aan de politie en justitie;
- het uitvoeren van technische keuringen;
- het geven van technische adviezen;
- het behandelen en onderzoeken van klachten;

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- het onderzoeken van ongevallen en incidenten;
- het verlenen van vergunningen (fabricatie ter plaatse, overschrijding van de capaciteit van opslagplaatsen, ...), van adviezen voor vergunning (bezit, ...), derogaties (elektronische ontstekers, ...);
- het erkennen van personen (certificaat voor springmeesters, ADR⁶-chauffeurs en rijders, ...);
- de controle op SEVESO-bedrijven die springstoffen opslaan en fabriceren;
- de controle op het welzijn op het werk in springstoffenfabrieken.

Tabel 8. Activiteiten en controles van springstoffen voor civiel gebruik en pyrotechnische artikelen in 2017

Omschrijving	Aantal
Klachten	11
Onderzoeken ongevallen, incidenten	10
Inbedrijfstellingskeuringen	291
Routinecontroles opslagplaatsen vuurwerk	256
Routinecontroles opslagplaatsen springstoffen	350
Keuringen ADR-voertuigen (meer dan 300 van Defensie)	45
Controles afsteken spektakelvuurwerk en gebruik in steengroeven	11
Controles schieten springstoffen (groeven, ...)	33
Seveso-inspecties	23
Dossiers verschepingen (a)	92
Examens ADR-chauffeurs (waarvan veel van Defensie)	13
Testen aangenomen begeleider	40
Testen springmeesters (groeven)	0
Vergunningen, derogaties	11
Goedkeuring producten	8
Transport	

(a) Controles van verschepingen: op jaarbasis worden ongeveer 4.600 meldingen gecheckt die via e-mail binnenkomen, dit gaf aanleiding tot de opening van 23 dossiers, waarvan zes controles ter plaatse. Aan de hand van een risico-evaluatie wordt beslist of al dan niet een controle ter plaatse nodig is.

Bron: FOD Economie.

6 ADR: Europees verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen op de weg.

3.1.3. Proefbank voor vuurwapens

In het kader van het toezicht op de Proefbank voor Vuurwapens in Luik, heeft de afdeling Veiligheid de volgende activiteiten verricht:

- onderzoek van het activiteitenverslag 2017 van de Proefbank, meer bepaald het financiële aspect. De bank moet immers autonoom zijn, dit wil zeggen niet ten laste van de schatkist;
- vraag om advies van de directeur van de Proefbank, hoofd van de Belgische delegatie bij de CIP (Permanent International Commission for Firearms Testing), over de in 2017 genomen beslissingen;
- toezending aan de directeur van de Proefbank van de in 2017 door de CIP genomen en verplicht gestelde beslissingen, met het oog op de toepassing daarvan;
- diverse maatregelen om de continuïteit van de werking van de Proefbank te verzekeren;
- benoeming bij koninklijk besluit van een hoofdcontroleur en vier controleurs bij de Proefbank voor Vuurwapens in Luik voor 2017.

Reglementering

Aangezien de basiswet over de Proefbank voor Vuurwapens in Luik dateert uit 1888 en dus sterk verouderd is en niet langer tegemoet komt aan de actuele uitdagingen waar de Proefbank mee wordt geconfronteerd, werd in 2017 beslist om het volledige regelgevend kader over de Proefbank te herschrijven. De toekomstige wet wordt waarschijnlijk in de loop van 2018 gepubliceerd. Ondertussen heeft ook de Raad van State reeds een advies uitgebracht over het wetsontwerp. Het basisidee dat in de toekomstige wet wordt opgenomen, is om de Proefbank het regime van een instelling van openbaar nut, categorie C, te geven. Hierdoor moet de Proefbank aan wettelijke voorschriften, bijvoorbeeld op boekhoudkundig vlak, voldoen en kan de transparantie over de werking van de Proefbank beter worden gegarandeerd. Daarnaast wordt ook de interne structuur van de Proefbank en haar werking geanalyseerd en hervormd.

In een volgende fase wordt met uitvoeringsbesluiten een nadere invulling gegeven aan de basisprincipes van de vernieuwde wet.

Het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot vaststelling van de proeven waaraan de verschillende wapens onderworpen zijn en tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juni 1924 tot goedkeuring van het nieuw algemeen reglement van de in Luik gevestigde wapenproefbank, is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 18 mei 2017 en in werking getreden op 28 mei 2017.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot vaststelling van de proeven waaraan de verschillende wapens onderworpen zijn en tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juni 1924 tot goedkeuring van het nieuw algemeen reglement van de in Luik gevestigde wapenproefbank, bepaalt de technische regels voor de proeven die moeten worden toegepast door de zogenaamde instelling "Wapenproefbank" om de vuurwapens, de onderdelen onderworpen aan beproeving, en op de Belgische markt gebrachte munitie te beproeven. Deze proeven hebben als doel de veiligheid van de wapengebruiker te verzekeren.

De doelstelling van het voorgenoemde koninklijk besluit van 26 april 2017 is:

- het formeel opleggen van technische regels voor de proeven van de Overeenkomst van 1969 (C.I.P.) met toepassing van artikel 9, 5° van de wet van 1888, houdende regeling van de toestand der proefbank voor vuurwapens gevestigd te Luik, voor wapens, de onderdelen onderworpen aan beproeving en de handelsmunitie die in deze Overeenkomst worden opgenomen; en
- het bepalen van specifieke regels voor proeven op de wapens en de onderdelen die niet in het reglement van de Overeenkomst van 1969 zijn opgenomen. Deze zogenaamde niet-conventionele wapens en onderdelen worden per eenheid of in zeer kleine reeksen vervaardigd. De standaardregels worden in bijlage 4 van het voorgenoemde koninklijk besluit van 26 april 2017 voor deze wapens en deze onderdelen voorzien.

3.1.4. Veiligheid van producten

Reglementering

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid neemt deel aan de diverse Europese expertenwerkgroepen, ADCO-groepen ("Administrative Cooperation for Market Surveillance"), andere werkgroepen of fora voor de richtlijnen algemene productveiligheid, drukapparatuur, kabelbaaninstallaties, liften, machines, persoonlijke beschermingsmiddelen en speelgoed. De Belgische vertegenwoordiging wordt ook verzekerd in de transversale werkgroepen over markttoezicht, conformiteitsbeoordeling en RAPEX, het Europese systeem voor snelle informatie-uitwisseling, waarvan het doel is om bij te dragen tot de veiligheid van de consumenten en tot de bescherming van hun gezondheid, door het instellen van een informatiesysteem over gevaarlijke producten.

In 2017 werd de Europese Richtlijn 2016/2037 van 21 november 2016 over **aerosols** omgezet door het koninklijk besluit van 6 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 juli 2009 betreffende aerosols inzake de maximaal toelaatbare druk van aerosols. Hiermee wordt de maximaal toelaatbare druk van aerosols met

niet-ontvlambare drijfgassen verhoogd tot 15 bar. Deze reglementering is vanaf 12 februari 2018 van toepassing.

Het koninklijk besluit van 30 augustus 2017 betreffende de erkenning van conformiteitsbeoordelingsinstanties voor **persoonlijke beschermingsmiddelen** werd gepubliceerd zodat Belgische instanties zich konden aanmelden voor de conformiteitsbeoordelingsprocedures onder de Europese verordening (EU) 2016/425 van 9 maart 2016 betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen. Voor de toepassing van deze nieuwe reglementering werden twee Belgische conformiteitsbeoordelingsinstanties aangemeld bij de Europese Commissie als “notified body”.

In 2017 werd het koninklijk besluit van 24 september 2017 tot bepaling van de voorwaarden voor de uitbating van **zonnecentra** gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Gedurende een overgangsperiode, die loopt van 1 december 2017 tot 1 januari 2019, is zowel het koninklijk besluit van 20 juni 2002 betreffende de uitbating van zonnecentra en het koninklijk besluit van 24 september 2017 tot bepaling van de voorwaarden voor de uitbating van zonnecentra van toepassing. Op 1 januari 2019 wordt het koninklijk besluit van 20 juni 2002 definitief vervangen door dat van 24 september 2017.

Markttoezicht

In 2017 werden in totaal meer dan **800 dossiers** behandeld over de veiligheid van producten en diensten. De meeste dossiers handelden over speelgoed, persoonlijke beschermingsmiddelen en producten die vallen onder het Wetboek van economisch recht, boek IX betreffende de veiligheid van producten en diensten.

Tabel 9. Behandelde dossiers in verband met productveiligheid

Reglementering	Aantal dossiers
Algemene productveiligheid	94
Drukapparatuur	4
Producten met misleidend uiterlijk	2
Nieuwe liften	1
Machines	91
Persoonlijke beschermingsmiddelen	106
Speelgoed	500
Speeltoestellen	17
Totaal	815

Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In 2017 werden van bovenstaande dossiers 530 dossiers geopend en behandeld naar aanleiding van een adviesvraag van de douane. 77 % van deze dossiers handelde over speelgoed.

Tabel 10. Dossiers over productveiligheid geopend in 2017 op vraag van de douane

Reglementering	Aantal douanedossiers
Persoonlijke beschermingsmiddelen	46
Speelgoed	406
Machines	44
Algemene productveiligheid	23
Andere	11
Totaal	530

Bron: FOD Economie.

Campagne modernisering liften

Het koninklijk besluit van 9 maart 2003 betreffende de beveiliging van liften bepaalt dat liften in dienst gesteld tussen 1 april 1984 en 30 juni 1999 gemoderniseerd moesten worden tegen uiterlijk 31 december 2014. Voor liften in dienst gesteld tussen 1 januari 1958 en 31 maart 1984 was de deadline voor modernisatie 31 december 2016.

In 2017 werd in dit kader samen met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) een controlecampagne opgestart, om na te gaan of de verplichte modernisering daadwerkelijk werden uitgevoerd. Deze campagne loopt sinds 2015.

De Externe Diensten voor Technische Controles (EDTC) werden ook in 2017 verzocht om maandelijks aan de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid een lijst te bezorgen van de door hen gekeurde liften die ernstige technische tekortkomingen vertoonden en die niet gemoderniseerd waren. Een verdeling van deze liften werd vervolgens gemaakt tussen de FOD WASO en FOD Economie volgens hun bevoegdheden. Uit de resterende lijst liften bestemd voor de FOD Economie werd, indien nodig, een willekeurige selectie (wegens beperkte middelen) gemaakt die door de buitendiensten van de AD Kwaliteit en Veiligheid gecontroleerd werden.

De beheerders van liften die niet gemoderniseerd waren, werden vier maanden op voorhand gewaarschuwd om zich in regel te stellen. Indien noodzakelijk werd de lift in kwestie stilgelegd. De beheerders van liften die bij de nacontrole nog steeds niet gemoderniseerd waren, riskeren een transactievoorstel (minnelijke schikking) tot 15.000 euro. Het dossier kan eveneens aan het Openbaar Ministerie bezorgd worden (via een pro justitia), waarna gerechtelijke vervolging mogelijk is. Daarnaast kan de liftinstallatie verzegeld worden.

Van de **593 gecontroleerde liften** beschikten op het moment van controle 165 liften over een attest van regularisatie. Er werden **428 processen-verbaal** van waarschuwing uitgeschreven. Van deze werden er 183 afgesloten nadat de beheerder, door een attest van regularisatie, kon aantonen dat de lift gemoderniseerd was. De overige dossiers zijn nog lopende.

Veiligheidsschoenen

In samenwerking met de Algemene Directie Economische Inspectie werden 25 stalen genomen op de Belgische markt. Deze veiligheidsschoenen werden in 2017 op conformiteit inzake mechanische sterkte en de aanwezigheid van chroom VI volgens de norm EN ISO 20345:2011 in een laboratorium getest. Daarnaast werden ook de administratieve eisen (etikettering, vereiste documenten, instructies, ...) gecontroleerd.

Tien veiligheidsschoenen bleken conform te zijn. Zes vertoonden een laag risico, vijf een middelhoog risico, één een hoog risico en drie een ernstig risico.

Bij 12 van de 25 geteste veiligheidsschoenen (48 %) werden geen technische tekortkomingen vastgesteld. Drie modellen veiligheidsschoenen voldeden niet aan de eisen op vlak van schokbestendigheid, pletbestendigheid en antistatische eigenschappen. Deze veiligheidsschoenen kunnen de vereiste bescherming niet garanderen en werden bijgevolg ingedeeld in de hoogste risicoklasse met name "ernstig risico". Hiervoor werden RAPEX-meldingen verstuurd naar de andere Europese lidstaten.

De administratieve tekortkomingen in deze controlecampagne hadden te maken met het ontbreken van de EG-verklaring van overeenstemming en informatie die ontbrak in de instructies. Bovendien bleek in twee gevallen de handleiding niet in de correcte taal meegeleverd te zijn.

Alle fabrikanten hebben meegewerkt. De veiligheidsschoenen werden aangepast of uit de handel genomen. In 2018 zullen nog opvolgingscontroles plaatsvinden om na te gaan dat de marktdeelnemers de nodige maatregelen hebben getroffen om de veiligheidsschoenen in overeenstemming te brengen.

Het [controlerapport](#) kunt u nalezen op de website van de FOD Economie.

Elektrische fietsen

In 2017 werd de controlecampagne verdergezet om de conformiteit en veiligheid van elektrische fietsen te verifiëren. Acht stalen, genomen op de Belgische markt, werden begin 2017 in een laboratorium getest op conformiteit van de batterijen, de elektrische ondersteuning en de remmen volgens de normen EN 15194+A1:2011 en EN ISO

4210-4:2014. Daarnaast werden ook de administratieve eisen (etikettering, vereiste documenten, instructies, ...) gecontroleerd.

Alle acht geteste elektrische fietsen waren niet conform.

Geen enkele elektrische fiets was conform de administratieve eisen. De administratieve tekortkomingen hadden betrekking op ontbrekende markeringen, ontbrekende informatie in de handleiding en het ontbreken of onvolledig zijn van de EG-verklaring van overeenstemming. Er werden ook veel niet-conformiteiten vastgesteld in verband met de taal van de handleiding en de informatie die nodig is voor een veilig gebruik op de fiets zelf.

De vastgestelde technische tekortkomingen hadden te maken met een te hoge snelheid waarvoor de elektrische motor ondersteuning biedt (vier van de acht fietsen) en een te hoog maximaal power management (een van de acht fietsen). Het gevolg hiervan is dat deze fietsen eigenlijk - al dan niet opzettelijk - onder de verkeerde wetgeving op de markt werden gebracht.

Voor alle elektrische fietsen werd gevraagd om het desbetreffende model uit de handel te nemen bij de distributeur en fabrikant/importeur of indien mogelijk het product aan te passen.

Het [controle rapport](#) kunt u nalezen op de website van de FOD Economie.

Europese Joint Action – Chemische veiligheid van plastic speelgoed

België neemt ook deel aan de Europese controlecampagne die georganiseerd wordt door Prosafe over de chemische veiligheid van plastic speelgoed. Deze actie “JA2015 Plasticized Toys” is gestart in juli 2016 en eindigt in april 2018. Er zijn 17 deelnemende landen.

Het doel van deze campagne is om de veiligheid en de conformiteit van bepaalde op de markt aangeboden plastic speelgoedartikelen te controleren, en erover te waken dat niet-conforme en/of gevaarlijke speelgoedjes uit de markt worden gehaald. Deze campagne beoogde de controle op bepaalde schadelijke chemische stoffen. Daarnaast werd ook aandacht besteed aan de administratieve vereisten, inclusief de technische documentatie. Indien het speelgoed voor kinderen jonger dan drie jaar betrof, testte de FOD Economie het speelgoed ook op kleine onderdelen die ingeslikt kunnen worden.

België bemonsterde 15 van de in totaal 255 geteste speelgoedartikelen, waarbij bij voorkeur een vermoeden van non-conformiteit bestaat, zoals door ontbrekende informatie op het product. De stalen werden in februari – maart 2017 geselecteerd via onlinewebshops, bij distributeurs, fabrikanten / importeurs en via de douane.

Tien van de 15 gecontroleerde speelgoedartikelen (67 %) waren niet conform. Hiervan was slechts een speelgoedartikel zowel technisch als administratief niet conform. Negen speelgoedartikelen vertoonden enkel administratieve tekortkomingen.

Slechts een speelgoedje, een pop, was technisch niet conform en vertoonde een ernstig risico. Het hoofd van de pop bevatte de ftalaten DEHP en DBP in een te hoge concentratie. Een RAPEX-notificatie werd hierover verspreid naar de andere lidstaten.

Bij de negen speelgoedjes bestemd voor kinderen jonger dan drie jaar werden geen kleine onderdelen vastgesteld die konden worden ingeslikt.

De nodige corrigerende maatregelen werden genomen door de betreffende markt-deelnemers: de verkoop van het speelgoed werd gestopt en/of de technische documentatie werd aangepast/vervolledigd. Alle corrigerende maatregelen worden verder opgevolgd en gecontroleerd.

Het [controle rapport](#) kunt u nalezen op de website van de FOD Economie.

Europese Joint Action – Fopspenen en fopspeenhouders

België is projectleider voor de Europese controlecampagne die georganiseerd wordt door Prosafe over fopspenen en fopspeenhouders. Deze actie “JA2015 Soother and

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

soother holders" is gestart in april 2016 en eindigt in april 2018. Er zijn 12 deelnemende landen.

Deze campagne heeft als doel om de conformiteit en veiligheid na te gaan van de fopspenen en fopspeenhouders die op de Europese markt aanwezig zijn en erop toe te zien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt worden gehaald. Er bestaan twee types van fopspeenhouders: de "functionele fopspeenhouders", die zijn samengesteld uit een lint en een systeem voor bevestiging op een kledingstuk en "speelgoed"-fopspeenhouders, die een speelwaarde hebben omdat zij een speelgoedelement bevatten (een knuffel, parels, enz.).

In totaal werden voor alle deelnemende landen 197 producten geselecteerd, meer bepaald 73 fopspenen, 79 "functionele" fopspeenhouders en 45 "speelgoed"-fopspeenhouders. Hiervan werden 17 stalen door België genomen: zes fopspenen, vier "functionele" fopspeenhouders en zeven "speelgoed"-fopspeenhouders. Deze werden geselecteerd via webwinkels en bij distributeurs en producenten.

Uit de resultaten voor deze campagne blijkt dat een van de zes fopspenen niet-conform en geen enkele van de 11 fopspeenhouders conform was met de veiligheidsnormen voor deze producten. De tekortkomingen van de fopspenen en fopspeenhouders waren van technische en/of administratieve aard.

Voor de administratieve eisen waren vijf van de zes fopspenen conform. Alle zes geteste fopspenen waren ook conform de gecontroleerde fysisch-mechanische eisen. De uitgevoerde chemische tests brachten bij de geteste fopspeen ook geen tekortkomingen aan het licht. Bij de fopspeen die de administratieve tekortkoming vertoonde, waren de waarschuwingen en de gebruiksaanwijzing aanwezig, maar niet in het Nederlands, zoals vereist door de wetgeving. De betrokken producent heeft de verpakking aangepast om deze tekortkomingen te verhelpen.

Bij de fopspeenhouders waren zeven van de 11 fopspeenhouders conform de administratieve eisen. Geen enkel staal was conform alle geteste algemene en mechanische eisen. De vastgestelde technische tekortkomingen hadden betrekking op de integriteit van de onderdelen, de verluchtingsgaten, de gaten met vingerbeknelling, de lengte, de koorden en de bijkomende elementen. De geteste fopspeenhouders waren conform de gecontroleerde chemische eisen. Een van de 11 fopspeenhouders vertoonde een laag risico, twee andere een middelhoog risico, drie een hoog risico en drie een ernstig risico.

De nodige corrigerende maatregelen werden genomen door de betreffende marktdeelnemers. Alle corrigerende maatregelen worden verder opgevolgd en gecontroleerd door de Economische Inspectie.

Het [controlerapport](#) kunt u nalezen op de website van de FOD Economie.

Europese Joint Action – Draagbare cirkelzagen

België neemt ook deel aan de Europese controlecampagne die georganiseerd wordt door Prosafe over draagbare cirkelzagen. Deze actie “JA2015 Power tools 2” is gestart in april 2016 en eindigt in april 2018. Er zijn 10 deelnemende landen.

Het doel van deze campagne was om de veiligheid en conformiteit na te gaan van draagbare cirkelzagen die op de Europese markt aanwezig zijn en erop toe te zien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt worden gehaald. Deze campagne beoogde naast de technische controle ook een controle van de administratieve en documentaire vereisten.

In totaal werden voor alle deelnemende landen 100 producten geselecteerd. In België werden 10 stalen genomen. Deze werden geselecteerd via webwinkels, bij distributeurs, invoerders en fabrikanten. Hierbij werd gekeken naar de beschikbaarheid voor de gewone doe-het-zelver/consument, niet naar draagbare cirkelzagen die enkel beschikbaar zijn via het professionele circuit.

Vier van de tien gecontroleerde cirkelzagen (40 %) door België waren niet conform. Hiervan vertoonde elke cirkelzaag slechts een niet-conformiteit op administratief of technisch vlak. De niet-conformiteiten hielden geen of een beperkt risico in voor de gebruiker waardoor voor alle vier cirkelzagen een waarschuwing werd gericht aan de fabrikant.

Zes cirkelzagen vertoonden geen enkele niet-conformiteit.

Alle corrigerende maatregelen worden verder opgevolgd en gecontroleerd in 2018 door de Economische Inspectie.

Europese Joint Action – Voertuighefbruggen

België neemt ook deel aan de Europese controlecampagne die georganiseerd wordt door Prosafe over voertuighefbruggen. Deze actie “JAMACH14 Vehicle Servicing Lifts” is gestart in februari 2016 en eindigt midden 2018. Er zijn negen deelnemende landen.

België voerde zes visuele inspecties uit waarbij ook de administratieve eisen (etiket-tering, vereiste documenten, instructies, ...) gecontroleerd werden. Hieruit is gebleken dat vier voertuighefbruggen een middelhoog risico vertoonden en één een hoog risico. Voor één hefbrug werden er bijkomende labotesten opgelegd maar de invoerder van de laatste geïnspecteerde hefbrug wou geen corrigerende maatregelen doorvoeren en heeft alle verkoop stopgezet.

Alle corrigerende maatregelen worden verder opgevolgd.

Waarschuwingen op speelgoed voor kinderen jonger dan drie jaar

In samenwerking met de Economische Inspectie werden 15 stalen genomen op de Belgische markt van speelgoed bestemd voor kinderen jonger dan drie jaar.

Het doel van deze campagne is om na te gaan of speelgoed bestemd voor kinderen jonger dan drie jaar, dat op de markt aangeboden wordt, voldoet aan de veiligheidsvereisten van het KB van 19.01.2011 betreffende de veiligheid van speelgoed. In deze campagne focussen we enkel op speelgoed dat bestemd is voor kinderen jonger dan drie jaar, waarbij de waarschuwing “niet geschikt voor kinderen jonger dan drie jaar” en/of het bijhorende rode pictogram onterecht op het speelgoed werd aangebracht en dus misbruikt werd.

De resultaten van deze campagne worden beschikbaar gemaakt in de eerste helft van 2018.

Communicatie - wereldwijde bewustmakingscampagne

Overal ter wereld veroorzaken wankele of onvoldoende vastgemaakte meubelen ongevallen waarbij jonge kinderen betrokken zijn.

De FOD Economie heeft deelgenomen aan een [wereldwijde bewustmakingscampagne](#) van 6 tot 10 november 2017.

Wij hebben de meubelfederaties, de federaties uit de distributiesector en de organisaties die de belangen van het kind behartigen uitgenodigd om zich bij ons aan te sluiten. Wij hebben de op het kind gerichte organisaties ertoe aangespoord om de affiche die voor deze gelegenheid werd ontwikkeld, op te hangen in hun lokalen en ze met hun leden te delen. Wij hebben gebruikgemaakt van deze actie om de marktdeelnemers die meubelen fabriceren en verdelen te wijzen op hun verplichting om de veiligheid te waarborgen van de producten die zij vervaardigen en/of verkopen.

3.1.5. Veiligheid van diensten

Markttoezicht

De volgende routinecontroles werden uitgevoerd:

- 550 speelterreinen;
- 5 attractieparken;
- 70 kermistoestellen;
- 30 actieve en extreme ontspanningsevenementen.

Verder werden 45 klachten en meldingen onderzocht. De klachten hadden onder meer betrekking op de veiligheid van speelterreinen, actieve ontspanningsevenementen en liften.

Tot slot werden 59 meldingen van ongevallen en incidenten onderzocht.

3.2. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid reglementeert en ziet toe op correcte en kwalitatieve metingen

3.2.1. In het wegverkeer

Sinds de regionalisering van een aantal van onze bevoegdheden, in 2014 en 2015, is een actieve samenwerking met de gewesten tot stand gekomen via maandelijkse vergaderingen waarin getracht wordt om de aanpak van de federale overheid en van de gewesten op elkaar af te stemmen. Meerdere modelgoedkeuringsdossiers en vragen van fabrikanten worden behandeld in nauw overleg tussen de gewesten en het federale niveau. Een efficiënte dienstverlening voor alle belanghebbenden blijft onze prioriteit.

In de loop van 2017 werd een gerichte controlecampagne georganiseerd om na te gaan in welke mate de door de politiediensten gebruikte ademanalysetoestellen, ingezet tijdens alcoholcontroles in het verkeer, voldoen aan de wettelijke vereisten. Geen enkel technische tekortkoming werd vastgesteld bij de 265 gecontroleerde instrumenten. Alle gecontroleerde toestellen werden tijdig geijkt. In 12 van de gevallen werd er door de controleur een opmerking gemaakt over de onvolledigheid van de administratieve documentatie van de herijk van de toestellen.

Tabel 11. Controles uitgevoerd door de dienst Reglementering Metrologie in 2017

Routinecontroles	Aantal
Taximeters	98
Campagne hoog toezicht betreffende ademanalysetoestellen	265

3.2.2. Voorverpakte goederen

Controles van voorverpakkingen uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid

De controlediensten van de afdeling Metrologie controleren op het terrein de naleving van het koninklijk besluit van 28 december 1979 betreffende het voorverpakken naar gewicht of naar volume van bepaalde producten in voorverpakkingen.

Tabel 12. Controles van voorverpakkingen, uitgevoerd door de controlediensten Metrologie Noord en Zuid

	Aantal gecontroleerde partijen	Proces-verbaal van waarschuwing	Transactie	Totaalbedrag transactie
Voorverpakte goederen	1.032	104 (10,1 %)	116 (11,2 %)	16.409,00 euro

Bron: FOD Economie.

Controlecampagnes van geconditioneerde producten, uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid

In het kader van het controleplan 2017 hebben de controlediensten drie specifieke controlecampagnes uitgevoerd. In de onderstaande tabellen staan de niet-conforme vestigingen, verpakkingen en loten waarvoor de aanduiding van de hoeveelheid, de inhoud of het gewicht niet overeenstemde met de werkelijkheid.

Campagne “Huisvuilzakken”

Het betreft een controle van het volume en het aantal zakken per rol van vuilniszakken die door de gemeenten of intercommunales worden verkocht.

Reglementering:

De wettelijke basis is terug te vinden in het Wetboek van economisch recht, boek VI:

- Artikel VI.97, 2: Als misleidend wordt beschouwd een handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie en derhalve op onwaarheden berust of, zelfs als de informatie feitelijk correct is, de gemiddelde consument op enigerlei wijze, inclusief

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

door de algemene presentatie, bedriegt of kan bedriegen ten aanzien van een of meer van de volgende elementen, en de gemiddelde consument er zowel in het ene als in het andere geval toe brengt of kan brengen een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen:

- 2° de voornaamste kenmerken van het product, zoals (...) gebruiksmogelijkheden (...), specificatie (...);
- Artikel VI.94, 1°: Zijn oneerlijk, de handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten die misleidend zijn in de zin van de artikelen VI. 97 tot en met VI. 100.
- Artikel VI.95: Oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten zijn verboden.

Methode van analyse:

De vuilniszakken werden onderzocht op basis van de Franse norm NF H34-093 (dimensionele methode op basis van de afmetingen van de zakken). Indien niet conform met deze norm, werden ze onderworpen aan een fysieke proef waarbij het volume werd bepaald.

Tabel 13. Controles campagne "Huisvuilzakken"

Campagne huisvuilzakken	Aantal
Gecontroleerde bedrijven	6
Producten	34
Producten afwijkend volgens Franse norm	10
Producten niet conform	1

Bron: FOD Economie.

Op een uitzondering na beantwoordden de huisvuilzakken, aangeboden aan consumenten, aan de criteria van volume. Het aantal huisvuilzakken per rol stemde overeen met het aangeduide aantal.

Campagne broodgewicht

Controle op het werkelijk gewicht van brood bij industriële bakkerijen en bakkerijen met meerdere verkooppunten.

Reglementering:

- Koninklijk besluit van 2 september 1985 betreffende brood en andere bakkerijproducten.
- Ministerieel besluit van 24 juli 1987 betreffende de controle op het gewicht van brood en het ten gevolge van uitdroging toelaatbaar gewichtsverlies.

Tabel 14. Controles campagne broodgewicht

Campagne broodgewicht

Gecontroleerde loten
Producten
Loten niet conform
Loten niet conform (%)
Producten niet conform
Producten niet conform (%)

Aantal

102
51.459
23
22,5
9.848
19,1

Bron: FOD Economie.

Campagne voorverpakkingen op markten

De campagne bestond uit een administratieve controle van de etikettering van de voorverpakte goederen die te koop werden aangeboden op markten.

Reglementering:

- Koninklijk besluit van 30 juni 1996 betreffende de prijsaanduiding van producten en diensten en de bestelbon (Belgisch staatsblad 30/07/1996);
- Europese verordening nummer 1169/2011 van het Europees parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 15. Controles campagne voorverpakkingen op markten

Campagne voorverpakkingen op markten	
Aantal gecontroleerde marktkramers	104
Waarschuwingen	20
% niet conform	19,2

Bron: FOD Economie.

3.2.3. Meet- en weeginstrumenten

Algemene bepalingen

Volgens de bepalingen van artikel VIII.43 van het Wetboek van economisch recht moeten bepaalde metingen in het economische verkeer, metingen uitgevoerd ter berekening van heffingen en restituties en andere metingen, indien daarvoor bijzondere voorschriften worden vastgesteld met een koninklijk besluit, uitgevoerd worden met geijkte meetinstrumenten.

Om als "geijkt" beschouwd te worden, moet een instrument over het algemeen onderworpen worden aan de volgende ijkverrichtingen: 1) een modelgoedkeuring; 2) een eerste ijk en 3) de periodieke herijk. De verrichtingen blijken uit het aanbrengen van ijkmerken of – tekens, of uit het afgeven van attesten.

De herijk gebeurt in principe om de vier jaar, tenzij anders bepaald in bijzondere uitvoeringsbesluiten die dan van toepassing zijn op bepaalde groepen of types van meetinstrumenten.

De eengemaakte Europese markt voor meetinstrumenten

Sinds meer dan 30 jaar worden meetwerktuigen en meetinstrumenten opgenomen in een evoluerende Europese regelgeving. Voor meerdere families van meetinstrumenten worden de algemene en specifieke essentiële eisen en de verplichtingen van de fabrikanten, invoerders, distributeurs en desgevallend andere marktdeelnemers, opgenomen in Europese richtlijnen.

Voor meetinstrumenten die in het toepassingsgebied vallen van Europese geharmoniseerde regels, mag de toegang tot de Belgische markt niet verhinderd worden. Er zijn voor deze meetinstrumenten of families van meetinstrumenten geen bijkomende, bijzondere bepalingen, tenzij dit uitdrukkelijk zou toegestaan zijn door de desbetreffende Europese reglementering.

Tabel 16. Overzicht van de meetinstrumenten waarvoor Europese geharmoniseerde regels bestaan

Familie van meetinstrumenten	Essentiële eisen	
Niet-automatische weegwerktuigen	NAWID (a)	Bijlage I
Watermeters	MID (b)	Bijlagen I en III
Gasmeters en volumeherleiding	MID	Bijlagen I en IV
Kilowattuurmeters	MID	Bijlagen I en V
Thermische energiemeters	MID	Bijlagen I en VI
Meetinstallaties voor hoeveelheden van andere vloeistoffen dan water	MID	Bijlagen I en VII
Automatische weeginstrumenten	MID	Bijlagen I en VIII
Taximeters	MID	Bijlagen I en IX
Stoffelijke maten (lengtematen en inhoudsmaten)	MID	Bijlagen I en X
Dimensionale meetinstrumenten	MID	Bijlagen I en XI
Uitlaatgasanalysator	MID	Bijlagen I en XII

a) NAWID: Richtlijn 2014/31/EU niet-automatische weegwerktuigen, omgezet met het KB van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten.

(b) MID: Richtlijn 2014/32/EU meetinstrumenten, omgezet met het KB van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.

Bron: FOD Economie.

De twee meest recente richtlijnen werden in 2016 in Belgisch recht omgezet via respectievelijk het koninklijk besluit van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten en het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.

De overeenstemming van het meetinstrument met de essentiële eisen van de Europese richtlijn wordt aangegeven door de EU-conformiteitsverklaring die bij elk instrument moet afgeleverd worden en door het aanbrengen op het instrument van de CE-markering samen met een aanvullende metrologische markering. Voor dergelijke meetinstrumenten is geen afzonderlijke Belgische modelgoedkeuring vereist en ook geen eerste ijk door de Belgische metrologische dienst (tegenwoordig “afdeling Metrologie” van de algemene directie Kwaliteit en Veiligheid). Met andere woorden, de meetinstrumenten voorzien van de CE-markering en de aanvullende metrologische markering, en vergezeld van een EU-conformiteitsverklaring, mogen in België op de markt worden gebracht en gebruikt worden als een geijkt meetinstrument.

Het is de verantwoordelijkheid van de fabrikant of van de invoerder om ervoor te zorgen dat de meetinstrumenten die op de markt aangeboden worden voldoen aan de toepasselijke eisen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Delegatie van bevoegdheid van de verrichtingen voor herijk

De herijk gebeurt in principe om de vier jaar, tenzij anders bepaald in bijzondere uitvoeringsbesluiten die dan van toepassing zijn op welbepaalde groepen of types van meetinstrumenten. Bovendien kan in dergelijke uitvoeringsbepalingen opgenomen worden dat de meetinstrumenten onderworpen worden aan een technische controle, om na te gaan of de instrumenten (blijven) voldoen aan de eisen en of zij zich in goede staat bevinden. De technische controle kan ambtshalve uitgevoerd worden of op vraag van een consument of een andere, betrokken marktdeelnemer.

Aanvankelijk werden al de ijkverrichtingen en de technische controles uitgevoerd door ambtenaren van de afdeling Metrologie. Sinds 2008 wordt de mogelijkheid geboden om de verrichtingen voor de herijk te delegeren aan een daartoe erkende instelling. Deze mogelijkheid werd ingevoerd om meerdere redenen: men wil hiermee een nieuwe commerciële activiteit en een marktwerking mogelijk maken voor bedrijven die de technische deskundigheid hebben of willen ontwikkelen, men wil de werklast van de afdeling Metrologie beheersen door enerzijds het zwaartepunt te verschuiven van operationeel-technische taken naar activiteiten van hoog toezicht, en men wil tegelijkertijd een antwoord bieden op de toenemende vermindering van personeel bij de administratie.

Voor verschillende groepen van meetinstrumenten werd de delegatie van de herijk reeds uitgevoerd. Dit is onder meer het geval voor brandstofpompen, voor taximeters, voor automatische en niet-automatische weegwerktuigen en voor vloeistofmeetinstallaties op tankwagens.

De gedetailleerde lijsten kunt u raadplegen op onze website ([lijsten van erkende keuringsinstellingen voor herijk](#)).

Tabel 17. Overzicht van het aantal erkende keuringsinstellingen, bevoegd voor het uitvoeren van de herijk in België (situatie eind 2017)

Familiemeetinstrumenten

Niet-automatische weeginstrumenten
Automatische weeginstrumenten
Taxameters
Vloeistofmeetinstallaties (o.m. voor brandstofpompen en tankwagens)
Vloeistofhoogtemeters (vaste tanks)

Aantal erkende keuringsinstellingen

28
8
6
25
2

Bron: FOD Economie.

Modelgoedkeuringen

Voor de meetinstrumenten waarvoor er geen eisen vastgesteld worden op een Europees niveau en die in België moeten voldoen aan bijzondere regels in uitvoering van artikel VIII.43 van het Wetboek van economisch recht, kan er door de dienst Reglementering Metrologie, na aanvraag door de fabrikant of de verdeler, een modelgoedkeuring afgeleverd worden. In 2017 werden door de dienst Metrologie-Reglementering 15 dossiers behandeld en afgesloten met een positief besluit.

Tabel 18. Overzicht van de in 2017 afgeleverde modelgoedkeuringen

Type meetinstrument	Oorspronkelijke goedkeuring	Aanpassing of verlenging van bestaande goedkeuring
Alcoholslot / ademanalyse	0	2
Cng-brandstofpomp	1	3
Snelheidsmeter	1	4
Vloeistofhoogtemeter voor vaste tanks	4	0
Vloeistofmeetinstallatie voor tankwagens	0	0
IJkmasse 100 tot 5.000 kg	0	0
Telstation voor gas (gebruiksvergunningen)	0	0

Bron: FOD Economie.

Ijkverrichtingen en controles uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de controles van meetinstrumenten, inclusief de ijkverrichtingen "eerste ijk" en "herijk", uitgevoerd door de controlediensten Metrologie Noord en Zuid in 2017.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 19. Totaaloverzicht van de controles van meetinstrumenten, uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid

	Soort controle						Resultaat van de controle					
	Controle	Technische controle op initiatief van de Metrologie	Technische controle op vraag van de klant	Eerste ijk	Herijk	Toezicht	Algemeen totaal	Conform	Afgekeurd	Uitgestelde beslissing	Waarschuwing	Minnelijke schikking of Pro Justitia
Gewichten M1	2	0	0	413	11.164	0	11.579	11.524	55	0	0	0
Gewichten in ijklokaal	9	0	0	404	1.630	0	2.043	2.037	6	0	0	0
Massa's	0	0	0	1	683	0	684	684	0	0	0	0
Watermeters	0	0	306	0	20.925	0	21.231	21.158	73	0	0	0
Gasmeters	0	0	15	0	0	0	15	14	1	0	0	0
Automatische hoogtemeters	46	0	0	0	0	0	46	0	0	0	0	0
Landtanks	0	0	0	111	269	0	380	0	0	0	0	0
Cng-pompen	8	0	0	61	87	0	156	154	0	0	0	2
Lpg-pompen	69	0	8	0	0	0	77	67	0	0	1	9
Tweetaktpompen	18	1	0	1	20	0	40	37	1	1	1	0
Brandstofpompen (benzine/diesel/gasolie)	3.190	294	41	0	0	0	3.525	2.782	28	0	598	117
Meetinstallaties op tankwagens	55	0	0	0	0	15	70	42	0	0	28	0
Peilstokvolume meetsystemen op tankwagens	5	0	0	70	10	0	85	80	0	0	0	0
Additiefpompen op tankwagen	0	0	0	12	0	0	12	12	0	0	0	0
Laadstations vloeistoffen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niet-automatische weeginstrumenten	14.728	2.072	0	0	0	143	16.943	14.082	247	47	2.493	74
Automatische weeginstrumenten	841	12	1	1	782	14	1.666	1.482	61	19	103	1
Algemeen totaal	18.971	2.379	348	1.074	35.483	172	58.537	54.187	471	67	3.224	203

Bron: FOD Economie.

De diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid hebben een accreditatie ISO/IEC 17020:2004 als keuringsinstelling type A voor de keuring van brandstofpompen en van automatische en niet-automatische weeginstrumenten.

Controlecampagnes uitgevoerd door de diensten Controle Metrologie Noord en Controle Metrologie Zuid

In het kader van het controleplan 2017 hebben de controlediensten **acht specifieke controlecampagnes** op meetinstrumenten uitgevoerd. De resultaten vindt u hieronder terug per type van meetinstrument.

A. Automatische en niet-automatische weeginstrumenten

Reglementering:

- koninklijk besluit van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten;
- koninklijk besluit van 28 september 2010 betreffende de automatische weegwerktuigen;
- koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.

Campagne balansen in slachthuizen en uitsnijderijen

Technische en administratieve controles werden uitgevoerd in 21 bezochte slachthuizen en 37 vleesuitsnijderijen. De waarschuwingen (bij het ontbreken van het aanvaardingsmerk van herijk en/of het ontbreken van de conformiteitsmarkering) en de afkeuringen (bij de vaststelling van meetfouten groter dan de maximaal toelaatbare fouten) zijn voornamelijk opgesteld voor de weeginstrumenten in uitsnijderijen.

Tabel 20. Technische en administratieve controles van de balansen in slachthuizen en uitsnijderijen

	Aantal meetinstrumenten	%
Technische controle	169	
Afkeuring	12	7,1
Administratieve controle	148	
Waarschuwing	21	14,2

Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Campagne karkassen in slachthuizen

52 "koude" karkassen zijn nagewogen en de resultaten vergeleken met de "warme" weging na de slachting. Het gewichtsverlies tussen warm en koud bedroeg gemiddeld 1 tot 3 %. Het gemiddeld aantal dagen verschil tussen de koude en warme weging bedroeg 2,5.

Campagne weeginstrumenten in ziekenhuizen

Administratieve controle van de weeginstrumenten gebruikt in ziekenhuizen.

Tabel 21. Administratieve controles van de weeginstrumenten in ziekenhuizen

	Aantal meetinstrumenten	%
Administratieve controle	205	
Waarschuwing	103	50,2

Bron: FOD Economie.

Het grote aantal waarschuwingen is allicht te wijten aan het feit dat er gedurende jaren geen controles zijn uitgevoerd op de weeginstrumenten in ziekenhuizen. Deze campagne zal de volgende jaren meermaals worden herhaald om de sector te sensibiliseren en de evolutie van de conformiteit van de instrumenten op te volgen.

Campagne weeginstrumenten op markten

Technische en administratieve controle

Tabel 22. Technische en administratieve controles van de weeginstrumenten op markten

	Aantal meetinstrumenten	%
Technische controle	214	
Afkeuring	18	7
Administratieve controle	339	
Waarschuwing	164	48,3

Bron: FOD Economie.

De waarschuwingen betreffen het ontbreken van het aanvaardingsmerk van herijk en/ of het ontbreken van de conformiteitsmarkering. Bij vaststelling van meetfouten groter dan de maximaal toelaatbare fouten, worden de instrumenten afgekeurd.

Campagne weeginstrumenten in apotheken

Technische en administratieve controle

Tabel 23. Technische en administratieve controles van de weeginstrumenten in apotheken

	Aantal meetinstrumenten	%
Technische controle	434	
Afkeuring	10	2,3
Administratieve controle	279	
Waarschuwing	96	34,4

Bron: FOD Economie.

De waarschuwingen betreffen het ontbreken van het aanvaardingsmerk van herijk en/of het ontbreken van de conformiteitsmarkering. Bij vaststelling van meetfouten groter dan de maximaal toelaatbare fouten, worden de instrumenten afgekeurd.

Campagne weegbruggen voor vrachtwagens

Technische en administratieve controle

Tabel 24. Technische en administratieve controles van weegbruggen

	Aantal meetinstrumenten	%
Technische controle	148	
Afkeuring	5	3,4
Administratieve controle	11	
Waarschuwing	5	45,5

Bron: FOD Economie.

De waarschuwingen betreffen het ontbreken van het aanvaardingsmerk van herijk en/of het ontbreken van de conformiteitsmarkering. Bij vaststelling van meetfouten groter dan de maximaal toelaatbare fouten, worden de instrumenten afgekeurd.

B. Meetinstallaties voor andere vloeistoffen dan water

Reglementering:

- koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten;
- koninklijk besluit van 26 september 2013 betreffende de herijk van meetinstallaties voor andere vloeistoffen dan water.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Campagne tankwagens

Administratieve controle van meetinstallaties op tankwagens.

Tabel 25. Controles van meetinstallaties op brandstoftankwagens

	Aantal meetinstrumenten	%
Administratieve controle	588	
Waarschuwing	36	6,1

Bron: FOD Economie.

De waarschuwingen betreffen het ontbreken van het aanvaardingsmerk van herijk.

Campagne laadstations

Technische controle van meetinstallaties op laadstations.

Tabel 26. Controles van meetinstallaties op laadstations voor brandstoffen

	Aantal meetinstrumenten
Technische controle	96

Bron: FOD Economie.

Er zijn geen inbreuken vastgesteld.

3.3. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid staat garant voor kwaliteit

3.3.1. Wetenschappelijke ondersteuning

Wetenschappelijke metrologie: de dienst Nationale Standaarden

De dienst Nationale Standaarden heeft als hoofdactiviteiten metrologisch onderzoek, het realiseren van de herleidbaarheid van de primaire meeteenheden van het SI-stelsel en het ter beschikking stellen van metrologische kennis. De economie en de leefomgeving, zowel op nationaal als op internationaal vlak, zijn sterk afhankelijk van internationaal betrouwbare, erkende en aanvaarde meetresultaten. Deze resultaten mogen geen technische barrière vormen voor de handel en voor de leefomgeving. Een noodzakelijke voorwaarde hierbij is een wijdverspreide metrologische infrastructuur waarvan uitgebreid gebruikgemaakt wordt en die aantoonbaar robuust is.

De FOD Economie moedigt de productie en de handel aan en stimuleert de competitiviteit van Belgische ondernemingen. Ze voorziet daartoe de technische infrastructuur en de wetenschappelijke competentie die nodig zijn voor de realisatie van primaire meetstandaarden van het hoogste nauwkeurigheidsniveau en van diensten overeenstemmend met die in andere landen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

De kwaliteit van goederen en diensten en, meer algemeen, de ontwikkeling van internationale handel zijn nauw verbonden met een optimale beheersing van metingen. Er dient beantwoord te worden aan de hoogste eisen van de hightech met betrekking tot infrastructuur en meetonzekerheid om de ontwikkeling van de Belgische industrie mogelijk te maken. De continue verbetering van primaire meetstandaarden en van de kalibratie-infrastructuur en de evolutie ervan volgens de noden van de maatschappij kunnen hieraan bijdragen.

In deze context hebben veel landen sterk geïnvesteerd in de ontwikkeling van hun metrologische infrastructuur die beschouwd wordt als een onderdeel van hun nationale onafhankelijkheid. Anderzijds hebben de exponentieel toenemende kosten die nodig zijn om verder vooruitgang te boeken, internationale samenwerkingen geïnitieerd op Europees vlak, via [EURAMET](#), en op internationaal vlak, via het BIPM en het CIPM-MRA, zodat onnodig dubbel werk wordt vermeden. Hiertoe realiseert de dienst Nationale Standaarden op nationaal en op internationaal vlak de SI-eenheden en verzekert door haar diensten de herleidbaarheid van meetresultaten naar nationale standaarden voor de industrie, voor onderzoekscentra en voor geaccrediteerde laboratoria. Deze herleidbaarheid verzekert het vertrouwen van de consument in de goederenmarkt, in de dienstenmarkt, in de kwaliteit van producten en bij het streven naar betrouwbare en juiste metingen. In 2017 waren de voornaamste directe gebruikers van de diensten, geleverd door de dienst Nationale Standaarden, de industrie, de onderzoekscentra, de universiteiten, de geaccrediteerde laboratoria, de wettelijke metrologie, de keuringsinstellingen en BELAC.

Naast uitgebreide ontwikkelingen in de nanometrologie worden ook voorbereidingen getroffen voor de actualisering van de definitie van de wettelijke tijd en voor het ter beschikking stellen via internet van de referentietijd.

De dienst bood de ontwikkeling van kalibraties en advies van een hoog niveau aan in de volgende domeinen:

- de nanometrologie;
- de dimensionele metrologie;
- de elektrische metingen;
- de massa's;
- de volumes;
- de druk;
- de thermometrie;
- de tijd en frequenties.

De belangrijkste pijlers van de activiteiten van de dienst Nationale Standaarden zijn:

- de realisatie en het beheer van de nationale standaarden voor de SI-eenheden;
- het vertrouwen in meetresultaten en in hun nationale en internationale gelijkwaardigheid;
- het opstarten en de realisatie van ontwikkelingen en innovaties om te blijven beantwoorden aan de noden en evoluties op het vlak van meettechnieken, wetenschap en metrologie;
- het ondersteunen van wie nood heeft aan metrologische kennis en metrologische communicaties.

In 2017 werden door de dienst 1.195 toestellen en referenties gekalibreerd en werden 276 kalibratiecertificaten afgeleverd.

De dienst Nationale Standaarden werkt actief mee aan het Europese [EMPIR](#)-programma (European Metrology Programme for Innovation and Research). Dit project kadert binnen het Europese Horizon 2020 project. Het doel is innoverend metrologisch onderzoek en ontwikkeling in een gecoördineerde samenwerking tussen nationale metrologische instituten, de academische wereld en de industrie. Het project coördineert onderzoeksprojecten om te beantwoorden aan grote uitdagingen en gelijktijdig het SI-systeem voor meeteenheden te ondersteunen en te ontwikkelen. [EMPIR](#) is het vervolgprogramma op het succesvolle European Metrology Research Programme (EMRP), dat een laatste oproep voor projecten lanceerde in 2013. EMPIR focust meer op innoverende activiteiten om te beantwoorden aan de noden van de industrie en om het implementeren van de researchresultaten te versnellen. Het toevoegen van capacity-buildingactiviteiten in EMPIR helpt om de kloof te dichten tussen landen met ontwikkelende metrologiesystemen en landen met meer ontwikkelde metrologiesystemen.

In 2017 werden de laatste projecten van het EMRP-programma afgewerkt. Dit gedeelte financieringsprogramma (50 % - 50 %) voor metrologisch onderzoek heeft het voor de dienst Nationale Standaarden (SMD-ENS) mogelijk gemaakt om aan zeven onderzoeksprojecten deel te nemen voor een totaal van 687 k euro: drie projecten in het domein van thermometrie (258 k euro), twee voor dimensionele metrologie (196 k euro), een voor nanometrologie (200 k euro) en een voor elektrische metingen (33 k euro).

Sinds 2015, met het nieuwe EMPIR programma, werden vier projecten geselecteerd voor een totale financiering van 208 k euro: twee projecten in nanometrologie (115 k euro), een project voor dimensionele metrologie (50 k euro) en een project in wiskundig-statistisch onderzoek (43 k euro) waar ons team de laatste jaren nieuwe competenties voor ontwikkelde.

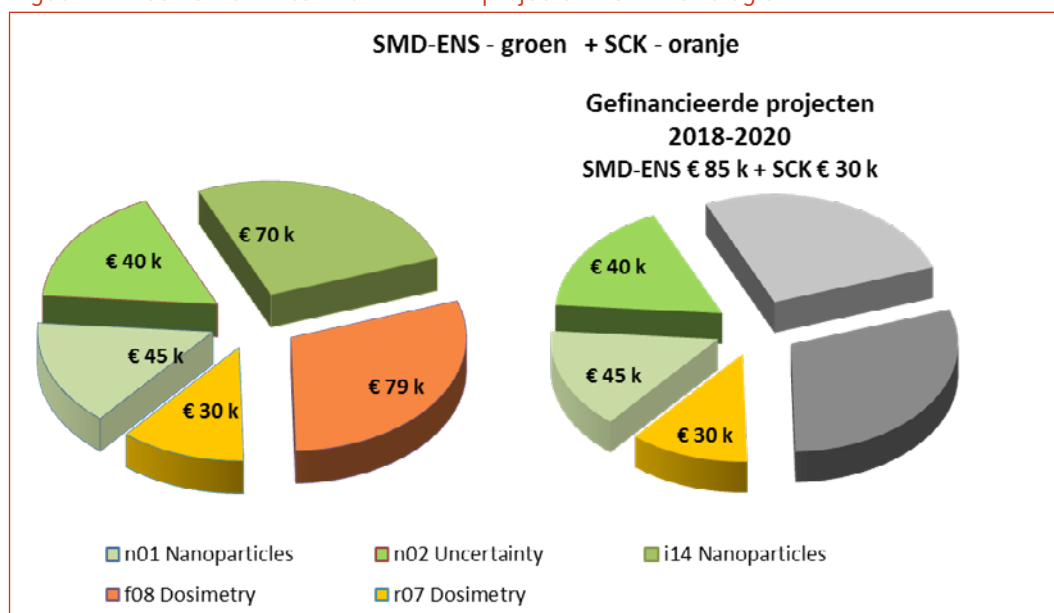
"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In 2017 heeft SMD-ENS bijgedragen aan drie EMPIR projectvoorstellen waarvan er twee door een onafhankelijke wetenschappelijke jury weerhouden werden voor financiering:

- een prenormatief project in het domein van de metingen van nanodeeltjes met als titel "Improved traceability chain of nanoparticle size measurements";
- een prenormatief project in het domein van de ontwikkeling van voorbeelden voor de berekening van meetonzekerheden, met als titel "Advancing measurement uncertainty - comprehensive examples for key international standards".

Een ander Belgisch project, ingediend door SCK-CEN (lid van het Belgisch metrologisch netwerk Belmet en aangeduid instituut voor de realisatie van de referenties op het vlak van ioniserende straling) over de realisatie van nieuwe referenties in het domein van dosimetrie werd eveneens door die jury geselecteerd voor financiering. Het succespercentage van selectie is voor België in 2017 44 %. Het gecumuleerde gemiddelde over de vier EMPIR projectcalls is 36 %.

Figuur 4. Deelname BE call 2017 EMPIR-projecten R&D metrologie

Op internationaal vlak werkt de dienst Nationale Standaarden samen met nationale metrologische instituten en met andere organisaties om de internationale tijd te realiseren. Dit loopt via onze deelname aan de "key comparison in time, CCTF-K001. UTC", waarvan de resultaten maandelijks worden gepubliceerd, en aan de realisatie van UTCr waarvan de resultaten wekelijks worden gepubliceerd. Sinds november 2016 wordt onze realisatie van UTC, UTC(SMD), gestuurd door onze waterstofklok, type VREMYA.

Om de werking van het labo tijd en frequentie te garanderen tegen spanningsuitval te wijten aan storingen op het openbare net en spanningsuitval ten gevolge van onderhoud aan de hoogspanning in het gebouw en defecten aan de elektrische voeding, werd de no-break installatie die al dateerde van 1995 vervangen door een nieuwe unit. Verder is de elektrische no-break voeding van het labo ook gekoppeld aan een diesel-generator.

Om onze herleidbaarheid naar UTC-tijd te verbeteren, werden twee tijdsontvangers gekalibreerd tijdens een kalibratieroundtrip georganiseerd door EURAMET en het BIPM.

Er werd een nieuwe NTP server aangekocht die tevens met PTP is uitgerust om eventueel tegemoet te komen aan de eisen gesteld voor tijdsoverdracht aan financiële instellingen.

We werden tevens geselecteerd als mogelijke partner voor een project met de ESA. Dit project omvat een klokvergelijking via een transnationale optische link tussen Brussel en Noordwijk in Nederland. Dit project zal geconcretiseerd worden in 2018.

Wetenschappelijke ondersteuning aan de andere algemene directies van de FOD Economie

De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid staat in voor wetenschappelijke ondersteuning van een aantal diensten van de FOD Economie.

Wat de Algemene Directie Energie (Fapetro) of de Algemene Directie Economische Analyses en Internationale Economie betreft, gaat het om zuiver wetenschappelijk en technisch advies en ondersteuning, o.a. bij het opstellen van wetgeving of in verband met de interpretatie van analyseresultaten of regelgeving of over de betekenis en impact van kwaliteitseisen gesteld aan producten verkocht op de Belgische markt, enz.

De ondersteuning van de directie A - Controles Kwaliteit en Veiligheid van producten van de Economische Inspectie gaat verder en houdt in:

- bestudering van ontvangen klachten om hun wetenschappelijk-technische grondheid na te gaan;
- behoefteanalyse van klachten en campagnes om de uit te voeren analyses vast te leggen;
- zoeken en contacteren van laboratoria die de gewenste analyses kunnen uitvoeren;
- laten uitvoeren van analyses;
- interpretatie en advies op basis van de verkregen analyseresultaten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In nauwe samenwerking met de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid werden in 2016, naast de behandeling van diverse klachten van consumenten en concurrenten, campagnes op volgende domeinen georganiseerd door de Algemene Directie Economische Inspectie:

- etikettering kledingtextiel (Verordening (EU) nr. 1007/2011);
- vochtgehalte pluimvee (Verordening (EG) nr. 543/2008);
- kwaliteitscategorieën olijfolie (Verordening (EEG) nr. 2568/91).

Meer details over de organisatie en resultaten van deze campagnes leest u in het [jaarverslag](#) van de Economische Inspectie.

3.3.2. Accreditatie in nationale en internationale context

De Belgische accreditatie-instelling BELAC staat in voor de accreditatie van laboratoria, inspectie-instellingen en certificatie-instellingen, die aangetoond hebben hun activiteiten op deskundige wijze uit te voeren en daarvoor een formeel en onafhankelijk bewijs willen ontvangen. De competentie van deze zogenaamde instellingen voor conformiteitsbeoordeling wordt beoordeeld in overeenstemming met de eisen van de relevante internationale accreditatienormen. Accreditatie draagt op die manier bij tot de bevordering van het vrij verkeer van goederen en diensten, waarbij kwaliteit en veiligheid voorop staan. Daarnaast biedt accreditatie voor reglementaire overheden een krachtig instrument voor de selectie van competente partners bij de uitvoering van het beleid.

In het kader van de fipronilcrisis werd aan BELAC gevraagd om de accreditatie-aanvragen met betrekking tot fipronilbepalingen dringend uit te voeren. Zonder hierbij in te gaan tegen de accreditatieprincipes werd op korte tijd aan vijf labo's een accreditatie toegekend. Bij de door BELAC opgelegde ringtesten, die de performantie van verschillende labo's vergelijkt, scoorden de vijf geaccrediteerden goede resultaten.

BELAC heeft in 2017 ook geïnvesteerd in het behoud en de uitbreiding van haar kernactiviteiten, gericht op het ondersteunen van het vertrouwen in de onpartijdigheid, onafhankelijkheid en deskundigheid van laboratoria, keurings- en certificatie-instellingen.

Organisatie en management van BELAC

BELAC-managementsysteem volgens ISO/IEC 17011:2017

BELAC moet als nationale accreditatie-instelling werken conform de eisen van de Europese Verordening 765/2008, de norm ISO/IEC 17011:2017 en de bijkomende internationale bepalingen van EA, ILAC en IAF. Deze eisen zijn vastgelegd in het managementsysteem van BELAC en vergen een continue opvolging om blijvend te kunnen voldoen aan de vereisten die van toepassing zijn voor ondertekenaars van de wederzijdse akkoorden van EA, ILAC, IAF en FALB.

Ook in 2017 heeft de operationaliteit van het managementsysteem van BELAC zich geuit in de regelmatige herziening van bestaande of ontwikkeling van nieuwe documenten, de opvolging en afhandeling van geschillen, beroepen en vastgestelde afwijkingen van onder andere interne of externe audits. De evolutie van het managementsysteem wordt gerapporteerd aan de coördinatiecommissie van BELAC, waarin alle stakeholders vertegenwoordigd zijn. Deze coördinatiecommissie is het beleidsorgaan van BELAC.

Auditoren en experts

De BELAC-auditoren en -experts vormen het belangrijkste instrument van het accreditatiesysteem, aangezien zij de nodige expertise leveren voor de beoordeling van de deskundigheid en het prestatieniveau van de geaccrediteerde instellingen. BELAC heeft in 2017 dan ook opnieuw fors geïnvesteerd in zowel de initiële opleiding van nieuwe auditoren als in de voortgezette opleiding van actieve auditoren. De focus lag op de vorming van nieuwe auditoren voor de evaluatie van medische en testlaboratoria (volgens ISO 15189:2012, ISO/IEC 17025:2005). In de voortgezette opleidingen ging veel aandacht naar "meetonzekerheid". Daarnaast werd een workshop met auditoren gehouden in de medische sector om de methodieken en de vereisten te verifiëren en waar nodig aan te passen aan de evolutie in de sector met het oog op het behoud van vertrouwen in accreditatie. De infosessies voor auditoren over notified bodies werden talrijk bijgewoond. Zij beantwoordden aan een duidelijke nood.

Het proces voor de facturatie aan de conformiteitsbeoordelingsinstanties werd aangepast. Facturen worden pas gemaakt nadat de prestaties effectief werden afgeleverd. Dat betekent in concreto nadat het verslag werd opgestuurd naar de kandidaat-geaccrediteerde. Voorheen werd gefactureerd wanneer de onkosten gekend waren, zelfs al was het verslag nog niet volledig. Deze manier van werken had als gevolg dat de inkomsten tijdelijk ietwat vertraagd binnenkwamen en de uitgaven sneller gebeurden.

Personeelsleden

Eind 2017 waren 21 medewerkers van niveau A en 9 administratieve medewerkers (niveau B, C en D) werkzaam bij de dienst Accreditatie.

Activiteiten van BELAC in enkele cijfers

In 2017 werden **24 nieuwe accreditatiecertificaten** afgeleverd, waarvan het grootste aandeel toegekend werd aan:

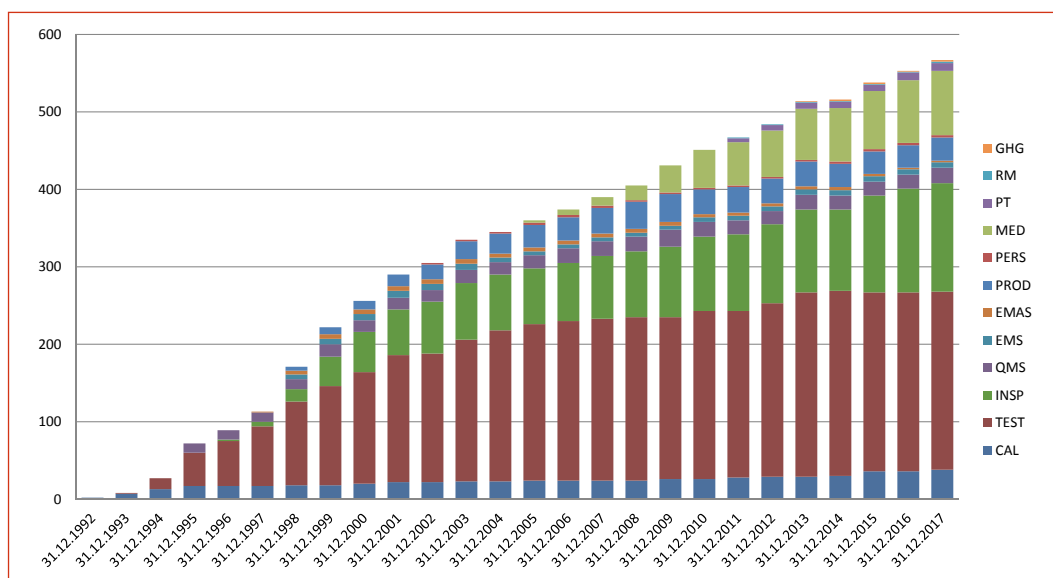
- keuringsinstellingen (6),
- beproevingslaboratoria (9),
- medische laboratoria (3),
- alle overige sectoren (6).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Hiermee komt het totale aantal **actieve accreditatiecertificaten** op het einde van 2017 op **569**, een stijging met ruim 2 % ten opzichte van 2016.

De economische sectoren waarin accreditatie een prominente rol speelt, blijven de medische sector, de voedings-, de milieu- en de bouwsector en de wettelijke metrologie. Dit is overwegend in het kader van nationale regelgeving en/of notificatie met betrekking tot Europese richtlijnen.

Grafiek 4. Aantal afgeleverde accreditatiecertificaten

Bron: FOD Economie.

Evolutie en nieuwe ontwikkelingen in accreditatie

BELAC is voornamelijk actief in de gereguleerde sector, waarbij bevoegde overheden accreditatie vereisen als bewijs van competentie van instellingen voor conformiteitsbeoordeling die kandidaat zijn voor een nationale erkenning of een notificatie met betrekking tot Europese reglementering. Het belang dat BELAC hieraan hecht, werd onderlijnd door de organisatie van een studiedag voor auditoren en een studiedag voor de sectoren rond notified bodies.

In de medische sector werd er samen met de experts en auditoren gewerkt aan de invoering van flexibele toepassingsgebieden om een gepast antwoord met betrekking tot accreditatie te bieden aan de ontwikkelingen in de sector. Zo kunnen mature organisaties zich flexibeler aanpassen aan de steeds sneller evoluerende medische mogelijkheden.

In 2017 werden overgangsmaatregelen uitgewerkt en toegepast voor de implementatie van nieuwe normen en standaarden zoals ISO/IEC 17021-1, ISO 9001, ISO 14001 en ISO 13485.

Daarnaast werkt BELAC aan de implementatie van de nieuwe versie van ISO/IEC 17025 en ISO/IEC 17011 die de vereisten voor BELAC voorschrijft.

BELAC wordt steeds meer proactief geconsulteerd in het kader van wetgevende initiatieven om het principe van accreditatie als mechanisme in markttoezicht toe te lichten alvorens een keuze gemaakt wordt binnen deze wetgevende initiatieven.

BELAC was in dit kader in 2017 ook nauw betrokken bij de ontwikkelingen binnen cybersecurity en wetgeving omtrent bescherming van gegevens. Enerzijds door contacten met de Privacycommissie inzake de General Data Protection Regulation (GDPR (EU) 2016/679), anderzijds door contacten met onder meer het Centrum voor Cybersecurity aangaande de omzetting van de richtlijn (EU) 2016/1148 inzake beveiliging van netwerk- en informatiesystemen (NIS-richtlijn) in Belgische wetgeving. Daarnaast leverde BELAC de eerste accreditaties af voor certificatie van managementsystemen voor informatiebeveiliging conform ISO 27001. Ook inzake alarmcentrales en eCalltoepassingen was er regelmatig overleg met de FOD Binnenlandse Zaken.

Promotie van accreditatie

In 2017 werden meerdere acties ondernomen om het concept accreditatie te promoten:

- via de publicatie van artikels op de website van BELAC werd actief deelgenomen aan de World Accreditation Day 2017;
- meerdere presentaties werden gegeven om het algemene concept en de rol van accreditatie toe te lichten voor een zeer uiteenlopend doelpubliek, zoals Zorginspectie Vlaanderen, BELAB, Certibel en Icuuro;
- de rol van accreditatie werd toegelicht voor een delegatie van “Building and Constructing authority” van Singapore, het “Ministère du commerce et de l’industrie” van Haïti en een delegatie bevoegd voor normalisatie in India;
- tot slot is er een project rond de ontwikkeling van een nieuwe BELAC-[website](#) gestart. Die vormt een steeds belangrijker instrument in de promotie van de activiteiten van BELAC en accreditatie in het algemeen. In eerste instantie werd een uitgebreide enquête uitgevoerd onder de bezoekers van de BELAC-website. De resultaten hebben toegelaten om de sterke en zwakke punten van de huidige website in kaart te brengen, die in 2017 en 2018 aangewend zullen worden bij het ontwerp van de nieuwe website.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Internationale activiteiten van BELAC

Accreditatie-activiteiten in het buitenland

BELAC is als Belgische accreditatie-instelling hoofdzakelijk betrokken bij accreditaties van Belgische instellingen voor conformiteitsbeoordeling. Voor aanvragen uit andere Europese landen worden de bepalingen van Verordening 765/2008 strikt nageleefd.

Aanvragen uit niet-Europese landen worden steeds beoordeeld in het licht van beschikbare competentie en eventuele praktische beperkingen, zoals taal. BELAC heeft momenteel een aantal buitenlandse instellingen voor conformiteitsbeoordeling (hoofdzakelijk laboratoria) geaccrediteerd in onder meer Benin, Oeganda, Ivoorkust, Japan, China en Zuid-Korea.

Deelname aan activiteiten van EA, ILAC, IAF en FALB

Als ondertekenaar van alle wederzijdse akkoorden van de European cooperation for Accreditation (EA), de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC), het International Accreditation Forum (IAF) en het Forum for Accreditation and Licensing Bodies (FALB) en met het oog op een doeltreffende samenwerking met andere accreditatie-instellingen, nam BELAC in 2017 opnieuw actief deel aan de verschillende comités en werkgroepen van EA en de vergaderingen van FALB. Deelname aan de algemene vergadering van ILAC/IAF wordt opnieuw voorzien in 2018.

In 2017 hebben vier BELAC-vertegenwoordigers acht opdrachten als "EA peer evaluator" voor een totaal van 84 mandagen uitgevoerd bij andere Europese accreditatie-instellingen. De deelnames aan "EA peer reviews" geven BELAC de mogelijkheid om een reële benchmarking van haar activiteiten uit te voeren en haar zichtbaarheid op internationaal vlak te versterken.

Een BELAC-vertegenwoordiger is de opleiding tot FALB-auditor gestart en heeft de eerste opdracht reeds uitgevoerd.

Behoud van het statuut als ondertekenaar van de multilaterale akkoorden

In 2017 heeft BELAC het statuut behouden als ondertekenaar van de multilaterale akkoorden waarvoor BELAC eerder al erkend was. Daarnaast werd BELAC ook ondertekenaar voor de MLA voor proficiency testing. Daarmee is BELAC dus ondertekenaar voor alle mogelijke akkoorden met EA.

3.3.3. Kwaliteit in de bouw

Voor bouwproducten

Wettelijk kader

Het verhandelen van bouwproducten wordt geregeld door de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad van 20.01.2014). Overeenkomstig met deze wet worden de uitvoeringsbesluiten doorlopend opgesteld.

Op 13.01.2017 werd het koninklijk besluit betreffende de oprichting van de Technische Commissie voor de Bouw (TCB) gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit besluit heeft als doel de vervanging van het huidige adviesorgaan en het Belgisch wettelijk kader op dat vlak te actualiseren. De dienst Voorschriften in de Bouw heeft twee plenaire vergaderingen georganiseerd van de Technische Commissie voor de Bouw die een advies heeft geformuleerd over de akoestiek in gebouwen.

Op 31.08.2017 werd het politieke akkoord verkregen voor de verderzetting van het koninklijk besluit over de STS'n. In december van hetzelfde jaar werd het advies ontvangen van de Raad van State. Het besluit werd naar de minister gestuurd ter ondertekening.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In 2017 werden ook de koninklijke besluiten voor monsterneming en transacties gefinaliseerd. Het KB voor monsterneming werd op 04.10.2017 verstuurd naar de Raad van State voor advies en het KB in verband met transacties werd op 26.10.2017 verstuurd naar de minister van Begroting.

Op 19 juni 2017 heeft de Europese Commissie verschillende scenario's voorgesteld voor een mogelijke herziening van de Verordening (EU) Nr. 305/2011 (CPR). De verschillende scenario's werden op Belgisch niveau bediscussieerd. Dit wordt door de dienst verder opgevolgd het komende jaar.

Normalisatie

Om het product in functie van het beoogde gebruik te kunnen kiezen, moet bij de bouwproducten die voorzien zijn van de CE-markering vanaf 1 juli 2013 verplicht een prestatieverklaring toegevoegd worden. Een fabrikant moet enkel de CE-markering aanbrengen en een prestatieverklaring opstellen wanneer er voor zijn product een geharmoniseerde norm bestaat.

Aangezien de CE-markering niet wordt aangebracht op alle bouwproducten, is het belangrijk om informatie te verstrekken aan de marktdeelnemers. Op basis van de lijst van geharmoniseerde normen, gepubliceerd op de website van de Europese Commissie NANDO, werden tabellen met de geldende geharmoniseerde normen per productgebied opgesteld.

In 2017 werd het toepassingsgebied van 63 geharmoniseerde normen onderzocht en als gevolg werden vier [lijsten](#) gepubliceerd op de website van de FOD Economie.

Toepassing van de wetgeving

De Europese Verordening 305/2011 voorziet dat elke lidstaat een productcontactpunt voor de bouw aanwijst. In België werd in het kader van de administratieve vereenvoudiging beslist dat deze functie door het productcontactpunt voor de wederzijdse erkenning vervuld wordt. In 2016 werd het project E6 front office uitgebouwd. Voortaan worden de vragen gecentraliseerd binnen Belspoc: belspoc@economie.fgov.be.

In 2017 werden 162 antwoorden verstrekt, het merendeel binnen de vijf werkdagen.

Tabel 27. Antwoorden over bouwproducten

Maand	Aantal vragen
Januari	17
Februari	17
Maart	11
April	8
Mei	14
Juni	15
Juli	12
Augustus	15
September	16
Oktober	14
November	13
December	10
Totaal	162

Bron: FOD Economie.

In het kader van de voorgenoemde Europese verordening is de FOD Economie verantwoordelijk voor de aanmelding voor België. Door de aanmelding (= notificatie) stelt een lidstaat de Europese Commissie en de andere lidstaten officieel in kennis dat een instelling werd aangesteld om over te gaan tot evaluatie van de conformiteit van een product, wanneer in het kader van de CE-markering een derde partij vereist wordt. Accreditatie van deze instellingen is verplicht.

Na een verzoek tot aanmelding hebben vijf instanties in 2017 een uitbreiding gekregen van hun toepassingsgebied. Het gaat om BCCA, COPRO, CENTEXBEL, SGS CEBEC en WFR GENT.

De bekwaamheid van de aangemelde instantie moet ook het voorwerp uitmaken van een regelmatig toezicht. Dit toezicht wordt gerealiseerd door de deelname aan BELAC-audits.

Tabel 28. Regelmatig toezicht van bedrijven in verband met bouwproducten

Maand	Aantal dagen	Aantal bedrijven
Januari	5	2
Februari	1,5	2
Maart	4	3
April	4	1
Mei	4	3

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Maand	Aantal dagen	Aantal bedrijven
Juni	2	1
Juli	0	0
Augustus	4	2
September	4	2
Oktober	7	5
November	8	3
December	7	4
Totaal	50,5	28

Bron: FOD Economie.

Toezicht in het kader van het in de handel brengen van bouwproducten

De dienst Voorschriften in de Bouw voert markttoezicht uit op verschillende manieren:

1. **De reactieve dossiers:** dit zijn de dossiers op basis van de binnengekomen klachten of verkregen informatie die afkomstig is van verschillende partijen. Deze punctuele dossiers zijn niet te plannen. Ze zijn vertrouwelijk en worden prioritair behandeld.

Bij de verwerking van deze dossiers wordt rekening gehouden met de systemen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid (AVCP). Voor systemen 1+, 1, 2+ en 3, wordt de betrokken aangemelde instantie direct gecontacteerd en betrokken in overeenstemming met de accreditatieregels. Voor systeem 4 nemen de aangewezen ambtenaren contact op met het betrokken bedrijf.

2. **Proactieve markttoezichtscampagnes:** dergelijke campagnes geven een beeld hoe de wetgeving in een bepaald gebied wordt gerespecteerd.

Proactieve monitoring van de markt is een activiteit in aanvulling op binnengekomen klachten bij de dienst Voorschriften in de Bouw. Dit proactief markttoezicht wordt uitgevoerd in het kader van samenwerkingen, zowel op nationaal als Europees niveau. Een controlecampagne kan bestaan uit een administratieve controle van de documenten en/of een inzameling van een aantal monsters die worden onderworpen aan testen door een aangemeld laboratorium.

In 2017 werden 16 formele klachten geregistreerd:

- in 46 % van de gevallen werd een PV van waarschuwing opgesteld;
- 31 % zijn afgesloten naar aanleiding van uitwisseling van brieven;
- 23 % zijn in behandeling.

Voor 2017 werden de volgende sectoren gecontroleerd als onderdeel van een proactief markttoezicht:

- **rookmelders** (EN 14604) in het kader van een nationale campagne;
- **individuele verwarmingstoestellen** (EN 12809, EN 13229, EN 13240, EN 14785, EN 15250) in het kader van een nationale campagne;
- **kabels** (EN 50575) in het kader van een samenwerkingsactie met de douane;
- **permanente, verticale verkeerstekens** (EN 12899) in het kader van een nationale campagne;
- **gegolfde metalen veiligheidsslangsamenvellen** (EN 14800) in het kader van een nationale campagne;
- **keramische tegels** (EN 14411) in het kader van een nationale campagne en in mindere mate de vloerbekledingen (EN 13329, EN 14041, EN 14342) in het kader van een nationale campagne.

In het algemeen stelt de dienst Voorschriften in de Bouw een positieve trend vast in de sectoren tussen het begin van de campagne en vandaag. Deze campagnes zijn ook een gelegenheid om operatoren te ontmoeten en hen te informeren over hun nieuwe verplichtingen, met name wat de prestatieverklaring (DOP: Declaration of Performance) en de CE-markering aangaat.

De dienst Voorschriften in de Bouw werkt samen met de FOD Volksgezondheid in het geval van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in bouwproducten.

Als piloot van de Ad-Co werkgroep Bouwproducten voor de ontwikkeling van het ICSMS – DRPI – Bouwproducten invulformulier, heeft de dienst met de Europese Commissie in november 2017 een opleiding georganiseerd voor een efficiënt gebruik van de ICSMS-database.

Tabel 29. Proactieve markttoezichtscampagnes van bouwproducten

Proactieve controles	Aantal
Rookmelders	126
Verticale verkeerstekens	20
Kabels	82
Individuele verwarmingstoestellen	154
Keramische tegels	23
Vloerbekledingen	14
Gegolfde metalen veiligheidsslangsamenvellen	25
Reactieve controles	42
Marktanalyse – Productcodes (*)	163

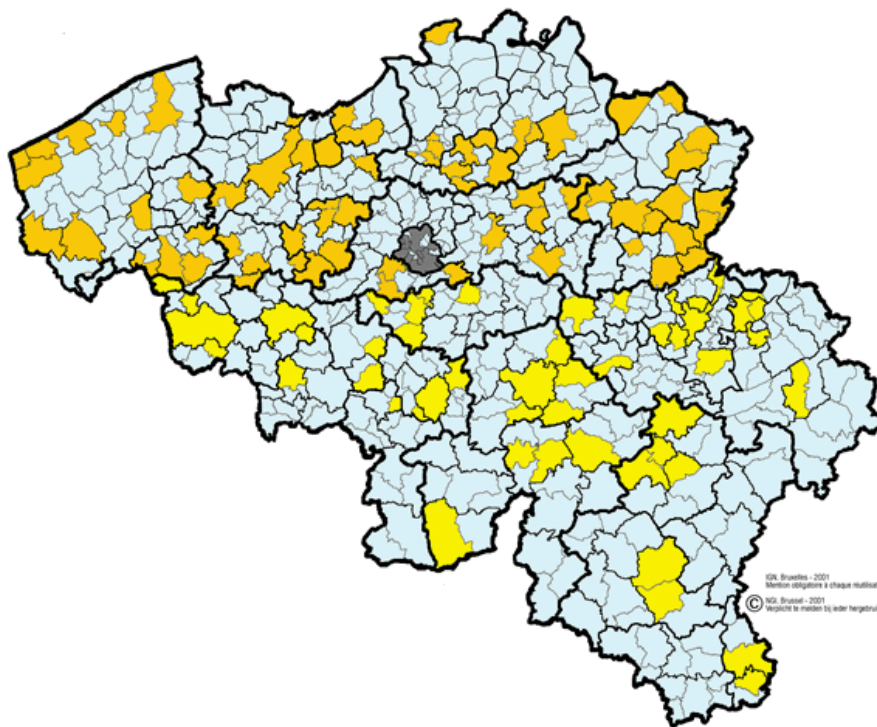
(*) Marktanalyse met het oog op het ontwikkelen van de productlijsten die dan worden gepubliceerd op de website van de FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

In totaal:

Aantal gecontroleerde producten	Aantal bezochte bedrijven	Aantal mandagen
649	319	135,5

Figuur 5. Geografisch gedekt door de controles bouwproducten

Vanuit het oogpunt van de aannemers

Om te kunnen deelnemen aan overheidsopdrachten van werken moet een aannemer voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria. De erkenning als aannemer van werken is een belangrijke en eenvoudige manier om dit bewijs te leveren. De dienst Erkenning van Aannemers in de Bouw beheert de aanvragen hiertoe. De Commissie voor Erkenning der Aannemers adviseert over alle aanvragen.

Algemene ontwikkelingen

Uitbreiding toepassingsgebied van de erkenningswetgeving naar onderaannemers

Op 08.07.2015 werd met de bouwsector het "plan voor eerlijke concurrentie" ondertekend. Dit plan bevat 40 maatregelen die de regering op vraag van de sociale partners uit de bouwsector bij voorrang moet uitvoeren. Een van de voorstellen wil de vereiste van erkenning als aannemer uitbreiden naar alle onderaannemers.

De ministerraad van 22.04.2016 heeft vervolgens het plan voor de strijd tegen sociale dumping en sociale fraude goedgekeurd. Hierin wordt onder meer voorzien om het toepassingsgebied van de erkenningsreglementering uit te breiden naar alle ondernemers. Dit heeft geleid tot het koninklijk besluit van 22.06.2017 dat in werking is getreden op 30.06.2017 samen met de nieuwe algemene overheidsopdrachtenwetgeving.

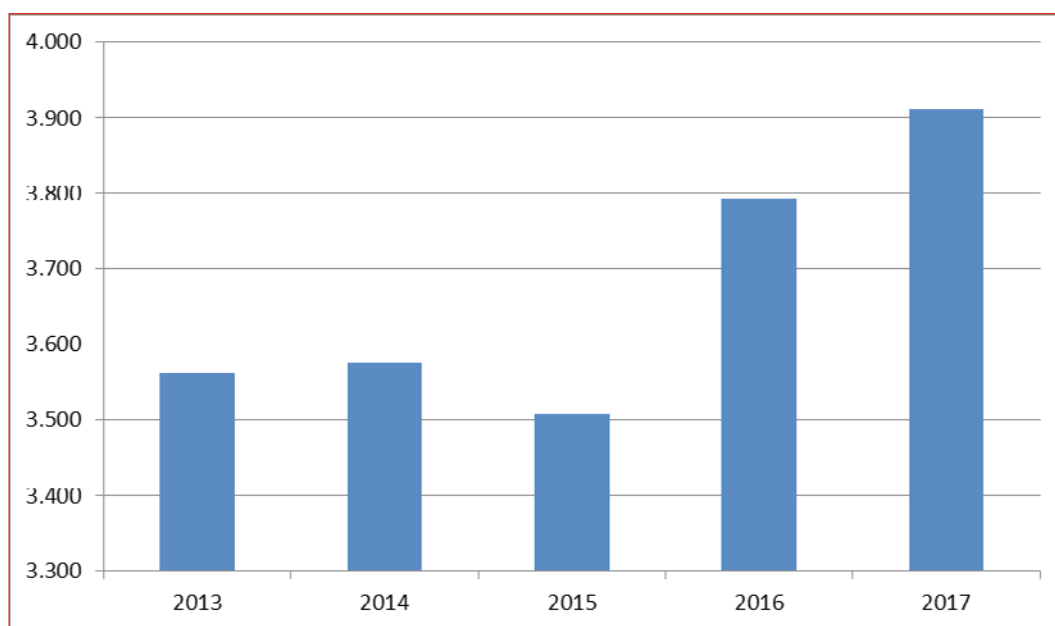
Als gevolg hiervan nam het aantal aanvragen van ondernemingen die voorheen niet in het erkenningssysteem gekend waren significant toe.

De dienst Erkenning van Aannemers in de Bouw in cijfers

Aanvragen

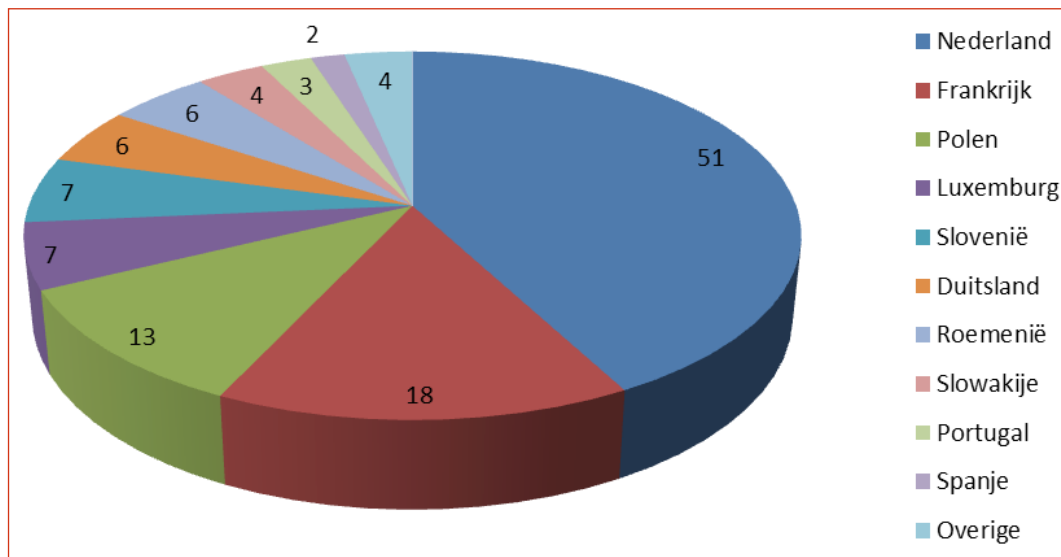
Het totale aantal aanvragen is opnieuw toegenomen tijdens 2017. Het aantal aanvragen bedroeg 3.911: dat is gemiddeld 326 adviesaanvragen per maand. Het aantal aanvragen verschilde sterk van maand tot maand, met een piek in mei (499) en een dal in augustus (186). Op het totaal van 3.911 werden 3.790 aanvragen ingediend door Belgische ondernemingen en 121 door niet-Belgische, vooral uit de buurlanden: 51 uit Nederland, 6 uit Duitsland, 18 uit Frankrijk en 7 uit Luxemburg, maar ook 13 uit Polen en 7 uit Slovenië. 1.681 al erkende aannemers werden volledig herzien. De doorlooptijden werden aanzienlijk verkort. Strikt genomen valt geen achterstand te noteren.

Grafiek 5. Aantal erkenningsaanvragen aan de dienst Erkenning van Aannemers in de Bouw

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Grafiek 6. Herkomst aanvragen uit buitenland voor aannemers in de bouw

Uitgebrachte adviezen

De Commissie voor Erkenning der Aannemers heeft elfmaal zitting gehouden. Het totale aantal gegeven adviezen bedraagt 3.902, dat is gemiddeld 355 per zitting.

Aantal erkende aannemers

Het totale aantal erkende aannemers is in 2017 stabiel gebleven en bedraagt 10.500.

3.3.4. Voor elektronische vertrouwensdiensten

De verordening van de Europese Unie betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten trad in werking op 01.07.2016. Deze verordening⁷ heeft tot doel om de online-economie te ondersteunen door het grensoverschrijdend gebruik van enkele essentiële elektronische vertrouwensdiensten mogelijk te maken in de Europese Unie. Als we hier spreken van elektronische vertrouwensdiensten dan moet men denken aan zaken zoals rechtsgeldige elektronische handtekeningen, elektronische zegels en elektronische tijdstempels. De cel "eIDAS" van de dienst Reglementering Metrologie werd aangeduid om in België toezicht te houden op de verleners van elektronische vertrouwensdiensten met het oog op het onderbouwen van het vertrouwen van de gebruikers van dergelijke diensten.

⁷ Verordening (EU) nr. 910/1014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt ("eIDAS-Verordening").

In de loop van 2017 hebben zes verleners van elektronische vertrouwensdiensten een verslag van conformiteitsbeoordeling en een bijhorend certificaat van overeenstemming met de e-IDAS-reglementering ingediend. Een dergelijk bewijs van overeenstemming is noodzakelijk om opgenomen te worden (of te blijven) op de zogeheten “vertrouwenslijst van gekwalificeerde dienstverleners”.

Het betreft vier dienstverleners die reeds voor het in voege treden van de e-IDAS-verordening op de Belgische vertrouwenslijst werden vermeld (in alfabetische volgorde):

- Certipost nv;
- QuoVadis Trustlink bvba;
- Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication SCRL (SWIFT);
- Zetes nv.

In 2017 hebben ook twee nieuwe dienstverleners een dossier ingediend met de vraag om op de vertrouwenslijst te worden opgenomen. Het betreft de ondernemingen:

- Connect Solutions bvba; en
- Portima cvba.

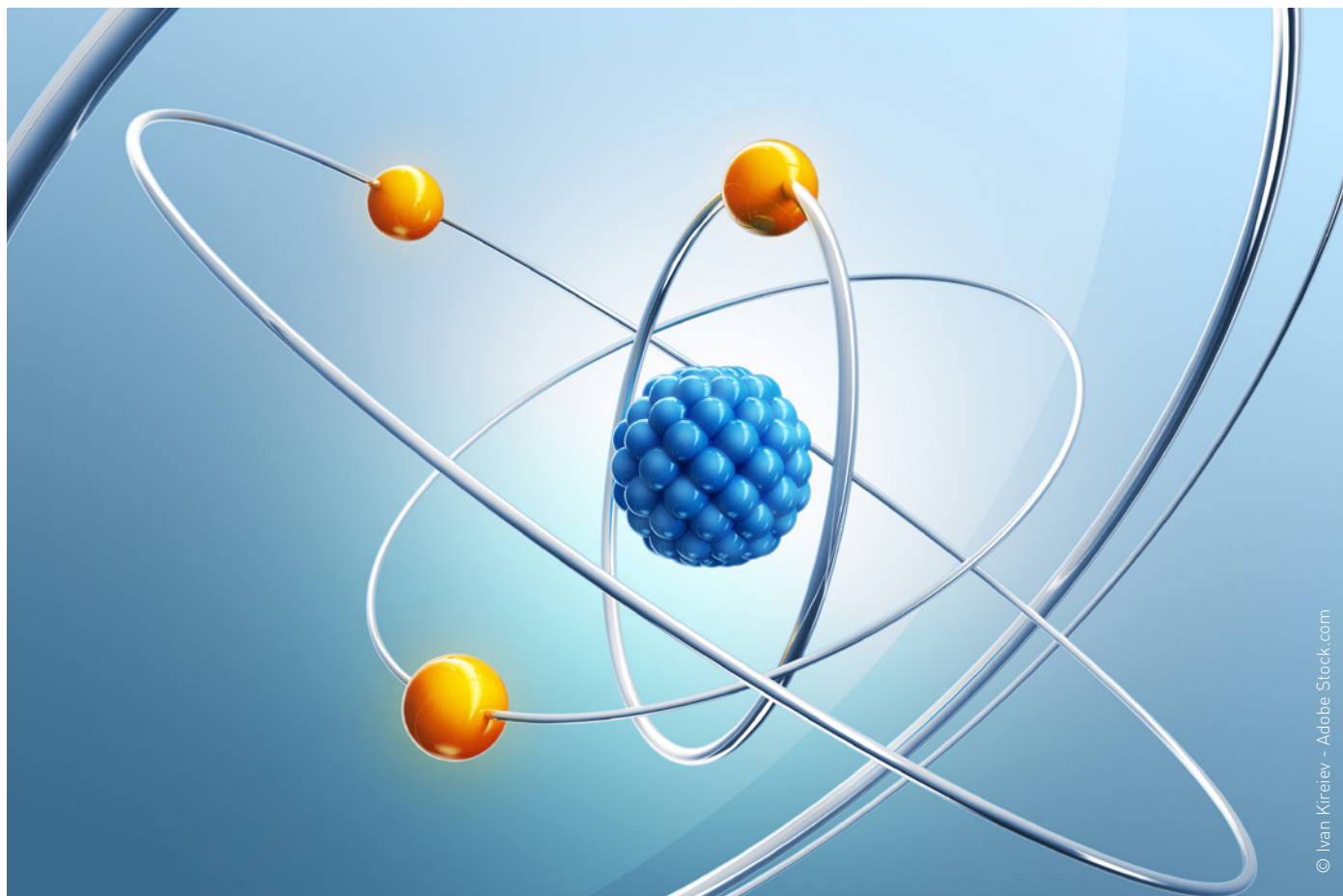
De cel “eIDAS” van de dienst Reglementering Metrologie begeleidt deze ondernemingen en volgt de beoordeling van hun conformiteit door een onafhankelijke, geaccrediteerde instantie op.

Om de huidige toestand van de Belgische vertrouwenslijst van gekwalificeerde dienstverleners van elektronische vertrouwensdiensten te kennen, raadpleeg het overzicht op de website van de Europese Commissie (<https://webgate.ec.europa.eu/tl-browser/>).

Meerdere bedrijven hebben informatie opgevraagd voor het bekomen van de status “gekwalificeerd” en hebben hun intentie en plannen voor het ontwikkelen en op de markt brengen van een of meerdere vertrouwensdiensten kenbaar gemaakt. Ook deze bedrijven worden door onze dienst begeleid en, in de mate van het mogelijke, ondersteund.

Op regelmatige basis worden overlegvergaderingen gehouden om op de specifieke vragen van de (kandidaat-) verleners van vertrouwensdiensten te antwoorden en om inzichten en ervaringen uit te wisselen.

De cel “eIDAS” van de dienst Reglementering Metrologie blijft ondanks een tekort aan personeel verder zijn best doen om te waken over de kwaliteit en de rechtsgeldigheid van de elektronische vertrouwensdiensten in België en om al de betrokken partijen optimaal te ondersteunen en in te lichten.

3.4. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid en Innovatie

3.4.1. Wetenschappelijk onderzoek

Nationale standaarden

In het voorjaar 2017 werd bij de ISO/IEC 17025:2005 audit door BELAC de bestaande accreditatie voor kalibratie behouden en verder uitgebreid met de kalibratie van gelijkspanningsreferenties en condensatoren type 2TP, met de dimensionele kalibratie van nanodeeltjes en met de kalibratie van "step standards" voor nanometrologie. De dienst Nationale Standaarden werd daarbij in Europa het eerste geaccrediteerde labo voor de dimensionele kalibratie van de nanodeeltjes.

De bouw van een cleanroom voor nanometrologie startte in het najaar. De cleanroom zal operationeel zijn vanaf het voorjaar van 2018.

Bij het labo voor Tijd en Frequentie werd een cesiumklok vervangen in het raam van de realisatie van de UTC-tijd.

De nodige wettelijke en technische initiatieven werden genomen om de UTC-referentietijd in België ter beschikking te kunnen stellen.

Bij de massakalibraties werd geïnvesteerd in een nieuwe massacomparator tot 600 kg en een nieuwe referentiemassa van 1.000 kg, klasse F1 volgens OIML R111. Beide worden geleverd in 2018. Verder werden de nodige voorbereidingen getroffen om de labo-infrastructuur voor massakalibraties van meer dan 20 kg tot 5.000 kg te verbeteren. De werken daarvoor worden in 2018 uitgevoerd.

De kalibraties van thermometers, van temperatuurreferenties en van primaire DC spanningsstandaarden met de Josephsonstandaard worden aangeboden in kalibratiecampagnes in plaats van deze continu aan te bieden, dit om de workflow en de kostprijs te optimaliseren.

Nanometrologie

In 2017 werd het labo voor nanometrologie het eerste Europese ISO/IEC 17025:2005 geaccrediteerde laboratorium voor de dimensionele kalibratie van sferische nanodeeltjes. Deze accreditatie garandeert de kwaliteit en de herleidbaarheid van deze metingen.

Verder is de sectie nanometrologie van de dienst Nationale Standaarden op volgende vlakken actief geweest:

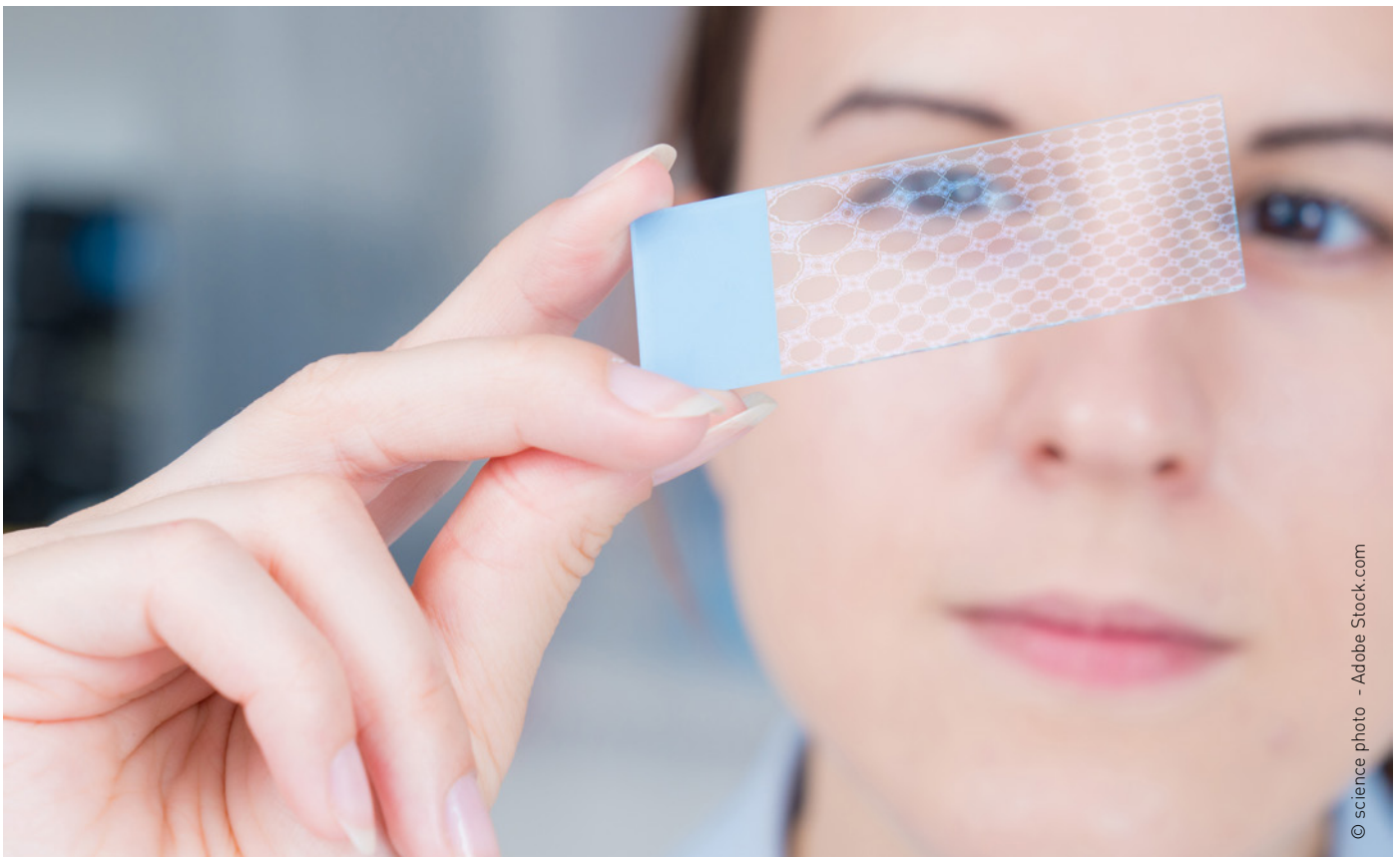
- Deelname aan de EMPIR onderzoeksprogramma's op het vlak van nanometrologie:
 - EMPIR 3DNano – Traceable three-dimensional nanometrology,
 - voorstellen van een onderzoeksproject op prenormatief vlak.
- Deelname aan het Belspoproject To²DeNano - Towards a toxicologically relevant definition of nanomaterials, in samenwerking met de UCL, de KUL en CODA-CERVA.
- Bij verschillende internationale congressen werden presentaties gegeven over de activiteiten en de ontwikkelingen binnen de sectie nanometrologie.
- Ontwikkeling van een metrologische infrastructuur: meerdere toestellen voor het scheiden van nanodeeltjes in oplossingen en het meten ervan werden aangekocht: een scheidingssysteem Field Flow Fractionation (FFF) en twee analysesystemen Multi Angle Light Scattering en Dynamic Light Scattering. Deze systemen worden als R&D-basis gebruikt om een platform te creëren voor de detectie, de scheiding en het karakteriseren van stalen van nanodeeltjes in complexe matrixen (meer bepaald in vloeistoffen).
- In het raam van ondersteuning aan nationale en Europese reglementeringen heeft het labo nanodeeltjes geëxtraheerd uit M&M-snoepjes. Zo werd een stap gezet naar de controles op de aanwezigheid van nanodeeltjes in voeding.
- Sinds 2005 heeft de sectie Nano, in samenwerking met de universiteit van Leuven, een eigen atoomkrachtmicroscop met laserinterferometrie in ontwikkeling. Het mechanische deel, het elektronische deel en het optische deel zijn klaar. In 2016 werden de laatste noodzakelijke afwerkingen aan de meetkop en aan de camera

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

uitgevoerd. In 2017 werd de realisatie van de systeemsoftware opgestart. Het toestel zal operationeel zijn midden 2018.

- De planning en voorbereiding van een geschikte omgeving met voorbereidingsruimte, cleanroom, ... werden gedeeltelijk afgewerkt en de laatste fase werd opgestart. Deze infrastructuur zal operationeel zijn in 2018.
- Deelname aan een vergelijkende meting tussen nationale metrologische instituten, georganiseerd door EURAMET, voor ruwheidsparements op nanoschaal.
- Deelname aan de werkgroep van het LNE via interlabo vergelijkende metingen .
- Realisatie van een nieuwe methode voor de berekening van meetonzekerheden, die gebaseerd is op baysiaanse statistiek.
- Publicatie van 2 wetenschappelijke artikels in gereviewde tijdschriften:
 - 1) N. Sebaihi, B. De Boeck, Y. Yuana, R. N. and J. P. Dimensional Characterization of Extracellular Vesicles Using Atomic Force Microscopy. Meas. Sci. Technol. 2016, 34006.
 - 2) Murugadoss, S.; Lison, D.; Godderis, L.; Van Den Brule, S.; Mast, J.; Brassinne, F.; Sebaihi, N.; Hoet, P. H. Toxicology of Silica Nanoparticles: An Update. Arch. Toxicol. 2017.

Het personeel van het team verdeelt de taken onder zich voor de herleidbaarheid, de nieuwe methoden, het kwaliteitssysteem, de operatoren en de labo-infrastructuur.

Europese en internationale samenwerking

Om zijn taak goed te volbrengen, moet de dienst Nationale Standaarden zijn primaire referenties op peil houden met een zeer hoog niveau van precisie en kwaliteit en ze gebruiken ten dienste van de economische actoren. Dit wordt gerealiseerd door de kalibratie van de toestellen en van de secundaire standaarden en op internationaal vlak door de erkenning van en het vertrouwen in haar referenties en meetresultaten. Om aan de in een concurrentiële wereldeconomie evoluerende ondernemingen de mogelijkheid te bieden om voordeel te halen uit de realisatie en de verspreiding van de laatste metrologische innovaties, is er een intensieve internationale samenwerking en coördinatie. De Europese organisatie EURAMET en het Bureau International des Poids et Mesures verzekeren de wederzijdse internationale erkenning van nationale standaarden via vergelijkende metingen van nationale standaarden en coördineren de inspanningen in metrologisch onderzoek en ontwikkeling van de lidstaten om tot een optimalisatie en een efficiëntie in investeringen van middelen en personeel te komen.

In 2017 heeft de dienst Nationale Standaarden aan een tiental technische comités van EURAMET, aan de algemene vergadering van EURAMET en aan de vergaderingen van EMPIR deelgenomen. Binnen EURAMET is er trouwens een zeer open samenwerking met wederzijdse verspreiding van metrologische kennis die dan nadien op vraag doorgegeven kan worden aan de stakeholders van de dienst.

Daarbij werd er, binnen het raam van de specialisaties in de dienst, vaak deelgenomen aan workshops, congressen en vergaderingen.

Tot slot heeft de dienst ook nog deelgenomen aan een vergadering bij het BIPM over de evolutie en de toekomstige optimalisaties van het CIPM-MRA en de wijzigingen die worden doorgevoerd aan het SI-systeem van de meeteenheden.

Europees onderzoeksprogramma EMPIR

Het Europese onderzoeksprogramma EMPIR maakt deel uit van de Horizon 2020-strategie van de Europese Unie. In het raam van dat programma heeft de dienst Nationale Standaarden in 2017 deelgenomen aan volgende projecten:

- ENV58: Metrology for essential climate variables: dit project heeft als doel de kwaliteit te verzekeren van temperatuurmetingen die een rol spelen in de schatting van de klimaatverandering. De dienst Nationale Standaarden (SMD-ENS) bestudeert meer bepaald de metingen van de luchttemperatuur.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- SIB01: FreeForm II: een project voor de optimalisatie van de meetonzekerheden en van de mathematische modellen bij de kalibraties van vrijevormoppervlakken.
- SIB09 3D Nano: ontwikkeling van driedimensionele metingen met atoomkracht-microscopen. De taak van het laboratorium is het bepalen van de invloed van omgevingsomstandigheden op het bepalen van afmetingen van nanodeeltjes door gebruik te maken van zijn klimaatkast.

Belmet

Belmet is het netwerk van metrologische laboratoria die de primaire meetstandaarden realiseren en herleidbaarheid bieden voor de meeteenheden waarvoor de dienst Nationale Standaarden niet de nodige infrastructuur heeft. De laboratoria dienen een ISO/IEC 17025:2005 accreditatie te hebben voor die faciliteiten en te voldoen aan bijkomende eisen. De erkenningen hebben een geldigheidsduur van drie jaar en zijn hernieuwbaar.

De dienst Nationale Standaarden beheert en coördineert het Belmetnetwerk.

Het laboratorium voor analytische chemie van de Universiteit van Gent is het Belmetreferentielaboratorium voor de concentratie van stoffen, deelgebied klinische chemie (eenheden mol/m³ en mol/l).

Het laboratorium voor nucleaire kalibraties van het Studiecentrum voor Kernenergie van Mol is Belmetlaboratorium voor ioniserende straling, deelgebied dosimetrie, eenheden Gray en Sievert en voor de neutronenmetrologie. Het laboratorium heeft CMC toegekend gekregen voor kalibraties in het gebied van ioniserende straling in de database van het CIPM-MRA.BIPM.

Publicaties en communicatie

Bij verschillende congressen heeft de dienst Nationale Standaarden presentaties gegeven en deelgenomen aan postersessies. Enkele voorbeelden:

- presentaties en publicaties over nanometrologie;
- publicaties in de domeinen van de nanometrologie, de thermometrie en de dimensionele metrologie;
- twee grotere communicatiecampagnes;
- een artikel in "de Standaard".

Figuur 6. Publicatie Nanoparticles

Enkele voorbeelden van publicaties:

- Toxicology of silica nanoparticles: an update, Archiv. of Toxicology, 2017
- Metrological characterization of biological microparticles using Atomic Force Microscopy - Nanoscale - Conference presentation
- To²DeNano: Towards a toxicologically-relevant definition of nanomaterials - CIM2017 Conference - Poster presentation
- Modelling pixel size uncertainty for AFM nanoparticle sizing - CIM2017 Conference - Conference presentation
- Traceable measurement with AFM: an experimental approach for realistic uncertainty estimation - CIM2017 Conference - Conference presentation
- Dimensional characterisation of extracellular vesicles using atomic force microscopy - Publication in Measurement and Science Technology journal
- Toxicology of Silica nanoparticles: An update - Publication in Archives of Toxicology journal
- The MeteoMet2 project - Highlights and results Meas. Sci. and Technol., 2017.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- Effect of impurities on the triple point of water: experiments with doped cells at different freezing fractions, 2017, submitted to Int. J. of Thermophysics
- Meteorological air temperature measurement uncertainty estimation through heat transfer modelling, 2017, Submitted to Metrologia

Het 18e internationale "Congrès international de métrologie" (www.cim2017.com) heeft voor E6 een specifiek belang gehad naast de metrologische aspecten. SMD-ENS was voorzitter van het organisatiecomité. Het nanoteam heeft op het congres drie wetenschappelijke presentaties gegeven. Om onze geaccrediteerde activiteiten te promoten, heeft de dienst Nationale Standaarden ook een stand gehad op de aan het congres gekoppelde beurs voor meetinstrumentatie en meetdiensten.

In 2017 heeft SMD-ENS in samenwerking met EURAMET een opleiding georganiseerd over het opstellen van Europese projectvoorstellen voor samenwerking in metrologisch onderzoek.

Het continentaal plat

In termen van productie was 2017 een belangrijk jaar voor de winning van zeezand in het Belgische deel van de Noordzee. Er werd 2,6 miljoen m³ zand gewonnen door de sector en meer dan 1,5 miljoen m³ zand voor het onderhoud van de stranden.

Figuur 7. Een ontginningsvaartuig tijdens de ontginning. De sedimentpluim is zichtbaar aan stuurboord

In overeenstemming met zijn wettelijke opdracht heeft de dienst Continentaal Plat zijn driejaarlijkse studiedag georganiseerd, waar de resultaten van het monitoren van de ontginning en van de invloed ervan op het mariene milieu, naast het centrale probleem van de zeldzaamheid van de zandrijdommen, vanuit verschillende oogpunten werden behandeld.

Figuur 8. De intense ruimtelijke druk in het Belgische deel van de Noordzee heeft een aanzienlijke invloed op de beschikbare zandreserves

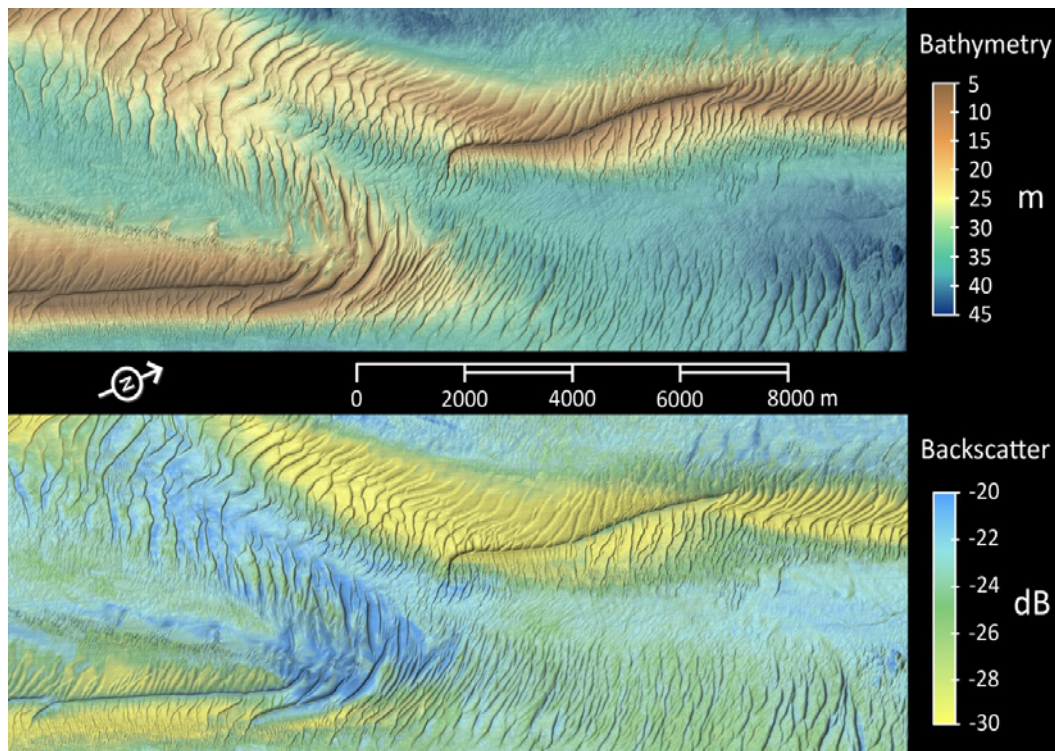
Het nieuwe referentieoppervlak waaronder geen zandwinning is toegelaten, werd voorgesteld aan alle betrokken partijen. Dit referentieoppervlak, dat zowel rekening houdt met de economie als met de milieuriichtlijnen, laat een optimale en duurzame exploitatie van de zandbanken toe, waarbij de invloed van de ontginning op de integriteit van de zeebodem zo beperkt mogelijk wordt gehouden. De zandwinningssector is vragende partij binnen deze strategische doelstelling, die een sterke link heeft met het project “Transnational and Integrated Longterm Marine Exploitation Strategies” (TILES), dat gefinancierd wordt door de POD Wetenschapsbeleid. Aan de hand van de volumes van de geschatte reserves ten opzichte van dit nieuwe referentieoppervlak voor de diverse zandkwaliteiten en verschillende ontginningsscenario's, kan men de duurzaamheid van de rijkdommen op lange termijn evalueren.

De dienst Continentaal Plat neemt verder deel aan innoverende wetenschappelijke projecten in verband met controlemethoden voor de directe en indirecte impact van de zandwinning op het mariene milieu. De projecten gaan onder meer over het ontwikkelen van verzamel- en analysemethoden waarmee men een uitstekend nauwkeurigheds- en herhaalbaarheidsniveau van de informatie afkomstig van multibeam echosounders bereikt. In totaal werden in 2017 een tiental akoestische meetcampagnes uitgevoerd op verschillende schepen (RV Belgica, RV Simon Stevin en HV Ter Streep). De hiermee verzamelde informatie wordt gebruikt voor het kwantificeren van de impact van de winning op de bathymetrie, morfologie en aard van het sediment.

In 2017 heeft de dienst Continentaal Plat de laatste hand gelegd aan zijn methode die gebruikmaakt van een referentiezone voor de kalibratie en controle van de stabiliteit van de BS-gegevens die met de multibeam echosounders worden geregistreerd. Deze projecten, die werden ontwikkeld in het kader van de internationale “Backscatter Working Group”, houden verband met het project “IND67”. Dit wordt gefinancierd door de POD Wetenschapsbeleid en maakt deel uit van het federaal meet- en controleprogramma van de zeebodem. Dit programma volgde uit de omzetting van de Europese kaderrichtlijn “Mariene strategie” die de lidstaten verplicht om een goede ecologische toestand van het mariene milieu te bewerkstelligen of te behouden tegen ten laatste 2020.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Figuur 9. Kaart van bathymétrie en van backscatter (geel = fijn zand, blauw = grof zand) van het centrale deel van de Hinderbanken

Meer informatie en de meest [recente activiteiten van de dienst Continentaal Plat](#).

U vindt ons ook op [Facebook](#).

3.4.2. De innovatiepremie, een ondersteuning aan innoverende processen

De innovatiepremie geeft bedrijven de mogelijkheid om hun creatieve werknemers te belonen met een premie die volledig is vrijgesteld, zowel fiscaal als wat de sociale lasten betreft. De FOD Economie keurt de aanvragen van de bedrijven goed op basis van het innoverende karakter van de projecten. In 2017 heeft de FOD Economie **1.273 aanvragen** beoordeeld, waarvan er ongeveer 95 % werden goedgekeurd, waarvan 15 % na het aanvragen van bijkomende informatie.

3.4.3. Octrooicellen

Om de vinger aan de pols te houden van de reële behoeften van de betrokken bedrijven en sectoren, heeft de FOD Economie per sector octrooicellen opgericht, die de kmo's sensibiliseren en informeren over intellectuele eigendom. Zo kunnen de kmo's

een strategie voor intellectuele eigendom kiezen die aangepast is aan hun behoeften. Tegelijk kunnen zij de kennis die in hun octrooien vervat zit, beter benutten. Op dit ogenblik zijn er vier octrooicellen ingericht in drie collectieve onderzoekscentra en een beroepsfederatie. Zij omvatten de sectoren technologische industrie, textiel en chemie. Hun grootste kracht ligt in deze sectorbenadering.

In 2017 heeft de FOD Economie deze vier octrooicellen financieel ondersteund met 528.000 euro, dat 75 % van hun kosten dekt.

3.4.4. Normalisatie

Normenantennes en prenormalisatie

De normenantennes maken de kmo's bewust van het belang van normalisatie en informeren hen over bestaande normen en normontwerpen rond een specifiek thema die een impact op hun activiteiten kunnen hebben. Er zijn 35 normenantennes opgericht binnen 10 collectieve onderzoekscentra, rond zeer verscheiden thema's zoals beton, technisch textiel of nanomaterialen. De normenantennes dragen er ook toe bij dat bij het opstellen van nieuwe normen rekening wordt gehouden met de belangen van de kmo's. Die aandacht wordt soms nog versterkt door de resultaten van de studies voor prenormalisatie, die zorgen voor het ontwikkelen van relevante technische en wetenschappelijke kennis voor het opstellen van normen die optimaal rekening houdt met de belangen van alle economische en maatschappelijke spelers.

In 2017 werden 35 normenantennes financieel ondersteund via het NBN, voor een bedrag dat 75 % van hun kosten dekt. Dat was ook het geval voor 26 studies voor prenormalisatie voor een totaal bedrag van 3.964.000 euro of 50 % van de kosten ervan.

Hoge Raad voor Normalisatie

De Hoge Raad voor Normalisatie (HRN) is een adviescomité met als opdracht om hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van de bevoegde minister, adviezen te formuleren over alle kwesties over het beleid en de ontwikkeling van de nationale en internationale normalisatie. De FOD Economie behartigt het secretariaat van de HRN. In 2017 heeft de HRN één advies over het jaarverslag 2016 van het NBN gepubliceerd en een ander over de wenselijkheid van de uitvoering van een onafhankelijke studie naar de impact van studies voor prenormalisatie.

De HRN startte ook met het bespreken van nieuwe onderwerpen.

Comité 1025/2012 normen

De FOD Economie vertegenwoordigt België in het Normencomité dat is opgericht door de Europese Verordening 1025/2012 betreffende de Europese normalisatie. De lidsta-

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

ten kunnen via dit Comité adviezen formuleren over bepaalde uitvoeringshandelingen van de Europese Commissie.

Na raadpleging van de betrokken partijen formuleert de FOD Economie adviezen over:

- aanvragen voor normalisatie van de Europese Commissie bij de Europese normalisatie-instellingen, met het oog op het ontwikkelen van een reeks normen rond een bepaald thema;
- formele bezwaren tegen geharmoniseerde normen.

Daarnaast vonden raadplegingen plaats en/of werd informatie verspreid onder de betrokken partijen over:

- het werkprogramma van de Europese Unie over normalisatie;
- de ontwerpen van toekomstige normalisatie-aanvragen;
- de intrekking van normalisatie-aanvragen;
- het "Joint Initiative on European Standardisation";
- de intrekking van normen in het kader van de Richtlijn algemene productveiligheid.

De sectorale normalisatie-operator

In het Belgische normalisatiesysteem is de sectorale normalisatie-operator belast met de coördinatie van de werkzaamheden van een of meer normalisatiecommissies. Daartoe worden deze operatoren erkend door het Bureau voor Normalisatie (NBN). In 2017 hebben de commissies waarvoor de FOD Economie sectoraal operator is, deelgenomen aan de opstelling van 16 normen, waarvan er al negen zijn goedgekeurd. In de betrokken domeinen zijn drie normontwikkelingsactiviteiten gestart in 2017.

3.5. De Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid als enig contactpunt

De volgende contactpunten werden gefuseerd volgens het "Single entry"-principe:

3.5.1. Productcontactpunt wederzijdse erkenning

Wederzijdse erkenning is van toepassing op producten waarvoor op Europees niveau geen geharmoniseerde maatregelen bestaan. In principe en behoudens degelijk gemotiveerde en proportionele uitzonderingen, mag een lidstaat de verkoop op zijn grondgebied van producten die volgens andere technische regels zijn vervaardigd niet verbieden, voor zover ze op wettelijke wijze in een andere lidstaat op de markt

zijn gebracht. Er wordt een systeem van productcontactpunten (PCP) opgezet, zodat bedrijven en overheden informatie kunnen krijgen over de toepassing van bepaalde nationale technische regels op producten die op wettelijke wijze in een andere lidstaat op de markt worden gebracht (Verordening 764/2008).

In 2017 behandelde het Belgische PCP 178 vragen.

3.5.2. Het Centraal Meldpunt voor Producten

De producenten en verdelers zijn verplicht om het Centraal Meldpunt onmiddellijk op de hoogte te brengen wanneer zij vernemen dat producten of diensten die zij op de markt hebben gebracht onveilig zijn. Ze moeten het Centraal Meldpunt eveneens informeren bij een ongeval dat door een dergelijk onveilig product of dienst is veroorzaakt. Het Centraal Meldpunt ontvangt ook klachten van consumenten/gebruikers over gevaarlijke producten.

Daarnaast is het Centraal Meldpunt het Belgische contactpunt voor RAPEX, het Europese systeem voor informatie-uitwisseling over producten die een ernstig risico meebrengen. Het heeft als taak om de notificaties en buitenlandse reacties te verdelen over de verschillende Belgische overheden die toezicht uitoefenen op de markt en om de Belgische notificaties en reacties via de Europese Commissie aan de andere lidstaten door te geven.

Het aantal notificaties dat het Centraal Meldpunt in 2017 verwerkt heeft, leest u in punt 1.2.2. van dit activiteitenverslag.

Tabel 30. Notificaties die door het Centraal Meldpunt werden behandeld

		Veiligheid	Mobiliteit	Energie	Volksgezondheid	Bouw	Springstoffen	BIPT (a)	Totaal	Belgische	Douane
RAPEX (b)	Artikel 12	719	440	249	451	4	18	0	1.881	7	849
	Artikel 11	97	2	21	22	4	6	0	152	1	81
	Ter info	76	1	10	103	0	0	0	190	0	117
Klachten		34	0	3	6	0	0	1	44	0	0
Recalls		108	113	48	13	0	0	0	282	0	0
Totaal		1.034	556	331	595	8	24	0		8	1.047
Totaal aantal meldingen									2.549		
Totaal aantal Rapex									2.223		

(a) Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie.

(b) Art. 11 en art. 12 van de Richtlijn inzake algemene productveiligheid (2001/95/EG): art. 12: ernstig risico, art. 11 niet ernstig risico, ter info: geen risico vastgesteld maar gebrekkige informatie.

Bron: FOD Economie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

3.5.3. Belnando

Een aantal instanties zijn belast met het beoordelen van de conformiteit van producten die worden behandeld door de "Nieuwe Aanpak"-richtlijnen. Na hun erkenning worden zij aangemeld bij de Europese Commissie en bij de andere lidstaten en opgenomen in de Europese "NANDO"-gegevensbank.

In 2017 hebben de Belgische overheden die bevoegd zijn voor deze reglementeringen, acht instanties aangemeld of hun aanmelding verlengd voor een periode van vijf jaar. Dat heeft geen aanleiding gegeven tot opmerkingen van de buitenlandse overheden. Op 31 december 2017 bevatte de NANDO-gegevensbank 43 aangemelde Belgische instanties. Voor wat de aangemelde instanties van andere lidstaten betreft, heeft belnando de bevoegde Belgische overheden op de hoogte gebracht van 366 notificaties waarvoor ze negen commentaren hebben geuit.

3.5.4. Notificaties van technische reglementeringen (belspoc/belnotif)

Om ongerechtvaardigde belemmeringen van het vrije verkeer van goederen en diensten te vermijden, is elke lidstaat verplicht om op Europees niveau zijn ontwerpen van technische regelgeving te notificeren. Binnen een termijn van drie maanden kunnen de Europese Commissie en de andere lidstaten opmerkingen en gedetailleerde adviezen formuleren, die deze termijn verlengen om de auteur van het project de tijd te geven om het in te trekken, de nodige aanpassingen uit te voeren of de bepalingen ervan te rechtvaardigen.

In 2017 hebben de Belgische overheden via belnotif 35 ontwerpen van regelgeving genotificeerd, waarop de Europese Commissie en de andere lidstaten elf opmerkingen hebben geformuleerd en drie aanvragen om aanvullende informatie hebben ingediend. De Belgische overheden hebben ook gevraagd om vijf notificaties op te volgen.

4. Reglementeringen onderworpen aan het toezicht van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

Nadat 2016 in het teken stond van een groot aantal belangrijke wijzigingen in de reglementering, met onder meer een belangrijke inspanning voor het omzetten van een tiental Europese richtlijnen, werd 2017 eerder gekenmerkt door de aanvaarding van technische wijzigingen in de bestaande reglementering en de lopende werkzaamheden voor de modernisering van de reglementering in verband met springstoffen.

Bij de goedgekeurde reglementeringen vermelden wij in het bijzonder de wijziging van de reglementering tot vaststelling van de proeven waaraan de verschillende wapens onderworpen zijn, de wijziging van de uitbatingsvoorwaarden voor zonnecentra met het oog op een grotere veiligheid voor de consument, alsook de oprichting, binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, van de bijzondere raadgevende commissie “Verbruik”, die onder meer de opdrachten van de Commissie voor de Veiligheid van de Consumenten overneemt. De reglementering in verband met bouwproducten werd zodanig aangepast dat de controle-autoriteiten processen-verbaal van waarschuwing kunnen opstellen en zo de kwaliteit van het markttoezicht kunnen verbeteren.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.1. Veiligheid

4.1.1. Wetboek van economisch recht (WER)

- WER, boek IX: Veiligheid van producten en diensten. Dit boek van het WER vervangt de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten.
- WER, boek I: Definities.
- WER, boek XV: Rechtshandhaving.

4.1.2. Werking (uitvoeringsbesluiten)

- MB van 25 april 2014 tot aanstelling van de ambtenaren die belast zijn met de opsporing en vaststelling van de inbreuken bepaald in artikel XV.2 van het Wetboek van economisch recht.
- KB van 25 maart 2016 betreffende het nemen van monsters, zoals voorzien in artikel XV.3, 7° van het Wetboek van economisch recht.

4.1.3. Veiligheid van producten en diensten

Naast de algemene reglementering werden per domein specifieke KB's genomen:

- KB van 31 december 1992 betreffende het op de markt brengen van persoonlijke beschermingsmiddelen.
Dit KB wordt in de toekomst (2018) vervangen door Verordening 2016/425 van 9 maart 2016 betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen.
- KB van 12 augustus 2008 betreffende het op de markt brengen van machines.
- KB van 12 april 2016 betreffende het op de markt brengen van liften en veiligheidscomponenten voor liften.
- KB van 9 maart 2003 betreffende de beveiliging van liften.
- KB van 23 januari 2003 betreffende kabelbaaninstallaties voor personenvervoer.
Dit KB wordt in de toekomst (2018) vervangen door Verordening 2016/424 van 9 maart 2016 betreffende kabelbaaninstallaties.
- KB van 10 juni 2001 betreffende de uitbating van attractietoestellen.
- KB van 18 juni 2003 betreffende de uitbating van kermistoestellen.
- KB van 4 maart 2002 houdende de reglementering van de organisatie van extreme ontspanningsevenementen.
- KB van 25 april 2004 houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen.

- KB van 28 maart 2001 betreffende de uitbating van speelterreinen.
- KB van 28 maart 2001 betreffende de veiligheid van speeltoestellen.
- KB van 19 januari 2011 betreffende de veiligheid van speelgoed.
- KB van 15 september 2006 betreffende veiligheid van aanstekers.
- KB van 10 augustus 2001 betreffende producten die door een misleidend uiterlijk een gevaar vormen voor de gezondheid of de veiligheid van de consument.
- KB van 13 juni 1999 betreffende het op de markt brengen van drukapparatuur.
- KB van 11 juli 2016 betreffende het op de markt aanbieden van drukapparatuur.
- KB van 1 april 2016 betreffende het op de markt brengen van drukvaten van eenvoudige vorm.
- KB van 31 juli 2009 betreffende aerosols.
- KB van 4 maart 2002 betreffende de verhuring van producten.
- KB van 20 juni 2002 betreffende de uitbating van zonnecentra.
- Wet van 18 april 2017 houdende diverse bepalingen inzake economie (wijzigingen van Boek IX van het Wetboek van economisch recht).
- KB van 19 maart 2017 betreffende de veiligheidsmaatregelen inzake de oprichting en de exploitatie van installaties voor vervoer van gasachtige producten en andere door leidingen.
- KB van 26 april 2017 tot vaststelling van de proeven waaraan de verschillende wapens onderworpen zijn en tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juni 1924 tot goedkeuring van het nieuw algemeen reglement van de in Luik gevestigde wapenproefbank.
- KB van 30 augustus 2017 betreffende de erkenning van conformiteitsbeoordelingsinstanties voor persoonlijke beschermingsmiddelen.
- KB van 6 september 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 juli 2009 betreffende aerosols inzake de maximaal toelaatbare druk van aerosols.
- KB van 24 september 2017 tot bepaling van de voorwaarden voor de uitbating van zonnecentra.
- KB van 22 oktober 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 juli 2009 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren.
- KB van 13 december 2017 houdende oprichting van de bijzondere raadgevende commissie "Verbruik" binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en tot opheffing van de Commissie voor Milieu-etikettering en milieureclame.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.1.4. Springstoffen en vuurwapens

- Wet van 28 mei 1956 betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen.
- KB van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen.
- KB van 20 oktober 2015 betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen.
- MB van 3 februari 2000 tot vaststelling van de bijzondere veiligheidsvoorschriften inzake feestvuurwerk bestemd voor particulieren.
- MB van 7 juni 2013 tot indeling van pyrotechnische artikelen.
- KB van 12 april 2016 betreffende het op de markt aanbieden van en de controle op explosieven voor civiel gebruik.
- MB van 17 januari 1995 houdende ambtelijke erkenning van de explosieven voor civiel gebruik, met EG-merkteken.
- KB van 26 april 2009 tot instelling van een systeem voor de identificatie en de traceerbaarheid van springstoffen voor civiel gebruik.
- MB van 27 april 2009 tot bepaling van de nadere technische regels voor de unieke identificatie van springstoffen voor civiel gebruik.
- Besluit van de regent van 31 maart 1949 tot regeling van het gebruik der springstoffen in de bedrijven verschillend van mijnen, ondergrondse groeven en graverijen.
- KB van 12 september 1955 tot regeling van het gebruik der springstoffen in de ondergrondse werken der mijnen.
- KB van 4 augustus 1959 tot reglementering van het gebruik van springstoffen en gesteente in open ontginningswerken van graverijen en groeven.
- KB van 4 augustus 1959 houdende reglementering van het gebruik van springstoffen in de ondergrondse ontginningswerken van groeven en graverijen.
- MB van 10 oktober 1985 betreffende het bekwaamheidsgetuigschrift van de met het schieten belaste schietmeesters in open ontginningswerken van graverijen en groeven.
- KB van 3 september 1958 houdende reglementering van het vervoer, de berging en de verkoop van ammoniumnitraat en van mengsels daarvan.
- KB van 22 juni 1990 betreffende het in de handel brengen van enkelvoudige meststoffen op basis van ammoniumnitraat en met een hoog stikstofgehalte.

- ADR (Europees Verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, ondertekend te Genève op 30 september 1957).
- RID (reglement betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, zoals opgenomen in bijlage C bij het verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer [COTIF]).
- KB van 31 juli 2009 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren.
- KB van 5 juli 2006 betreffende de aanwijzing en de beroepsbekwaamheid van veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor of over de binnenwateren.
- MB van 11 oktober 1999 betreffende de beroepsbekwaamheid van de veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen van klasse 1.
- KB van 29 juni 2003 betreffende de opleiding van bestuurders van transporteenheden die andere gevaarlijke goederen dan radioactieve stoffen over de weg vervoeren.
- Wet van 24 mei 1888 houdende regeling van den toestand der proefbank voor vuurwapens gevestigd te Luik.
- Algemeen reglement van 30 juni 1924 der te Luik gevestigde wapenproefbank.
- Wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (art 29 §1).
- Omzendbrieven 119bis, 124, 136, 153, 161, 218, 227 en 228 van de directeur-generaal der mijnen.
- KB van 12 juli 2016 betreffende het vervoer via de weg of per spoor van ontplofbare stoffen.
- 26 APRIL 2017. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de proeven waaraan de verschillende wapens onderworpen zijn en tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juni 1924 tot goedkeuring van het nieuw algemeen reglement der te Luik gevestigde wapenproefbank.

4.1.5. Seveso

- Wet van 1 april 2016 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de federale staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.1.6. Domein welzijn op het werk (fabrieken en opslagplaatsen explosieven)

- Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.
- Codex over het welzijn op het werk.

4.1.7. Gas

- Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door leidingen.
- KB van 11 maart 1966 tot uitvoering van artikel 22 der wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door leidingen.
- KB van 11 maart 1966 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasvervoer door leidingen.
- KB van 11 maart 1966 betreffende het toekennen van toelatingen voor gasvervoer door leidingen.
- KB van 11 maart 1966 tot verklaring van openbaar nut voor het oprichten van gasvervoerinstallaties.
- Wet van 18 juli 1975 betreffende het opsporen en exploiteren van ondergrondse berguimten in situ bestemd voor het opslaan van gas.

- Ter uitvoering van deze wet werden verscheidene uitvoeringsbesluiten genomen, waarvan het belangrijkste is: KB van 29 december 1975 tot bepaling van de voorschriften en de wijze waarop een vergunning voor het opsporen en exploiteren van ondergrondse berguimten in situ bestemd voor het opslaan van gas wordt verleend.
- Wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de verenigingen van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van den Staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen.
- Wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van de gasdistributie-installaties.
- KB van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door leidingen.
- KB van 27 december 1971 betreffende het toezicht op de installaties voor het vervoer en de distributie van gasachtige en andere producten door leidingen.

4.1.8. Tussenkomenende organismen

- KB van 27 april 2007 ter bepaling van werkingscriteria en de modaliteiten van de controle op de werking van tussenkomenende organismen.
- KB van 31 maart 1995 betreffende de erkenning van de instanties die aangemeld worden bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen voor de toepassing van bepaalde conformiteitsbeoordelingsprocedures.
- KB van 19 Januari 2011 betreffende de erkenning van conformiteitsbeoordelingsinstanties voor speelgoed.
- KB van 30 augustus 2017 betreffende de erkenning van conformiteitsbeoordelingsinstanties voor persoonlijke beschermingsmiddelen.

4.1.9. Commissie Veiligheid Consumenten

- Koninklijk besluit van 13 december 2017 houdende oprichting van de bijzondere raadgevende commissie “ Onrechtmatige bedingen ” binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.2. Bouw

4.2.1. Voorschriften in de Bouw

- Wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen.
- KB van 24 april 2014 tot aanduiding van de ambtenaren belast met het toezicht op de uitvoering van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen.
- Wet van 18 april 2017 houdende diverse bepalingen inzake economie: wijziging van de wet van 21 december 2013 tot uitvoering van de Verordening (EU) nr. 305/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad, en tot opheffing van diverse bepalingen.

Enkele andere uitvoeringsbesluiten werden op basis van deze wet genomen, o.a. over aangemelde instanties en technische beoordelingsinstanties.

- KB van 20 december 2016 betreffende de oprichting van de Technische Commissie voor de Bouw.

4.2.2. Erkenning van aannemers in de bouw

- Wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken.
- KB van 26 september 1991 tot vaststelling van bepaalde toepassingsmaatregelen van de wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken.
- MB van 27 september 1991 tot nadere bepaling van de indeling van de werken volgens hun aard in categorieën en ondercategorieën met betrekking tot de erkenning van de aannemers.
- Wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten: wijzigingen van de wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken.

4.3. Normalisatie en Competitiviteit

4.3.1. Collectieve centra

- Besluitwet van 30 januari 1947 tot vaststelling van het statuut van oprichting en werking van de Centra, belast met de bevordering en de coördinatie van den technischen vooruitgang van de verschillende takken van 's lands bedrijfsleven, door het wetenschappelijk onderzoek.

4.3.2. Normalisatie

- WER, boek VIII. Kwaliteit van producten en diensten, titel 1. Normalisatie.

Op basis van dit wetboek zijn de volgende besluiten genomen:

- KB van 7 december 2017 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 18 oktober 2017 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van een Belgische norm uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 30 augustus 2017 houdende bekrachtiging van een Belgische norm uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 12 juni 2017 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 19 maart 2017 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 1 juli 2016 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 28 april 2016 houdende bekrachtiging en opheffing van de bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN).
- KB van 16 november 2015 tot vaststelling met het oog op de toepassing van artikel 43 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, van de klassen en graden van het personeel van het Bureau voor Normalisatie die eenzelfde trap van de hiërarchie vormen.
- KB van 16 november 2015 tot vaststelling van het taalkader van het Bureau voor Normalisatie.
- KB van 29 oktober 2007 tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van het Bureau voor Normalisatie.
- KB van 14 november 2006 ter bepaling van de vergoedingsvoorwaarden van de leden van de Hoge Raad voor Normalisatie.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

- Ministerieel besluit van 10 oktober 2006 tot goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Hoge Raad voor Normalisatie.
- KB van 15 september 2006 houdende overheveling van de personeelsleden van het Belgisch Instituut voor Normalisatie naar de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie.
- KB van 1 september 2006 tot bepaling van de inwerkingtreding van de artikelen 31 en 33 van de wet van 3 april 2003 betreffende de normalisatie.
- KB van 31 januari 2006 tot bepaling van de contractuele voorwaarden en het geldelijk statuut van de leden van het Directiecomité van het Bureau voor Normalisatie.
- KB van 10 november 2005 tot toekenning aan het Bureau voor Normalisatie van gedelegeerde opdrachten met betrekking tot de collectieve centra.
- KB van 25 oktober 2004 betreffende de uitvoeringsmodaliteiten van de normalisatieprogramma's evenals de bekrachtiging of registratie van normen.
- KB van 21 oktober 2004 tot bepaling van de inwerkingtreding van de artikelen 2 tot 19 en van artikel 32 van de wet van 3 april 2003 betreffende de normalisatie.
- KB van 21 oktober 2004 ter bepaling van het aantal, de samenstelling en de vergoedingsvoorwaarden van de leden van de Raad van Bestuur van het Bureau voor Normalisatie.
- KB van 21 oktober 2004 betreffende de erkenning van de sectorale normalisatie-operatoren.

4.4. Accreditatie

- WER, boek VIII, titel 2: accreditatie, waarin de bepalingen werden overgenomen uit de wet van 20 juli 1990.
- KB van 24 januari 1991 houdende oprichting van de Nationale Raad voor Accreditatie en Certificatie.
- KB van 31 januari 2006 tot oprichting van het BELAC accreditatiesysteem van instellingen voor de conformiteitsbeoordeling.
- MB van 16 februari 2006 tot bepaling van de lijst van de normatieve documenten die de werking van BELAC bepalen en de lijst van de normatieve documenten die de accreditatiecriteria bepalen voor de instellingen voor de conformiteit.
- MB van 19 juni 2017 tot wijziging van het ministerieel besluit van 16 februari 2006 tot bepaling van de lijst van de normatieve documenten die de werking van BELAC bepalen en de lijst van de normatieve documenten die de accreditatiecriteria bepalen voor de instellingen voor de conformiteitsbeoordeling.

4.5. Metrologie

4.5.1. Algemene wet

- WER, boek VIII, titel 3: meeteenheden, de meetstandaarden en de meetinstrumenten, waarin de bepalingen uit de wet van 16 juni 1970 betreffende de meeteenheden, de meetstandaarden en de meetwerktuigen werden overgenomen.

4.5.2. Algemeen

Ter zake zijn er uitvoeringsbesluiten die algemeen zijn en de belangrijkste zijn in het domein van de metrologie:

- KB van 14 september 1970 houdende gedeeltelijke inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1970 betreffende de meeteenheden, meetstandaarden en meetwerktuigen en tot vaststelling van de wettelijke meeteenheden en van de standaarden en regels ter reproductie van deze eenheden.
- KB van 20 december 1972 houdende gedeeltelijke inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1970 betreffende de meeteenheden, meetstandaarden en meetwerktuigen, en tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van hoofdstuk II van deze wet, over de meetwerktuigen.
- MB van 7 november 1978 betreffende de herijk en de technische controle van meetwerktuigen.
- KB van 9 september 1985 betreffende de ijklonen en de kosten van andere metrologische verrichtingen.
- KB van 13 september 1991 waarbij, voor het vermelden van de gebruikte meeteenheden, aanvullende aanduidingen en afwijkende voorstellingen worden toegestaan.
- KB van 16 oktober 2009 betreffende de gebruiksvergunningen voor niet-geijekte meetsystemen.
- KB van 12 oktober 2010 betreffende de goedkeuring, de ijking en de installatie van de meettoestellen gebruikt om toezicht te houden op de naleving van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en haar uitvoeringsbesluiten.
- KB van 22 november 2013 tot gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn 2011/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 en opheffing van diverse koninklijke besluiten betreffende metrologie.
- KB van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.5.3. Specifieke regelgeving

- KB van 20 december 1972 betreffende de gasmeters.
- KB van 14 april 1977 betreffende de stoffelijke lengtematen.
- KB van 7 maart 1978 betreffende de continu totaliserende bandwegers.
- KB van 6 april 1979 betreffende meetinstallaties en gedeeltelijke meetinstallaties voor andere vloeistoffen dan water.
- KB van 2 maart 1981 betreffende de warmwatermeters.
- MB van 22 mei 1981 betreffende de EEG-modelgoedkeuring, de eerste ijk en de installatie van de betrokken taxameters.
- KB van 3 november 1993 betreffende de landtanks.
- KB van 14 juli 2005 houdende uitvoering van de Verordening (EEG) nr. 3821/85 van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer.
- KB van 21 april 2007 betreffende de ademtesttoestellen en de ademanalysetoestellen.

- KB van 19 december 2008 betreffende ijkmassa's van 100 kg tot 5.000 kg gebruikt in het kader van de ijkingen en de inspecties van weegwerktuigen.
- KB van 28 september 2010 betreffende de installatie en de delegatie van de herijkverrichtingen van taxameters.
- KB van 28 september 2010 betreffende de automatische weegwerktuigen.
- Reglement van 28 september 2010 voor de installatie en de controle van taxameters.
- KB van 3 augustus 2012 betreffende de opvolging in bedrijf van de gasmeters voor huishoudelijk, handels- en lichtindustriële gebruik.
- KB van 26 september 2013 betreffende de herijk van meetinstallaties voor andere vloeistoffen dan water.
- KB van 25 september 2014 betreffende automatische hoogtemeters.
- KB van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten.
- Wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificaten.
- KB van 25 maart 2016 betreffende de opvolging in bedrijf van de koudwatermeters.

4.5.4. Controle en delegatie

- MB van 1 oktober 2004 houdende delegatie van bevoegdheid voor de toepassing van de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van producten en diensten.
- KB van 5 december 1978 houdende bepaling van de bevoegdheden inzake de controle van de goede werking en van het juiste gebruik van meet- en weegwerktuigen.
- KB van 2 februari 1987 houdende aanwijzing van de dienst belast met de uitvoering van de metrologische verrichtingen voorzien door de wet van 16 juni 1970, betreffende de meeteenheden, de meetstandaarden en de meetwerktuigen.
- MB van 23 februari 2011 houdende delegatie van bevoegdheden in verband met de erkenning van de keuringsinstellingen zoals bedoeld in het KB van 20 december 1972 houdende gedeeltelijke inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1970 betreffende de meeteenheden, meetstandaarden en meetwerktuigen, en tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van hoofdstuk II van deze wet, over de meetwerktuigen.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

4.6. Dienst Continentaal Plat

4.6.1. Het Belgische deel van de Noordzee

- Wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat.

Op basis van deze wet van 1969 werden vier KB's en een MB genomen, meer bepaald:

- KB van 12 augustus 2000 tot instelling van de raadgevende commissie belast met de coördinatie tussen de administraties die betrokken zijn bij het beheer van de exploratie en de exploitatie van het continentaal plat en van de territoriale zee en tot vaststelling van de werkingsmodaliteiten en -kosten ervan.
- KB van 1 september 2004 betreffende de voorwaarden en de toekenningsprocedure van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentaal plat.
- KB van 1 september 2004 houdende de regels betreffende de milieu-effectenbeoordeling in toepassing van de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat (MEB-besluit).
- KB van 25 april 2014 betreffende de identificatiebewijzen die moeten worden voorgelegd door de personen die belast zijn met het toezicht op zee.
- MB van 30 juni 2015 tot aanduiding van de ambtenaren belast met het toezicht op de toepassing van diverse reglementeringen met betrekking tot activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

4.6.2. Zee- en oceaانبodem voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht

- Wet van 17 augustus 2013 betreffende de prospectie, de exploratie en de exploitatie van de rijkdommen van de zee- en oceaانبodem en de ondergrond ervan voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht.
- KB van 4 oktober 2013 betreffende de prospectie, de exploratie en de exploitatie van de rijkdommen van de zee- en oceaانبodem en de ondergrond ervan voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht.

5. Bijlagen

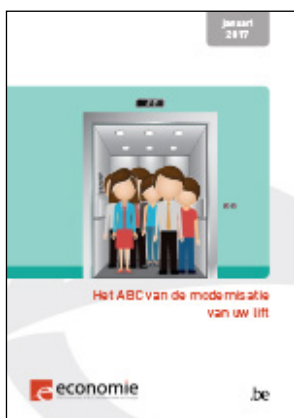
5.1. Onze nieuwe publicaties

Activiteitenverslag 2016 van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

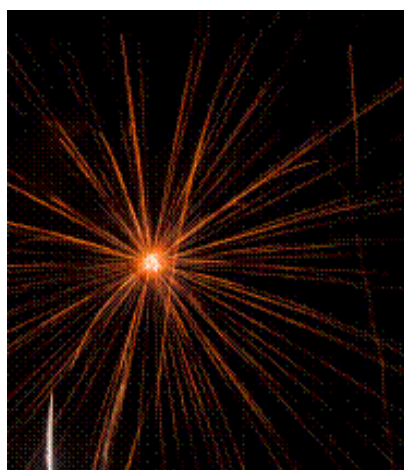
Verslag van de activiteiten van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid in 2016.

108

Het ABC van de modernisatie van uw lift

Waarom moderniseren? Wat en hoe? In deze brochure vindt u een antwoord op deze vragen.

Verknal uw feest niet - Gebruik uw vuurwerk veilig!

Deze brochure bevat de grote lijnen van de wetgeving over het onder zich houden, het gebruik en de verkoop van feestvuurwerk dat aan het grote publiek verkocht mag worden. Dit document is gericht aan het grote publiek, de kleinhandelaars en de verschillende openbare actoren. U vindt er elementaire veiligheidsmaatregelen, nuttige adressen, praktische informatie en aanbevelingen, inlichtingen over de administratieve procedures en verwijzingen naar de geldende wetgeving.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Feestvuurwerk wettig en veilig verkopen

Kleinhandelaars mogen vuurwerk verkopen aan particulieren maar slechts onder welbepaalde voorwaarden. Vuurwerk is geen speelgoed! Het gaat om springstoffen die gevaarlijk kunnen zijn en die daarom onderworpen zijn aan een strenge federale wetgeving!

In België draagt vuurwerk dat bestemd is voor particulieren, de naam "feestvuurwerk". De verkoper van feestvuurwerk moet de reglementaire teksten inzake springstoffen respecteren. Indien een verkoper dit niet naleeft, riskeert hij een inbeslagname en zware boetes.

Deze brochure geeft een overzicht van de huidige wetgeving op de opslag, de verkoop en het bezit van feestvuurwerk.

Controlecampagne vuurwerk II 2015 - 2017 - Prosafe Joint Action 2014

In het kader van de Europese campagne Joint Action 2014 Fireworks II heeft de FOD Economie op de Belgische markt stalen genomen van vuurwerk om ze te controleren. Het ging hier om vuurwerk dat door particulieren aangekocht kon worden tijdens de jaarovergang 2015-2016 en 2016-2017.

Het gecontroleerde assortiment vuurwerk betrof voor België 59 CE-gemarkeerde artikelen die behoren tot 13 verschillende types van vuurwerk. In totaal werden tijdens de controle-campagne 424 artikelen gecontroleerd in negen lidstaten van de Europese Unie. De campagne spitste zich in België toe op volgende types: vuurpijlen, vuurwerk-batterijen, knallers en sterretjes. De technische eisen die aan vuurwerkartikelen gesteld worden, hebben het veilige gebruik door de consument tot doel.

De innovatiepremie

Een creatieve werknemer belonen? Ja! Dankzij de fiscale vrijstelling van de innovatiepremies.

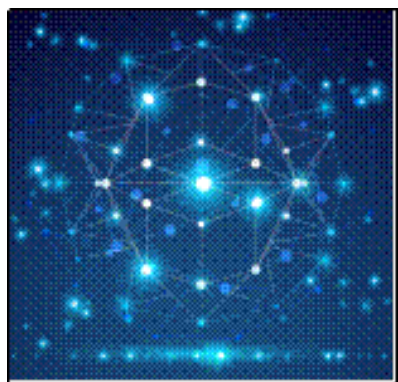
Gids voor de uitbating van zonnecentra

De wetgeving voor de uitbating van zonnecentra is veranderd. Op 02.10.2017 is een nieuw koninklijk besluit gepubliceerd. Sommige artikelen van dat nieuwe koninklijk besluit treden in werking op 01.12.2017. De andere artikelen zijn van kracht op 01.01.2019.

Europese Controlecampagne JA2015 plastic speelgoed - Belgische resultaten 2017

Deze Europese campagne kadert in de Joint Action 2015 gecoördineerd door Prosafe. De campagne startte in juni 2016 en loopt nog tot juni 2018. Het doel van deze campagne was om de veiligheid en de conformiteit van bepaalde op de markt aangeboden plastic speelgoedartikelen te controleren, en erover te waken dat niet-conforme en/of gevaarlijke speelgoedjes uit de markt worden gehaald.

Flyer - Geaccrediteerde dienst voor de meting van nanodeeltjes

De dienst Metrologie van de FOD Economie is geaccrediteerd volgens de norm ISO/IEC 17025:2005 voor de dimensionele meting van sferische en onsamendrukbare nanodeeltjes kleiner dan 200 nm, en dit met een meetonzekerheid van 3 nm.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Risicoanalyse en risicobeheer - Organisatie van actieve ontspanningsevenementen

Volgens het Wetboek van economisch recht, boek IX betreffende de veiligheid van producten dienen niet alleen producten maar ook alle diensten aangeboden aan de consument veilig te zijn. Heel wat diensten aangeboden aan consumenten, zoals de organisatie van extreme ontspanningsevenementen, actieve ontspanningsevenementen, speelterreinen, enz. zijn onderworpen aan een specifieke reglementering waarin o.a. een risicoanalyse vereist is. Deze brochure heeft als doel aan de organisatoren van "actieve ontspanningsevenementen" een praktische leidraad met hulpmiddelen ter beschikking te stellen.

Verwijzen naar normen in technische regelgeving - Ontdek de voordelen!

Het komt regelmatig voor dat de overheden regelgevingsteksten opstellen waarin zij de na te leven technische voorschriften moeten bepalen. De beleidsmakers beschikken in dat geval over verschillende mogelijkheden om een oplossing te vinden voor een specifieke kwestie van openbaar belang. Ze kunnen ervoor kiezen om "intern" hun eigen technische voorschriften op te stellen en deze volledig in de tekst van de regelgeving op te nemen. Er is ook een tweede keuze: de beleidsmakers kunnen ervoor opteren om gebruik te maken van reeds bestaande technische voorschriften, met name de normen. Deze gids heeft tot doel om de regelgevende overheden te ondersteunen om op een pertinente en gepaste manier in hun regelgeving naar normen te verwijzen om bij de implementatie ervan beter aan de doelstellingen van de regelgeving te voldoen.

Actieve ontspanningsevenementen - Vragen en antwoorden

Vragen en antwoorden over de interpretatie van het koninklijk besluit van 25 april 2004 houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen.

Europese Controlecampagne Prosafe - JA2014 Akoestisch speelgoed

Het doel van deze campagne was om na te gaan of de op de markt aangeboden speelgoedartikelen die geluid produceren, voldoen aan de veiligheidsvereisten van het KB van 19.01.2011 betreffende de veiligheid van speelgoed. De controles hadden enkel betrekking op het geluidsdrukniveau van het geluid dat de speelgoedjes produceren en op de administratieve vereisten, inclusief de technische documentatie. De FOD testte het speelgoed ook op kleine onderdelen die ingeslikt kunnen worden indien het speelgoed voor kinderen jonger dan drie jaar betrof.

Europese Controlecampagne Prosafe - JA2014 Veiligheidshekjes

De campagne had als doelstelling om de overeenstemming en de veiligheid van de op de Europese markt aanwezige veiligheidshekjes te controleren en erop toe te zien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt worden gehaald. Veiligheidshekjes zijn ontworpen om voor kinderen, jonger dan twee jaar, de toegang tot gevaarlijke zones in huis, zoals trappen, open haarden, de keuken, enz. te beperken. Het is van essentieel belang dat ze de functie waarvoor ze in de woning worden geplaatst, naar behoren vervullen.

Europese Controlecampagne JA2015 Fopspenen en fopspeenhouders - Belgische resultaten 2017

Deze campagne heeft als doel om de conformiteit en veiligheid na te gaan van de fopspenen en fopspeenhouders die op de Europese markt aanwezig zijn en erop toe te zien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt worden gehaald. Er bestaan twee types van fopspeenhouders: de "functionele fopspeenhouders", die zijn samengesteld uit een lint en een systeem voor bevestiging op een kledingstuk en "speelgoed"-fopspeenhouders, die een speelwaarde hebben aangezien zij een speelgoedelement bevatten (een knuffel, parels, enz.).

Geplande veroudering: Belgische maatregelen om de consument te beschermen

In deze studie (in het Frans) wordt de geprogrammeerde veroudering gedefinieerd als "een soort list waarbij goederen hun normatieve levensduur bewust verminderd zien vanaf hun ontwerp, waardoor hun gebruiksduur beperkt wordt om zo de vervangingsratio te verhogen". Een van de initiatieven van de federale overheid is het bestuderen in welke mate fabrikanten de veroudering programmeren van hun elektronische apparaten (zodat zij sneller buiten gebruik zijn) en wat kan worden gedaan om deze praktijken te beperken.

Nationale Standaarden

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie bestaat erin om de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de algemene directie Kwaliteit en Veiligheid deze publicatie uitgegeven om:

- de kwaliteit van metingen in België te verzekeren;
- innovatie te ondersteunen; en
- metrologische kennis door te geven.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

5.2. Afkortingenlijst

AD	Algemene Directie
ADCO	Administrative Cooperation for Market Surveillance
ADR	Europees verdrag betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen op de weg
ACFO	Auditcomité van de federale overheid
AFM	Atomic Force Microscope (atoomkrachtmicroscop)
ANPI	Nationale Vereniging voor brand- en diefstalbestrijding
APRAGAZ	Externe Dienst voor Technische Controle - Aangemelde instantie 0029 - Certificerend organisme
ARS	algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen
AVCP	Assessment and Verification of Constancy of Performance
AWI	Automatisch weeginstrument
BPA	Bisfenol A
BCCA	Belgian Construction Certification Association vzw
BELAC	Belgische accreditatie-instelling
Bemeko	Belgian Metrology Confederation
Belnotif	Centraliseert de kennisgevingen van België voor elk ontwerp van een technisch voorschrift over producten of diensten van de informatie-maatschappij aan de Europese Commissie
BELSPO	Programmatorische overheidsdienst Wetenschapsbeleid
Belpoc	Voormalige mailbox voor het Productcontactpunt Wederzijdse erkenning en Productcontactpunt voor de Bouw
BIPT	Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
BIPM	Internationaal Bureau voor Maten en Gewichten
BIN	Belgisch Instituut voor Normalisatie
BS-gegevens	Backscatter Strength
CCTF	Consultative Committee for Time and Frequency at the CIPM
CGPM	Comité général des Poids et Mesures
CEBEC	keurmerk voor elektrische laagspanningsapparatuur
CEBEDEAU	Centre belge d'Etude et de Documentation de l'Eau
CIM	Congreso de Metrologia 2016 – Mediciones en un mundo dinamico
CIP	Permanente internationale commissie voor de beproeving van handvuurwapens
CIPM-MRA	Mutual recognition agreement: overeenkomst voor de internationale erkenning van de metingen van de nationale metrologie-instituten die de overeenkomst hebben getekend
CMC	Calibration and measurement capabilities

CNCA	Certification and Accreditation Administration of the People's Republic of China
cng	Gecomprimeerd aardgas
CODA	Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie
COPRO	Onpartijdige controle-instelling voor de bouwsector
COTIF	Convention relative aux transports internationaux ferroviaires
CRYSTAL	Crystalline and self-assembled structures as length standards
DC	Direct Current
DLS	Dynamic Light Scattering
DoP	Prestatieverklaring van bouwproducent
EA	European cooperation for Accreditation
EDTC	Externe diensten voor technische controles op de werkplaats
eIDAS	Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt
EMAS	Verordening (EG) nr. 1221/2009 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem
EMPIR	European Metrology Programme for Innovation and Research
EMRP	European Metrology Research Programme
ENS	Etalons nationaux – Nationale Standaarden
EURAMET	Europese vereniging van nationale metrologie-instituten
FALB	Forum for Accreditation and Licensing Bodies
FAPETRO	Fonds voor de Analyse van Aardolieproducten
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
FFF / MALS	Field Flow Fractionation / Multi Angle Light Scattering
FOD	Federale Overheidsdienst
FOD Economie	Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
GOP	Globaal Opleidingsplan
HRN	Hoge Raad voor Normalisatie
IAF	International Accreditation Forum
ILAC	International Laboratory Accreditation Cooperation
IMEKO	International Metrology Confederation
ISO	Internationale organisatie voor normalisatie (International Organization for Standardization)
ISO/IEC	International Organization for Standardization / International Electrotechnical Commission
ISO 9001:2015	Internationale norm: Kwaliteitsmanagementsystemen – Eisen

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

ISO 14001:2015	Internationale norm: Milieumanagementsystemen - Eisen met richtlijnen voor gebruik
ISO/IEC 17020:2012	Internationale norm: Conformiteitsbeoordeling - Algemene criteria voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren (ISO/IEC 17020:2012)
ISO/IEC 17021:2015	Internationale norm: Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren
ISO/IEC 17025:2005	Internationale norm: Algemene eisen voor de competentie van beproevings- en kalibratielaboratoria
ISO/IEC 17025:2017	Internationale norm: Algemene eisen voor de competentie van beproevings- en kalibratielaboratoria (vernieuwde versie van 2017)
ISO/IEC 27001:2013	Internationale norm: Informatietechnologie - Beveiligingstechnieken - Managementsystemen voor informatiebeveiliging - Eisen
ISO 50001:2011	Internationale norm: Energiemanagementsystemen - Eisen met gebruiksrichtlijnen
ISO 55001:2014	Internationale norm: Assetmanagement - Managementsystemen - Eisen
ISSeP	Institut scientifique de Service public
KB	koninklijk besluit
KBO	Kruispuntbank van de ondernemingen
KMI	Koninklijk Meteorologisch Instituut
kmo	kleine en middelgrote ondernemingen
KUL	Katholieke Universiteit Leuven
KvK	kamers van koophandel
LCSSA	Centrale controlelaboratorium van de voedselveiligheid van Benin
Lng	Liquid natural gas
LOM	Laboratorio Oficial Madariaga
MathMet	Conference for Mathematics for Metrology
MB	Ministerieel Besluit
MEB	Milieu-effectenbeoordeling
MEB-besluit	Koninklijk besluit van 1 september 2004 houdende de regels betreffende de milieu-effectenbeoordeling in toepassing van de wet van 13 juni 1969 inzake de exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat
MID-Richtlijn	Richtlijn 2014/32/EU meetinstrumenten, omgezet met het koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten
MRA	Mutual Recognition Agreement van het CIPM
NANDO	New Approach Notified and Designated Organisations
NAWI	Niet-automatisch weeginstrument

NAWID	Richtlijn 2014/31/EU niet-automatische weegwerktuigen, omgezet met het koninklijk besluit van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten
NEQ	net explosive quantity (nettohoeveelheid explosieve stof)
NLF	New Legal Framework (nieuw Europees wetgevend kader, ingevoerd in 2008)
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
PAK	Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
PBM	Persoonlijke beschermingsmiddelen
PCP	productcontactpunten
PRT	Potential Research Topic voor EMPIR
pv	proces-verbaal
RAPEX	Europees alarmsysteem voor snelle uitwisseling van informatie tussen de Europese lidstaten over gevaarlijke producten met uitzondering van voedingsmiddelen, farmaceutica en medische hulpmiddelen
SCCP	Short Chain Chlorinated Paraffin: korte keten gechloreerde paraffine
SI	Système International, Internationaal eenhedenstelsel
STS	Technische specificaties voor bouwproducten
Seveso	De benaming "Seveso" verwijst naar een industrieel ongeval dat zich in 1976 nabij de stad Seveso in Italië heeft voorgedaan. Naar aanleiding van die ramp zijn Europese richtlijnen aangenomen, die alle veiligheidsvoorschriften en beschermingsmaatregelen voor de betrokken risico-ondernemingen vastleggen
TILES	Transnational and Integrated Long-term Marine Exploitation Strategies
TCB	Technische commissie van de Bouw
TP	Test points
UCL	Université catholique de Louvain
UIG	Université de Liège
UTC	Internationaal gecoördineerde tijd
UTCr	Internationaal gecoördineerde tijd met snelle rapportage (r: rapid)
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VOKA	Vlaams netwerk van ondernemingen
WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
WER	Wetboek van economisch recht
WMD	World Metrology Day
WTCB	Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>